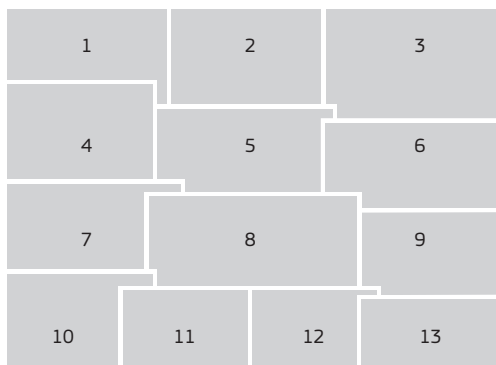

Η ΕΕ το 2016

Στο εξώφυλλο

1. Οι εκπρόσωποι της ΕΕ, της Γαλλίας, του ΟΗΕ και της σλοβακικής Προεδρίας στην τελετή υπογραφής για την κύρωση από την ΕΕ της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. (© European Union)
2. Νέοι φορούν μπλουζάκια του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. (© European Union)
3. Ο πρόεδρος της Επιτροπής στη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Τουρκίας. (© European Union)
4. Διασώστες βοηθούν τους επιζώντες μετά από ισχυρό σεισμό που έπληξε την πόλη της Amatrice της Ιταλίας. (© Associated Press)
5. Ο πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών και ο πρόεδρος της Επιτροπής σε κοινή συνέντευξη Τύπου. (© European Union)
6. Ο κόσμος αφήνει λουλούδια και κεριά στη μνήμη των θυμάτων των τρομοκρατικών επιθέσεων στις Βρυξέλλες. (© Associated Press)
7. Ο πρόεδρος της Επιτροπής συναντά τους παραγωγούς γαλακτοκομικών προϊόντων. (© European Union)
8. Οι εκπρόσωποι της ΕΕ, του Καναδά και της Σλοβακίας κατά την τελετή υπογραφής της συμφωνίας στρατηγικής εταιρικής και της συνολικής οικονομικής και εμπορικής συμφωνίας μεταξύ ΕΕ και Καναδά. (© European Union)
9. Διαδηλωτές υπέρ της ΕΕ έξω από το κοινοβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου. (© Associated Press)
10. Ο Σλοβάκος πρωθυπουργός, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και ο πρόεδρος της Επιτροπής σε κοινή συνέντευξη Τύπου. (© European Union)
11. Η επίτροπος αρμόδια για τον Ανταγωνισμό ανακοινώνει την απόφαση της ΕΕ ότι η Ιρλανδία οφείλει να ανακτήσει την παράνομη κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Apple. (© European Union)
12. Η στρατιωτική σύρραξη στη Συρία συνεχίζεται. (© Associated Press)
13. Η Υπατη Εκπρόσωπος / αντιπρόεδρος της Επιτροπής και ο γενικός γραμματέας του NATO σε κοινή συνέντευξη Τύπου. (© NATO/OTAN)

Η ΕΕ το 2016

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η δημοσίευση έγινε σύμφωνα με το άρθρο 249 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διαδραστική έκδοση της παρούσας δημοσίευσης, η οποία περιέχει συνδέσμους προς το διαδικτυακό περιεχόμενο, είναι διαθέσιμη σε μορφότυπο PDF, ePUB και HTML:
europa.eu/general-report/el

Η ΕΕ το 2016 — Γενική Έκθεση για τη Δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας
Ενημέρωση Πολιτών
1049 Βρυξέλλες
ΒΕΛΓΙΟ

Η ΕΕ το 2016 — Γενική Έκθεση για τη Δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
εκδόθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 24 Φεβρουαρίου 2017
με στοιχεία εγγράφου COM(2017) 1289.

Print	ISBN 978-92-79-62685-2	ISSN 1608-7267	doi:10.2775/964902
PDF	ISBN 978-92-79-62748-4	ISSN 1977-3439	doi:10.2775/663565
EPUB	ISBN 978-92-79-62679-1	ISSN 1977-3439	doi:10.2775/937578
HTML		ISSN 1977-3439	doi:10.2775/6941

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2017

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2017

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με την προϋπόθεση ότι θα αναφέρεται η πηγή.

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή μεμονωμένων φωτογραφιών απαιτείται απευθείας άδεια από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Όλες οι εικόνες © Ευρωπαϊκή Ένωση, εκτός από:

εξώφυλλο: τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

αναφέρονται στη δεύτερη σελίδα του εξωφύλλου

σελίδα 39: © Ευρωπαϊκή Ένωση/Deutsche Messe

σελίδα 40: © Ευρωπαϊκή Ένωση/Deutsche Messe

σελίδα 61: © Associated Press

σελίδα 81: © NATO/OTAN

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	6
----------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΝΕΑ ΩΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	9
Το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη	10
Βοήθεια στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις	11
Τόνωση της οικονομίας της ΕΕ	12
Νέες δεξιότητες, καλύτερη προστασία, περισσότερες θέσεις εργασίας για τους νέους	16
Συνδέοντας τους ανθρώπους	18
Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης	18
Οικονομική και δημοσιονομική πολιτική	18
Συνεχής στήριξη για τα κράτη μέλη της ΕΕ	19
Επέκταση της στήριξης πέραν των συνόρων της ΕΕ	20
Προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΝΙΑΙΑ ΑΓΟΡΑ	22
Καλύτερη πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες	23
Δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών	25
Μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΜΙΑ ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΜΑΚΡΟΠΝΟΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	29
Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους	30
Ενεργειακή ασφάλεια, αλληλεγγύη και εμπιστοσύνη	31
Μια πλήρως ενοποιημένη ενωσιακή αγορά	32
Επιτάχυνση της καινοτομίας στον τομέα της καθαρής ενέργειας	33
Απεξάρτηση της οικονομίας από τον άνθρακα	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΒΑΘΥΤΕΡΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΤΕΡΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΒΑΣΗ 37

Η ενιαία αγορά	38
Διευκόλυνση της κινητικότητας των επαγγελματιών και των εργαζομένων	38
Μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των δημόσιων συμβάσεων	38
Ενίσχυση της βιομηχανικής βάσης της ΕΕ	38
Προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας	40
Καλύτερες υπηρεσίες στους επιβάτες σιδηροδρομικών γραμμών	41
Ενίσχυση των λιμένων	41
Ανόθευτος ανταγωνισμός	42
Η διαφάνεια και η καταπολέμηση της φοροαποφυγής	43
Λειτουργία των χρηματαγορών προς όφελος των καταναλωτών	45
Οικοδόμηση της ένωσης κεφαλαιαγορών	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΒΑΘΥΤΕΡΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΤΕΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ 47

Έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων και εξασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού	48
Νέα συμβούλια για να ενισχυθεί η διαδικασία εμβάθυνσης	49
Τραπεζική ένωση	50
Χρηματοπιστωτικές αγορές	51
Διασφάλιση ότι όλα λειτουργούν αποτελεσματικά	51
Δημόσια διαβούλευση για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων	52
Νέα αρχή για τον κοινωνικό διάλογο	53
Η στρατηγική «Ευρώπη 2020», το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και το ανθρώπινο κεφάλαιο	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΥΛΟΓΗ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΗΜΕΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ 55

Το εμπόριο ως κινητήρια δύναμη για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης	56
Προς την κατεύθυνση ενός μόνιμου πολυμερούς Συστήματος Επενδυτικών Δικαστηρίων	57
Το ελεύθερο εμπόριο πρέπει να είναι δίκαιο εμπόριο	57
Τι διαπραγματεύτηκε η ΕΕ με τις Ηνωμένες Πολιτείες	58
Με ποιον τρόπο διαπραγματεύτηκε η ΕΕ με τις Ηνωμένες Πολιτείες	59
Μετά τις διαπραγματεύσεις	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΝΑΣ ΧΩΡΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ 61

Αντιμετώπιση των απειλών κατά της ασφάλειας στην ΕΕ	62
Σεβασμός του κράτους δικαίου	65
Ποινική δικαιοσύνη	66
Πολιτική δικαιοσύνη	67
Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαστικά συστήματα	67
Δικαιώματα των καταναλωτών	69
Ισότητα των φύλων	70

Καταπολέμηση των διακρίσεων	70
Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες	70
Αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων	71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ	72
Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση	73
Προστασία όσων χρειάζονται διεθνή προστασία	73
Μετεγκατάσταση και επανεγκατάσταση	74
Διάσωση ανθρώπων στη θάλασσα και υλοποίηση της προσέγγισης των hotspots	76
Καλύτερος έλεγχος των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ	77
Βελτίωση των διόδων για τη νόμιμη μετανάστευση	78
Ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών	78
Θεωρήσεις	79
Οικονομική στήριξη για την αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης	79

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΕΝΑΣ ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ	81
Οι γειτονικές χώρες της ΕΕ	82
Βόρεια Αμερική	84
Κίνα	85
Μέση Ανατολή	86
Λατινική Αμερική	86
Εταιρική σχέση ΕΕ–Αφρικής	87
Μετανάστευση	87
Ανθρώπινα δικαιώματα	88
Ατζέντα 2030: στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης	89
Διεθνής ανάπτυξη	89
Έρευνα και καινοτομία	89
Η αξιοπρεπής εργασία στο παγκόσμιο θεματολόγιο της ΕΕ	90
Ασφάλεια και άμυνα	90
Αντιμετώπιση ανθρωπιστικών κρίσεων και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης	91
Διεθνής συνεργασία	92

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	94
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	95
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	95
Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	97
Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών	97
Βελτίωση της νομοθεσίας	98
Έλεγχος της εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου	100
Διαφάνεια και λογοδοσία	100
Έλεγχος του προϋπολογισμού της ΕΕ	100
Εθνικά κοινοβούλια	101
Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	102
Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών	102
Διάλογοι με τους πολίτες	102

Πρόλογος

Ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκφωνεί την ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης το 2016 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Στρασβούργο, Γαλλία, 14 Σεπτεμβρίου 2016.

Στη διάρκεια μιας χρονιάς κατά την οποία το ευρωπαϊκό και το παγκόσμιο πολιτικό τοπίο άλλαξε περισσότερο απ' όσο πολλοί μπορούσαν να φανταστούν, η ΕΕ παρέμεινε πόλος ανθεκτικότητας, σταθερότητας και δυναμικής για τους πολίτες της. Εστιάσαμε την προσοχή μας στους τομείς που είναι σημαντικοί και έχουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο για τους Ευρωπαίους. Έτσι, αναμετρηθήκαμε χωρίς καμία καθυστέρηση με τις πιο πιεστικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ.

Η πρόοδος που πετύχαμε διευκολύνθηκε από την ανανεωμένη αίσθηση ενότητας και δέσμευσης στους κόλπους της ΕΕ. Τον Σεπτέμβριο τα 27 κράτη μέλη που συμμετείχαν στη σύνοδο κορυφής συνυπέγραψαν τη δήλωση και τον οδικό χάρτη της Μπρατισλάβας, διακηρύσσοντας τη συμφωνία τους για τη θετική ατζέντα συλλογικής δράσης την οποία παρουσίασα στην ομιλία μου για την κατάσταση στην Ένωση. Εκείνη τη χρονική στιγμή, μόλις 3 μήνες μετά το δημοψήφισμα του Ηνωμένου Βασιλείου για την παραμονή του στην ΕΕ, ήταν εξαιρετικά σημαντικό τα κράτη μέλη να μπορέσουν να ανασυνταχθούν και να κοιτάξουν μπροστά. Τον Δεκέμβριο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή, διατηρώντας αυτή τη δυναμική, συνυπέγραψαν την [κοινή δήλωση σχετικά με τις νομοθετικές προτεραιότητες της ΕΕ για το 2017](#), την πρώτη κοινή δήλωση που υπογράφηκε ποτέ από τα τρία θεσμικά όργανα της ΕΕ για το θέμα αυτό.

Μόνο αν ενώσουμε τις δυνάμεις μας θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τις κοινές μας προκλήσεις και να οικοδομήσουμε μια Ευρωπαϊκή Ένωση που να παρέχει προστασία, να προασπίζεται τον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής, να ενισχύει τα δικαιώματα των πολιτών της, να αμύνεται εντός και εκτός συνόρων και να αναλαμβάνει τις ευθύνες της.

Τον τελευταίο χρόνο σημειώσαμε πρόοδο προς την επίτευξη αυτού του στόχου, αλλά πρέπει να κάνουμε ακόμα περισσότερα. Η ανεργία στην ΕΕ βρίσκεται σήμερα στα χαμηλότερα επίπεδα από το 2009. Μόνο τον τελευταίο χρόνο, η ανεργία των νέων μειώθηκε κατά 10 %, αλλά παραμένει υπερβολικά υψηλή, ιδίως σε μέρη της ΕΕ όπου η ανάκαμψη συντελείται με βραδύτερους ρυθμούς.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, το 2016 η Επιτροπή δεσμεύτηκε να ενισχύσει τις εγγυήσεις για τη νεολαία, που έχουν ήδη βοηθήσει 9 εκατομμύρια νέους να αποδεχτούν προσφορές εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Η Επιτροπή, για να στηρίξει αυτή την προσπάθεια, πρότεινε να αυξηθεί η χρηματοδότηση της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων κατά 2 δισ. ευρώ, κάτι που θα συμβάλει στην υποστήριξη επιπλέον 1 εκατομμυρίου νέων έως το 2020.

Όταν όμως πρόκειται για τους νέους της ΕΕ —δηλαδή, για το μέλλον μας— πρέπει να επενδύσουμε κάτι περισσότερο από χρήματα. Μία από τις προτεραιότητες του 2016 έχει ιδιαίτερη σημασία για μένα: η δημιουργία του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. Το Σώμα αυτό θα δώσει τη δυνατότητα στους νέους να συμμετέχουν εθελοντικά σε δραστηριότητες αλληλεγγύης σ' ολόκληρη την ΕΕ, για να βοηθήσουν τα πιο ευάλωτα άτομα, να αναπτύξουν νέες δεξιότητες και να σφυρηλατήσουν καινούργιους δεσμούς. Αυτό συνιστά επένδυση για το μέλλον μας. Το Σώμα άρχισε να λειτουργεί μόλις στις αρχές Δεκεμβρίου αλλά, μέχρι το τέλος του μήνα, είχαν εγγραφεί σ' αυτό περισσότεροι από 18 000 νέοι Ευρωπαίοι. Είμαστε σε ασφαλή χέρια!

Θα πρέπει να υποστηρίξουμε αυτούς τους νέους κάνοντας την οικονομία μας να λειτουργήσει προς όφελός τους. Γι' αυτόν τον λόγο, τον Σεπτέμβριο ανακοίνωσα μια μεγάλης κλίμακας διεύρυνση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων, η οποία υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο.

Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους: 164 δισ. ευρώ επενδύσεων έχουν ήδη κινητοποιηθεί και στα 28 κράτη μέλη, και έχουν εξασφαλιστεί 22,4 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση έργων υποδομών.

Πρόκειται επίσης για μια επένδυση που θα μας επιτρέψει να συμβαδίσουμε με την ψηφιοποίηση της οικονομίας και της κοινωνίας μας. Γι' αυτό ακριβώς, η Επιτροπή πρότεινε, το 2016 τη μεταρρύθμιση των ευρωπαϊκών αγορών τηλεπικοινωνιών. Αν επενδύσουμε σε νέα δίκτυα και υπηρεσίες, θα δημιουργήσουμε 1,3 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας την επόμενη δεκαετία.

Το 2016 καταφέραμε επίσης να σημειώσουμε ικανοποιητική πρόοδο όσον αφορά τη μετανάστευση. Η ΕΕ διαθέτει πλέον μια σφαιρική στρατηγική για να διασώζει ζωές, να εξασφαλίζει τα σύνορά μας και να επιδεικνύει τη συμπεριφορά που αρμόζει στους αιτούντες άσυλο που φτάνουν στις ακτές μας. Δημιουργήσαμε την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή σε χρόνο-ρεκόρ. Συνεργαστήκαμε με την Τουρκία για την εφαρμογή της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, ώστε να συμβάλουμε στην εξάρθρωση του επιχειρηματικού μοντέλου των δικτύων διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων και να προσφέρουμε ασφαλείς και νόμιμους τρόπους εισόδου στην ΕΕ σε όσους χρειάζονται την προστασία μας. Καταπολεμούμε τις γενεσιουργούς αιτίες της παράνομης μετανάστευσης συνεργαζόμενοι με τους Αφρικανούς φίλους μας μέσα από νέες εταιρικές σχέσεις για τη μετανάστευση. Επιπλέον, αναδιαρθρώνουμε την πολιτική μας για το άσυλο, ώστε να εφαρμόσουμε ένα πραγματικά κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου.

Μια ΕΕ που παρέχει προστασία είναι μια ΕΕ που μεριμνά για την άμυνα και την ενίσχυση των δικαιωμάτων —εντός και εκτός συνόρων. Πέρυσι η Ένωση εξακολούθησε να υποστηρίζει σθεναρά τις αξίες της εξωστρέφειας, της ελευθερίας, της ανεκτικότητας και της αλληλεγγύης. Αυτήν ακριβώς τη στάση περιμένει ο υπόλοιπος κόσμος ότι θα τηρήσουμε ως θετική παγκόσμια δύναμη. Το 2016 εξακολουθήσαμε να καλλιεργούμε δεσμούς με τους εταίρους μας, και η νέα εμπορική συμφωνία με τον Καναδά αποδεικνύει την προσήλωσή μας στη συνεργασία με ομοϊδεάτες εταίρους μας για να δημιουργήσουμε ευκαιρίες εντός και εκτός ΕΕ.

Οι βάρβαρες τρομοκρατικές επιθέσεις που εξαπολύθηκαν στο έδαφός μας τον προηγούμενο χρόνο μάς απέδειξαν για άλλη μια φορά αυτό που αγωνιζόμαστε να διαφυλάξουμε: τον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής. Αντιμέτωποι με τη χειρότερη όψη του ανθρώπινου είδους, εμείς πρέπει να μείνουμε πιστοί στις αξίες μας, να παραμείνουμε ο εαυτός μας. Καλούμαστε να προασπιστούμε τις πεποιθήσεις στις οποίες βασίζεται η κοινωνία μας: τη δημοκρατία, την εξωστρέφεια, την ανεκτικότητα και την πολυμορφία. Και καλούμαστε επίσης να προστατευτούμε από εκείνους που θέλουν να μας βλάψουν.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο θέσαμε ως προτεραιότητά μας την ασφάλεια: ποινικοποιήσαμε την τρομοκρατία και τους ξένους μαχητές σ' ολόκληρη την ΕΕ, αυστηροποιήσαμε τη νομοθεσία για τη χρήση πυροβόλων όπλων και τη χρηματοδότηση τρομοκρατών, συνεργαστήκαμε με εταιρείες του διαδικτύου για να εξαλείψουμε την ηλεκτρονική προπαγάνδα των τρομοκρατών και καταπολεμήσαμε τη ριζοσπαστικοποίηση στα σχολεία και τις φυλακές της ΕΕ. Θα περιφρουρήσουμε επίσης τα σύνορά μας: η Επιτροπή πρότεινε για κάθε άτομο που πραγματοποιεί σύντομη επίσκεψη στην ΕΕ να καταγράφεται ο χρόνος και το σημείο εισόδου και εξόδου του.

Όμως, για να μπορέσουμε να τα κάνουμε όλα αυτά, πρέπει να διατηρήσουμε την ενότητα που επέδειξαν τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ και τα θεσμικά της όργανα το 2016.

Η φιλοδοξία που πρέπει πλέον να έχουμε, ως Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι όχι μόνο να προσαρμοστούμε σ' έναν μεταβαλλόμενο κόσμο, αλλά να τον διαμορφώσουμε. Ο στόχος μας δεν είναι απλώς να περιφρουρήσουμε ό,τι έχουμε σήμερα, αλλά να χτίσουμε μια καλύτερη κοινωνία για το αύριο.

Τα παιδιά μας αξίζουν μια Ευρώπη που να διαφυλάσσει τον τρόπο ζωής τους. Αξίζουν μια Ευρώπη που να τα ενδυναμώνει και να τα προασπίζεται. Αξίζουν μια Ευρώπη που να παρέχει προστασία. Είναι πλέον καιρός όλοι εμείς —τα θεσμικά όργανα, οι κυβερνήσεις και οι πολίτες— να αναλάβουμε την ευθύνη για την οικοδόμηση αυτής της Ευρώπης. Μαζί.

Jean- Claude Juncker

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Jyrki Katainen απαντά σε ερωτήματα του Τύπου σχετικά με την πρόοδο του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη, Βρυξέλλες, 1 Ιουνίου 2016.

«Η πρώτη μου προτεραιότητα ως προέδρου της Επιτροπής θα είναι η ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και η τόνωση των επενδύσεων με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας.»

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Νέα ώθηση στην απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις

Από τότε που ξεκίνησε η παγκόσμια οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, η ΕΕ πλήττεται από χαμηλά επίπεδα επενδύσεων. Απαιτούνται συλλογικές και συντονισμένες προσπάθειες σε επίπεδο Ένωσης, προκειμένου να μπει η ΕΕ στην πορεία προς την οικονομική ανάκαμψη. Η τόνωση της απασχόλησης και της ανάπτυξης ήταν κορυφαία προτεραιότητα για την ΕΕ το 2016, αξιοποιώντας τα επιτεύγματα του προηγούμενου έτους.

Το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη κινητοποίησε πάνω από 163 δισ. ευρώ νέων επενδύσεων σε ολόκληρη την ΕΕ κατά το 2016. Λόγω της επιτυχίας του σχεδίου, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Jean-Claude Juncker, ανακοίνωσε τον Σεπτέμβριο ότι ο αρχικός στόχος του σχεδίου για νέες επενδύσεις ύψους 315 δισ. ευρώ μέχρι το 2020 θα επεκταθεί σε τουλάχιστον 500 δισ. ευρώ και,

περαιτέρω, σε 630 δισ. ευρώ έως το 2022. Η πρόταση για την επέκταση της διάρκειας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) υποστηρίχτηκε τον Δεκέμβριο από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Η Επιτροπή πρότεινε επίσης ένα νέο ευρωπαϊκό εξωτερικό επενδυτικό σχέδιο, για να ενθαρρύνει τις επενδύσεις στην Αφρική και στη γειτονία της ΕΕ, ώστε να ενισχυθούν οι εταιρικές σχέσεις της ΕΕ και να επιτευχθούν οι στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η Επιτροπή απλούστευσε τη διαδικασία για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και έδωσε μεγαλύτερη έμφαση στην απασχόληση και στις κοινωνικές πτυχές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (ο κύκλος συντονισμού της οικονομικής πολιτικής της ΕΕ). Η Επιτροπή πρότεινε επίσης μια νέα δέσμη συστάσεων για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, με μεγαλύτερη

έμφαση στις πολιτικές ενίσχυσης της οικονομικής ανάπτυξης, όπως η έρευνα και η καινοτομία.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η τόνωση της ευρωπαϊκής οικονομίας υποστηρίχτηκε από πολιτικές σε τομείς όπως η έρευνα και η καινοτομία, η περιφερειακή πολιτική, οι μεταφορές, η απασχόληση, το περιβάλλον, η γεωργία και η αλιεία. Επίσης δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην παροχή μεγαλύτερης πρόσβασης στη χρηματοδότηση και την τεχνική υποστήριξη προς τις μικρές επιχειρήσεις, με την εγκαίνιαση του νέου [Ευρωπαϊκού Κόμβου Επενδυτικών Συμβουλών](#), τη συνεχιζόμενη επιτυχία του [προγράμματος της ΕΕ για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις](#) και την αύξηση της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του επενδυτικού σχεδίου.

Το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη

Η Επιτροπή, από κοινού με την [Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων](#), δρομολόγησε το [επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη](#) το 2015. Δημιουργήθηκε το [Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων](#) με αρχική χρηματοδότηση 21 δισ. ευρώ από την ΕΕ.

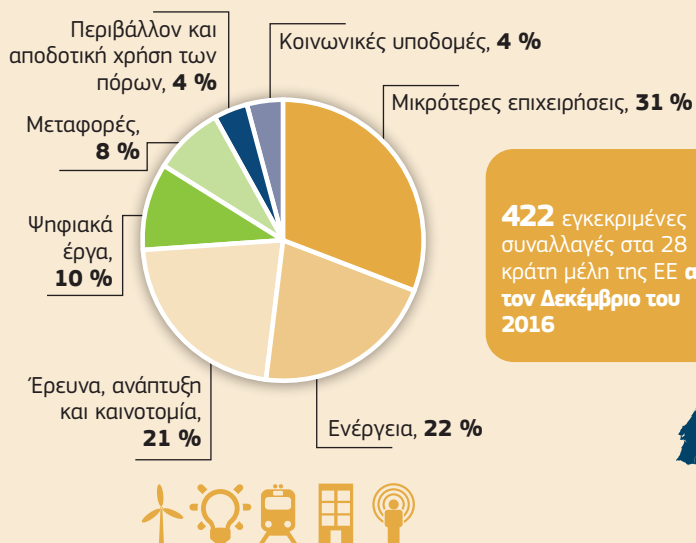

Ο κ. Werner Hoyer, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, σε ομιλία του στο Οικονομικό Φόρουμ των Βρυξελλών του 2016, Βρυξέλλες, 9 Ιουνίου 2016.

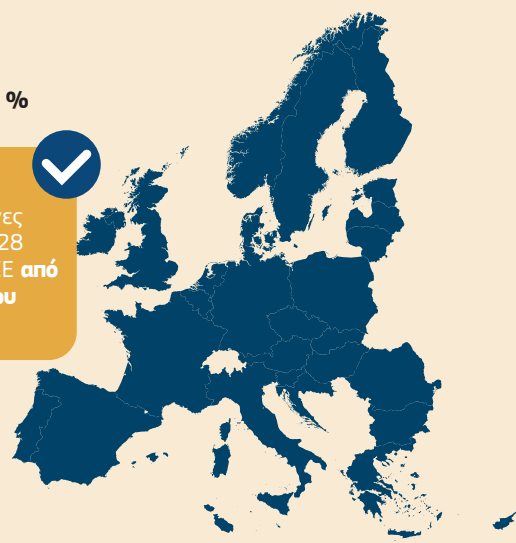
Το 2016 το Ταμείο παρέμεινε σταθερά στον στόχο του για την κινητοποίηση τουλάχιστον 315 δισ. ευρώ σε πρόσθετες επενδύσεις στην πραγματική οικονομία έως τα μέσα του 2018. Το Ταμείο δραστηριοποιήθηκε και στα 28 κράτη μέλη και αναμενόταν να ενεργοποιήσει συνολικές επενδύσεις ύψους σχεδόν 164 δισ. ευρώ έως το τέλος Δεκεμβρίου 2016.

Ως το τέλος του 2016, είχαν εγκριθεί στο πλαίσιο του Ταμείου 175 έργα υποδομής, που αντιπροσωπεύουν χρηματοδότηση ύψους 22,4 δισ. ευρώ. Επιπλέον, είχαν εγκριθεί 247 συμφωνίες χρηματοδότησης, ύψους 8,2 δισ. ευρώ, για μικρότερες επιχειρήσεις. Αναμενόταν ότι θα επωφεληθούν περίπου 385 000 μικρές επιχειρήσεις.

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ — ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ

422 εγκεκριμένες συναλλαγές στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ από τον Δεκέμβριο του 2016

Δεδομένης της επιτυχίας του επενδυτικού σχεδίου, η Επιτροπή πρότεινε, τον Σεπτέμβριο, την επέκταση της διάρκειας και της χρηματοδότησής του, με στόχο την πραγματοποίηση επενδύσεων ύψους τουλάχιστον 500 δισ. ευρώ μέχρι το 2020. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση αυτή τον Δεκέμβριο του 2016.

Το επενδυτικό σχέδιο θα φτάσει στην πραγματική οικονομία.

Η ΕΕ ενισχύει την κοινωνική διάσταση του Ταμείου για τη μικροχρηματοδότηση και την κοινωνική επιχειρηματικότητα. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης σ' αυτούς τους τομείς αναμένεται να αυξηθεί από 193 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του προγράμματος για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία σε περίπου 1 δισ. ευρώ, με την κινητοποίηση περίπου 3 δισ. ευρώ σε πρόσθετες επενδύσεις. Έχουν υπογραφεί συμφωνίες με περισσότερους από 100 παρόχους μικροχρηματοδότησης για να στηριχτούν περισσότεροι από 100 000 μικροεπιχειρηματίες στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Βοήθεια στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

Η βοήθεια για τις μικρές επιχειρήσεις προήλθε από πολλές διαφορετικές πηγές.

Χάρη στην επιτυχία του, η κατανομή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων για τις μικρές επιχειρήσεις αυξήθηκε τον Ιούλιο του 2016 κατά επιπλέον 500 εκατ. ευρώ.

Εκτός από το επενδυτικό σχέδιο, το COSME —[το πρόγραμμα της ΕΕ για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις](#)— λειτουργεί από το 2014 έως το 2020 με προϋπολογισμό 2,3 δισ. ευρώ, για να συμβάλει στη δημιουργία και την ανάπτυξη επιχειρήσεων. Βοηθά τις εταιρείες να αποκτήσουν πρόσβαση σε αγορές, δημιουργεί ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον και προωθεί την επιχειρηματικότητα. Η ενδιάμεση δημοσιονομική αναθεώρηση πρότεινε την αύξηση του προϋπολογισμού για τα χρηματοδοτικά μέσα κατά 200 εκατ. ευρώ.

Το 2016 χρησιμοποιήθηκε επιπλέον ποσό ύψους 45 εκατ. ευρώ για να βοηθήσει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να βρουν επιχειρηματικούς εταίρους, να κατανοήσουν τη νομοθεσία της ΕΕ και να αποκτήσουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση της ΕΕ μέσω του δικτύου [Enterprise Europe Network](#). Περίπου 450 000 εταιρείες έλαβαν υπηρεσίες από 625 οργανώσεις που συμμετέχουν σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ και σε 35 χώρες εκτός ΕΕ.

Τον Νοέμβριο η Επιτροπή ενέκρινε την [πρωτοβουλία για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις](#), ώστε να δώσει σε πολλούς καινοτόμους επιχειρηματίες στην ΕΕ κάθε ευκαιρία να γίνουν πρωτοπόροι σε παγκόσμιο επίπεδο. Η πρωτοβουλία αυτή συγκεντρώνει όλες τις δυνατότητες που προσφέρει ήδη η ΕΕ και προσθέτει νέα εστίαση στις επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων, στη νομοθεσία περί αφερεγγυότητας, στη φορολογία και τη διανοητική ιδιοκτησία.

Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΕΟΦΥΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Μόνο **3 %** των νεοφυών επιχειρήσεων εξελίσσονται σε αναπτυσσόμενες, αλλά είναι **οι «πρωταθλητές» στη δημιουργία θέσεων εργασίας στην ΕΕ**

Δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες, μπορούμε να έχουμε **περισσότερες αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις, περισσότερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη ευημερία**

Η Επιτροπή εργάζεται για τα εξής:

βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση

άρση των κανονιστικών φραγμών

δημιουργία νέων ευκαιριών

Τόνωση της οικονομίας της ΕΕ

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η δημιουργία θέσεων εργασίας και η ανάπτυξη υποστηρίχτηκαν από πολιτικές σε πολλούς τομείς, όπως η περιφερειακή πολιτική, η έρευνα και η καινοτομία, οι μεταφορές, η γεωργία, η απασχόληση και η εκπαίδευση.

Η επίτροπος κ. Corina Crețu επισκέπτεται το Smart City Experience Lab, Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες, 22 Απριλίου 2016.

Περιφερειακή πολιτική

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, με προϋπολογισμό 454 δισ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020, συνέχισαν τις επενδύσεις στους τομείς προτεραιότητας της ΕΕ. Η περιφερειακή πολιτική, με στρατηγικές επενδύσεις σε καίριους τομείς που δημιουργούν ανάπτυξη, αποτελεί σημαντικό πυλώνα του θεματολογίου της ΕΕ για την απασχόληση και την ανάπτυξη.

Κατά τα έτη 2014-2020, τα Ταμεία θα επενδύσουν 121 δισ. ευρώ στην έρευνα και την καινοτομία, στις ψηφιακές τεχνολογίες και τη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων σε όλη την ΕΕ.

Δύο εκατομμύρια επιχειρήσεις —τόσο εδραιωμένες όσο και νεοσύστατες— θα υποστηριχτούν άμεσα από τα Ταμεία, για να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να αυξήσουν τη δυναμικότητά τους στην έρευνα και την καινοτομία.

Το 2016 η ΕΕ απλούστευσε την πρόσβαση στα Ταμεία για μικρές επιχειρήσεις και δήμους. Επίσης, αύξησε την απορρόφηση των χρηματοδοτικών μέσων και διασφάλισε ότι μπορούσαν να γίνουν περισσότεροι συνδυασμοί με άλλα Ταμεία της ΕΕ, ιδίως με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων.

Η [αξιολόγηση του Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής για την περίοδο 2007-2013](#) δημοσιεύτηκε τον Σεπτέμβριο. Μερικά από τα βασικά επιτεύγματα είναι και τα ακόλουθα: επιπλέον ακαθάριστο εγχώριο προϊόν 2,74 ευρώ για κάθε 1 ευρώ που επενδύθηκε μέσω της πολιτικής για τη συνοχή, δημιουργία περισσότερων από 1 εκατομμύριο θέσεων εργασίας, κατασκευή 5 000 χλμ. νέων οδών και 1 000 χλμ. νέων σιδηροδρομικών γραμμών.

Έρευνα και καινοτομία

Το πρόγραμμα «[Ορίζοντας 2020](#)» είναι το μεγαλύτερο πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ, με χρηματοδότηση της τάξης των 77 δισ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020. Στήριζει την έρευνα παγκόσμιου επιπέδου, θεμελιώνει βιομηχανική υπεροχή στην ΕΕ και αποσκοπεί στην παροχή λύσεων για τις κοινωνικές προκλήσεις σε τομείς όπως η αλλαγή του κλίματος, η ενέργεια, η υγεία και η ασφάλεια.

Ο προϋπολογισμός εστιάζεται σε αποτελέσματα στην έρευνα και στην καινοτομία.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων συνέχισε να συμπληρώνει το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», ιδίως μέσω της στήριξης που παρέχει σε καινοτόμες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Το Ταμείο έχει επίσης συμβάλει στην ικανοποίηση της εντυπωσιακής ζήτησης για στήριξη από την πρωτοβουλία «[χρηματοδοτήσεις της ΕΕ για την καινοτομία](#)», που αποτελεί μια κοινή πρωτοβουλία η οποία δρομολογήθηκε από την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

Η πολιτική έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ εστίασε εκ νέου σε τρεις στρατηγικούς στόχους: ανοικτή καινοτομία, ανοικτή επιστήμη και άνοιγμα στον κόσμο. Οι στόχοι αυτοί εφαρμόστηκαν μέσω πρωτοβουλιών σε τρία επίπεδα: αύξηση της αναγνώρισης της έρευνας και της καινοτομίας ως βασικού μοχλού οικονομικής μεγέθυνσης και δημιουργίας θέσεων εργασίας (ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και του Μηχανισμού Υποστήριξης Πολιτικής του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»), βελτίωση του πλαισίου συνθηκών για την έρευνα και την καινοτομία και συνέχιση του στρατηγικού προγραμματισμού του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Οι νέες πρωτοβουλίες περιλάμβαναν την πιλοτική δράση «[συμφωνίες καινοτομίας](#)», που εγκαινιάστηκε το 2016 με στόχο τη μείωση των εμποδίων για την καινοτομία και την τόνωση της κυκλικής οικονομίας, και το «[Ευρωπαϊκό Νέφος Ανοικτής Επιστήμης](#)». Ξεκίνησαν προπαρασκευαστικές εργασίες σχετικά με πιο μακροπρόθεσμα μέτρα για τη βελτίωση του περιβάλλοντος της καινοτομίας στην ΕΕ και δημοσιεύτηκε πρόσκληση υποβολής ιδεών σχετικά με ένα πιθανό [Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας](#).

Καινοτομία και επενδύσεις στο διάστημα

Τον Οκτώβριο του 2016 η Επιτροπή δημοσίευσε μια [διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη](#). Στόχος της είναι να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη που προκύπτουν για την κοινωνία από τα διαστημικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να αξιοποιηθεί το δυναμικό του διαστημικού τομέα για την τόνωση της καινοτομίας και τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης στην οικονομία της ΕΕ. Αυτό θα βοηθήσει τη διαστημική βιομηχανία της ΕΕ να παραμείνει πρωτοπόρος παγκοσμίως. Η στρατηγική επιβεβαίωσε επίσης τη σημασία του τομέα για την ασφάλεια της ΕΕ και την ενίσχυση του ρόλου της ΕΕ ως παγκόσμιου παράγοντα.

Το [πρόγραμμα Galileo](#), η πρωτοβουλία της ΕΕ για ένα υπεράσύγχρονο παγκόσμιο σύστημα δορυφορικής πλοήγησης, έφτασε σ' ένα σημαντικό ορόσημο το 2016, μετά την επιτυχημένη εκτόξευση τεσσάρων επιπλέον δορυφόρων με τη χρησιμοποίηση του ευρωπαϊκού πυραύλου Ariane 5. Οι αρχικές υπηρεσίες —πλοήγηση, έρευνα και διάσωση, και η κρατικά ρυθμιζόμενη υπηρεσία— ανακοινώθηκαν τον Δεκέμβριο του 2016.

Βιώσιμη ανάπτυξη

Το 2016 η ΕΕ πραγματοποίησε περαιτέρω πρόοδο σχετικά με τη [δέσμη μέτρων για την κυκλική οικονομία](#), που προτάθηκε το 2015. Πολλοί φυσικοί πόροι είναι πεπερασμένοι και η ΕΕ είναι καθαρός εισαγωγέας πολλών πρώτων υλών. Για να εξασφαλίσει βιώσιμη ανάπτυξη, πρέπει να χρησιμοποιήσει τους πόρους της με πιο έξυπνο, πιο βιώσιμο τρόπο. Η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, η βελτίωση του σχεδιασμού των προϊόντων, η ανακύκλωση, η επαναχρησιμοποίηση και παρόμοια μέτρα θα μπορούσαν να αποφέρουν καθαρή εξοικονόμηση 600 δισ. ευρώ για τις επιχειρήσεις στην ΕΕ, μειώνοντας παράλληλα τις συνολικές ετήσιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 2-4 %.

Τον Μάρτιο η Επιτροπή πρότεινε κανονισμό που θα δημιουργήσει μια εσωτερική αγορά για τα λιπάσματα που προέρχονται από δευτερογενείς πρώτες ύλες, μετατρέποντας τα προβλήματα διαχείρισης αποβλήτων σε οικονομικές ευκαιρίες. Έτσι, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν περίπου 120 000 θέσεις εργασίας, χάρη στην ανακύκλωση των βιολογικών αποβλήτων σε λιπάσματα οργανικής βάσης.

Τον Νοέμβριο η Επιτροπή ενέκρινε το σχέδιο εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό για την περίοδο 2016-2019 ως μέρος της δέσμης μέτρων [«Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους»](#). Αυτό θα συμβάλει στη δημιουργία απαιτήσεων προϊόντων πρόσφορων για την κυκλική οικονομία, αυξάνοντας την ανθεκτικότητα των προϊόντων και διευκολύνοντας την επισκευή, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωσή τους.

Προστασία των θαλασσών της Ευρώπης

Ο κλάδος της αλιείας της ΕΕ είναι ο τέταρτος μεγαλύτερος στον κόσμο, παρέχοντας περίπου 6,4 εκατομμύρια τόνους ψαριών ετησίως. Η αλιεία και η επεξεργασία αλιευμάτων δίνουν εργασία σε περισσότερα από 350 000 άτομα. Η χρήση των πόρων των ωκεανών της Ευρώπης με βιώσιμο τρόπο είναι στο επίκεντρο των αλιευτικών και θαλάσσιων πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον Νοέμβριο του 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τις προτάσεις της για τη βελτίωση της διεθνούς διακυβέρνησης των

Ο επίτροπος κ. Karmenu Vella στα εγκαίνια της πρωτοβουλίας MedFish4Ever, Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 2016.

ωκεανών. Στις εν λόγω προτάσεις περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η ΕΕ θα μπορούσε να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, εξασφαλίζοντας ότι η διαχείριση των ωκεανών του πλανήτη γίνεται με περισσότερη σύνεση. Επίσης, τον Απρίλιο του 2016, ο Επίτροπος κ. Karmanu Vella εγκαινίασε την πρωτοβουλία [MedFish4Ever](#), εφιστώντας την προσοχή στην κρίσιμη κατάσταση των ιχθυοποθεμάτων στη Μεσόγειο, όπου πάνω από το 90 % των αποθεμάτων που αξιολογήθηκαν αποτελούν επί του παρόντος αντικείμενο υπεραλίευσης.

Συνδέοντας την Ευρώπη

Προκειμένου να συμβάλει στην ψηφιοποίηση των μεταφορών και την απαλλαγή τους από τις ανθρακούχες εκπομπές, η Επιτροπή παρουσίασε τον Ιούνιο έναν κατάλογο [195 έργων στον τομέα των μεταφορών](#) που θα λάβουν χρηματοδότηση της ΕΕ ύψους 6,7 δισ. ευρώ στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη». Η επένδυση θα επιτρέψει τη δημιουργία έως 100 000 θέσεων εργασίας μέχρι το 2030.

Η επίτροπος κ. Violeta Bulc συμμετέχει σε επίδειξη αυτοοδηγούμενων αυτοκινήτων στην Innovation Expo, Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες, 14 Απριλίου 2016.

Τα επιλεγμένα έργα βρίσκονται κυρίως στο [κεντρικό διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών](#). Μεταξύ των δικαιούχων είναι πρωτοβουλίες όπως η αποκατάσταση του τμήματος της σιδηροδρομικής γραμμής Brasov-Sighisoara στη Ρουμανία, η σιδηροδρομική σύνδεση Aveiro-Vilar Formoso στην Πορτογαλία, η ανάπτυξη σιδηροδρομικής γραμμής κανονικού πλάτους στον διάδρομο Βόρειας Θάλασσας-Βαλτικής Θάλασσας και η υλοποίηση του [ερευνητικού προγράμματος ανάπτυξης για τη Διαχείριση της Εναέριας Κυκλοφορίας στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό](#). Τον Οκτώβριο του 2016 η Επιτροπή εγκαινίασε τον τρίτο γύρο προσκλήσεων για υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» για τις μεταφορές, με τη διάθεση 1,9 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση βασικών έργων στον τομέα των μεταφορών.

Απασχόληση και ανάπτυξη μέσω της γεωργίας

Η γεωργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση προσφέρει μια ποικιλία τροφίμων υψηλής ποιότητας και περιβαλλοντικά δημόσια αγαθά για τους πολίτες και συμβάλλει στον πολιτιστικό και κοινωνικό ιστό των αγροτικών περιοχών. Ο αγροδιατροφικός τομέας αντιπροσωπεύει [περίπου 44 εκατομμύρια θέσεις εργασίας](#) στην ΕΕ, ενώ η αξία των [εξαγωγών γεωργικών προϊόντων](#) υπερβαίνει τα 120 δισ. ευρώ ετησίως.

Ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (κέντρο), συναντά αντιπροσωπεία των παραγωγών γαλακτοκομικών προϊόντων, St. Vith, Βέλγιο, 15 Νοεμβρίου 2016.

Οι επίτροποι κ. Violeta Bulc και κ. Phil Hogan, μαζί με τον κ. Dejan Židan, υπουργό Γεωργίας, Δασών και Επισιτισμού της Σλοβενίας (δεξιά), επισκέπτονται τη φάρμα Pustotnik, γαλακτοκομική μονάδα που προωθεί την κατανάλωση τοπικών προϊόντων, Gorenja vas-Poljane, Σλοβενία, 14 Ιουλίου 2016.

Η κοινή γεωργική πολιτική υποστηρίζει τον τομέα της γεωργίας με ετήσιο προϋπολογισμό ύψους σχεδόν 59 δισ. ευρώ, προσφέροντας στήριξη στο γεωργικό εισόδημα, στους γεωργούς —ώστε και αυτοί με τη σειρά τους να παρέχουν περιβαλλοντικά οφέλη— και σε άλλες δραστηριότητες, προκειμένου να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα του τομέα, η αποδοτικότητα των πόρων και η ζωή στις αγροτικές περιοχές.

Οι ετήσιες άμεσες πληρωμές στους αγρότες παρέχουν βασική προστασία του αγροτικού εισοδήματος έναντι των ειδικών διαταραχών στις οποίες είναι εκτεθειμένη η γεωργία.

Τον Μάρτιο του 2016 η Επιτροπή [ενεργοποίησε έκτακτα μέτρα](#) για την ενίσχυση της θέσης των παραγωγών κτηνοτροφικών προϊόντων. Τον Ιούλιο [ανακοίνωσε δέσμη](#) ύψους 500 εκατ. ευρώ για τη μείωση της παραγωγής γάλακτος και τη στήριξη των γαλακτοπαραγωγών και των αγροτών σε άλλους τομείς της κτηνοτροφίας. Περαιτέρω στήριξη τέθηκε στη διάθεση του τομέα των οπωροκηπευτικών, ο οποίος επηρεάστηκε από τη ρωσική απαγόρευση εισαγωγών.

Τον Ιανουάριο η Επιτροπή δημιούργησε την [ομάδα εργασίας για τις γεωργικές αγορές](#), αποστολή της οποίας είναι να διατυπώνει συστάσεις για τον τρόπο βελτίωσης της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και να προσφέρει στους γεωργούς μια ελκυστική προοπτική για οικονομική σταθερότητα και ανάπτυξη. Η ομάδα δημοσίευσε την [έκθεσή](#) της τον Νοέμβριο. Συστάθηκε [Παρατηρητήριο της αγοράς κρέατος](#), ώστε να αυξηθεί η διαφάνεια της αγοράς για τους τομείς του βόειου, του μοσχαρίσιου και του χοιρινού κρέατος, πράγμα που βοηθά τους υπεύθυνους επιχειρήσεων να αφογκράζονται τις ενδείξεις της αγοράς και να αντιμετωπίζουν καλύτερα την αστάθειά της.

Μαζί με τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής, ο επίτροπος κ. Phil Hogan πραγματοποίησε συντονισμένη εκστρατεία για την αντιμετώπιση των μη δασμολογικών φραγμών στο εμπόριο με τρίτες χώρες στις περιπτώσεις που υπάρχει δυνητική αγορά για τα προϊόντα της ΕΕ. Οι προσπάθειες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα το άνοιγμα αγορών στις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ιαπωνία, την Κίνα και την Κολομβία, για ορισμένες εξαγωγές της ΕΕ το 2016. Πραγματοποιήθηκαν επίσης εμπορικές αποστολές υψηλού επιπέδου σε ελπιδοφόρες νέες αγορές στο Βιετνάμ, την Ινδονησία και το Μεξικό.

Νέες δεξιότητες, καλύτερη προστασία, περισσότερες θέσεις εργασίας για τους νέους

Η χρηματοδότηση της ΕΕ, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, αποσκοπεί στη στήριξη της βελτίωσης των δεξιοτήτων 8 εκατομμυρίων εργαζομένων στην ΕΕ από το 2014 έως το 2020. Με προϋπολογισμό 14,7 δισ. ευρώ, το πρόγραμμα [Erasmus+](#) θα προσφέρει ευκαιρίες σε πάνω από 4 εκατομμύρια άτομα να σπουδάσουν, να καταρτιστούν, να αποκτήσουν εμπειρία και να προσφέρουν εθελοντική εργασία στο εξωτερικό. Το πρόγραμμα προβλέπει επίσης υποστήριξη για δραστηριότητες που θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να εκσυγχρονίσουν και να μεταρρυθμίσουν τα εθνικά τους συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η επίτροπος κ. Marianne Thyssen συναντά μαθητές από επαγγελματική σχολή μαθητείας της Αθήνας, Ελλάδα, 21 Απριλίου 2016.

Τον Μάιο εγκαινιάστηκε η Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα για την Καταπολέμηση της Αδήλωτης Εργασίας, σκοπός της οποίας είναι να μετατραπεί η αδήλωτη εργασία σε δηλωμένη εργασία. Η πλατφόρμα εξασφαλίζει κοινωνική προστασία για εκατομμύρια πολίτες της ΕΕ που ζημιώνονται λόγω επισφαλών ρυθμίσεων εργασίας, συμπεριλαμβανομένων εξαρτημένων σχέσεων εργασίας που παρουσιάζονται ως αυτοαπασχόληση.

Τον Ιούνιο η Επιτροπή δρομολόγησε [νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη](#), με 10 δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας των δεξιοτήτων και της συνάφειάς τους με την αγορά εργασίας. Σ' αυτές περιλαμβάνεται μια πρωτοβουλία που θα βοηθήσει τους ενήλικες με χαμηλή ειδίκευση να βελτιώσουν τις δεξιότητες γραμματισμού, αριθμητικής και τις ψηφιακές τους δεξιότητες και/ή θα τους βοηθήσει να αποκτήσουν τίτλο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ισοδύναμο.

Για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, η ΕΕ εξακολούθησε να στηρίζει την εφαρμογή των Εγγυήσεων για τη Νεολαία στα κράτη μέλη. Τον Οκτώβριο μια έκθεση προόδου έδειξε πώς το 2013 οι Εγγυήσεις για τη Νεολαία, με την υποστήριξη της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και εθνικής χρηματοδότησης, έκανε τη διαφορά στην πράξη. Τρία χρόνια από την έναρξή τους το 2013, υπάρχουν 1,4 εκατομμύρια λιγότεροι άνεργοι νέοι στην ΕΕ. Περίπου 9 εκατομμύρια νέοι έχουν αποδεχτεί προσφορά για θέση εργασίας, πρακτικής άσκησης ή μαθητείας. Αυτό έχει οδηγήσει σε τολμηρές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε πολλά κράτη μέλη και συνέβαλε στην ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Για να εξασφαλιστεί η πλήρης και βιώσιμη εφαρμογή των Εγγυήσεων για τη Νεολαία, η Επιτροπή πρότεινε τη συνέχιση της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων μέχρι το 2020 και την επέκταση των πόρων της. Επιπλέον, η Επιτροπή ανακοίνωσε ένα νέο ειδικό πρόγραμμα κινητικότητας μακράς διάρκειας (από 6 έως 12 μήνες) για τους μαθητευόμενους, το ErasmusPro, στο πλαίσιο του υφιστάμενου προγράμματος Erasmus+, για την υποστήριξη της μάθησης με βάση την εργασία στο εξωτερικό.

Η εγγύηση για τη νεολαία και η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων.

Συνδέοντας τους ανθρώπους

Το 2016 το [Erasmus+](#), πρόγραμμα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό με προϋπολογισμό 2,2 δισ. ευρώ, έδωσε τη δυνατότητα σε περίπου 497 000 νέους να σπουδάσουν, να καταρτιστούν, να προσφέρουν εθελοντική εργασία και να συμμετάσχουν σε ανταλλαγές νέων στο εξωτερικό. Επιπλέον, έδωσε τη δυνατότητα σε περίπου 141 000 μέλη προσωπικού εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οργανώσεων νεολαίας να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους μέσω δράσεων διδασκαλίας και κατάρτισης στο εξωτερικό. Το 2016 το πρόγραμμα κατέστησε διαθέσιμα πάνω από 400 εκατ. ευρώ από τον συνολικό προϋπολογισμό για έργα συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δίνουν προτεραιότητα στην προώθηση της ιδιότητας του πολίτη και στις κοινές αξίες της ελευθερίας, της ανοχής και της αποφυγής των διακρίσεων μέσω της εκπαίδευσης.

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης

Τον Δεκέμβριο, τρεις μήνες αφότου ο πρόεδρος κ. Juncker το είχε [ανακοινώσει](#) στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης, η Επιτροπή εγκαινίασε το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης. Νέοι ηλικίας από 17 έως 30 ετών μπορούν να εγγραφούν στο Σώμα για να έχουν νέες ευκαιρίες να συμβάλουν σημαντικά στην κοινωνία σε ολόκληρη την ΕΕ και να αποκτήσουν εμπειρία και δεξιότητες. Οι συμμετέχοντες μπορούν να απασχοληθούν σ' ένα έργο είτε ως εθελοντές είτε για πρακτική άσκηση, μαθητεία ή θέση εργασίας για περίοδο μεταξύ 2 και 12 μηνών. Οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα να πάρουν μέρος σε δραστηριότητες, όπως η εκπαίδευση, η υγεία, η κοινωνική ένταξη, η βοήθεια στην παροχή τροφίμων, η κατασκευή καταλυμάτων, η υποστήριξη και η ενσωμάτωση μεταναστών και προσφύγων, η προστασία του περιβάλλοντος και η πρόληψη των φυσικών καταστροφών. Μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου, είχαν εγγραφεί πάνω από 18 000 άτομα.

Οικονομική και δημοσιονομική πολιτική

Ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ οργανώνεται ετησίως στο πλαίσιο ενός κύκλου συντονισμού, που είναι γνωστός ως Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Ο κύκλος αυτός ξεκινά προς το τέλος κάθε έτους με τη δημοσίευση της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης και μια σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ευρωζώνης. Τον Φεβρουάριο του 2016 η Επιτροπή δημοσίευσε [εκθέσεις ανά χώρα](#), στις οποίες αναλύονται οι οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει κάθε κράτος μέλος της ΕΕ. Οι εν λόγω εκθέσεις χρησίμευσαν ως βάση για συζήτηση με τα κράτη μέλη όσον αφορά τις επιλογές πολιτικής τους ενόψει των εθνικών τους προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων και των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών προγραμμάτων τον Απρίλιο. Στα τέλη της άνοιξης, οι εκθέσεις αυτές οδήγησαν στη διατύπωση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων της Επιτροπής.

Οι συστάσεις αυτές παρέχουν καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τρόπους τόνωσης της απασχόλησης και της ανάπτυξης, με ανανεωμένη έμφαση στις μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη σε τομείς όπως η έρευνα και η καινοτομία, με ταυτόχρονη διατήρηση υγιών δημόσιων οικονομικών. Το 2016 διατυπώθηκαν επίσης συστάσεις για την Κύπρο, δεδομένου ότι η εν λόγω χώρα προσχώρησε εκ νέου στο πλήρες πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης την άνοιξη, μετά την έξοδό της από το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής.

Στο δημοσιονομικό μέτωπο, οι συστάσεις που διατύπωσε η Επιτροπή το 2016 έδειξαν ότι το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης μπορεί να εφαρμοστεί με ευφυή ευελιξία. Η Επιτροπή, κατά την αξιολόγηση των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών προγραμμάτων των κρατών μελών, έλαβε υπόψη την ιδιαιτερότητα των δαπανών που συνδέονται με ασυνήθιστο συμβάντα εκτός του ελέγχου της κυβέρνησης (όπως η προσφυγική κρίση και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας). Στην Ισπανία και την Πορτογαλία δόθηκε περισσότερος χρόνος για να διορθώσουν το υπερβολικό τους έλλειμμα και το Συμβούλιο ακολούθησε τη σύσταση της Επιτροπής να ακυρώσει το πρόστιμο που θα μπορούσε να είχε επιβληθεί, δεδομένων των αντίστοιχων προηγούμενων δημοσιονομικών τους επιδόσεων. Στη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκε περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά τα υπερβολικά ελλείμματα, γεγονός που επέτρεψε τη μείωση

του αριθμού των κρατών με **υπερβολικό έλλειμμα** σε έξι, από 24 την άνοιξη του 2011. Τρία κράτη μέλη διόρθωσαν τα υπερβολικά τους ελλείμματα το 2015 και οι σχετικές διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος έκλεισαν επίσημα από το Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2016.

Εξετάζοντας την ευρωζώνη ειδικότερα, η Επιτροπή απηύθυνε έκκληση για πολύ πιο **θετικό δημοσιονομικό προσανατολισμό** για το σύνολο της νομισματικής ζώνης, ώστε να ξεπεραστεί ο κίνδυνος «χαμηλής ανάπτυξης, χαμηλού πληθωρισμού» και να υποστηριχτεί η νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Επιτροπή εξέτασε επίσης κατά πόσο τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων των κρατών μελών της ευρωζώνης για το 2017 συμμορφώνονταν με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Σε αρκετές περιπτώσεις, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι σχεδιαζόμενες δημοσιονομικές προσαρμογές υπολείπονταν, ή κινδύνευαν να υπολείπονται, των απαιτήσεων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Διασφάλιση υγιών δημόσιων οικονομικών.

Όσον αφορά την παρακολούθηση των μακροοικονομικών ανισορροπιών, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι 13 κράτη μέλη εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν είτε ανισορροπίες είτε υπερβολικές ανισορροπίες. Παράλληλα με τη σημείωση προόδου στην αντιμετώπιση των ανισορροπιών, η Επιτροπή κατέστησε επίσης την εφαρμογή της διαδικασίας σαφέστερη και πιο διαφανή, **με τη μείωση του αριθμού των κατηγοριών ανισορροπιών από έξι σε τέσσερις** και έδωσε μεγαλύτερη έμφαση στην απασχόληση και τα κοινωνικά θέματα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Συνεχής στήριξη για τα κράτη μέλη της ΕΕ

Συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το Πρόγραμμα Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων που προτάθηκε από την Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2015.

Η **Κύπρος** ολοκλήρωσε με επιτυχία το τριετές πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής της στα τέλη Μαρτίου 2016. Η Επιτροπή, μέσω της **Υπηρεσίας Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων**, συνέχισε να υποστηρίζει τις κυπριακές αρχές στην εφαρμογή διοικητικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη.

Κατά τη διάρκεια του 2016 σημειώθηκε ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή του ελληνικού προγράμματος, το οποίο είχε σχεδιαστεί για να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και να τεθούν τα θεμέλια για μια βιώσιμη οικονομική ανάκαμψη στην Ελλάδα. Ολοκληρώθηκε η πρώτη αξιολόγηση, επιτρέποντας την καταβολή της δεύτερης δόσης —ύψους 10,3 δισ. ευρώ— της χρηματοδότησης από το πρόγραμμα. Αυτή η δεύτερη δόση εκταμιεύτηκε σε διάφορα στάδια, με την τελευταία εκταμίευση να εγκρίνεται τον Οκτώβριο. Η Επιτροπή υποστήριξε τις εργασίες της Ευρωομάδας, η οποία αποφάσισε σχετικά με τα μέτρα για το χρέος τον Μάιο. Τα μέτρα αυτά θα εφαρμοστούν σταδιακά. Μια πρώτη συζήτηση για τα βραχυπρόθεσμα μέτρα για το χρέος πραγματοποιήθηκε

στις αρχές Δεκεμβρίου. Στο μέτωπο της υλοποίησης του προγράμματος, σημειώθηκε ικανοποιητική πρόοδος προς την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης.

Η Ελλάδα έλαβε επίσης οικονομική υποστήριξη μέσω του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη. Μια πρώτη συμφωνία, που υποστηρίχθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, υπεγράφη στην Ελλάδα τον Μάιο. Με την ευκαιρία αυτή, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων υπέγραψε τρεις συμφωνίες με ελληνικές ενδιάμεσες τράπεζες και ταμεία, για την παροχή πρόσθετων επενδύσεων σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

Επέκταση της στήριξης πέραν των συνόρων της ΕΕ

Η Επιτροπή υποστήριξε τη **Γεωργία, την Ιορδανία, την Κιργιζία, την Ουκρανία και την Τυνησία** με προγράμματα μακροοικονομικής βοήθειας. Στόχος είναι να βοηθηθούν οι χώρες που έχουν γεωγραφική, οικονομική και πολιτική εγγύτητα με την ΕΕ, να αποκαταστήσουν μια βιώσιμη κατάσταση εξωτερικής χρηματοδότησης και παράλληλα να ενθαρρυνθούν οι οικονομικές προσαρμογές και οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Τα προγράμματα είναι συμπληρωματικά στη χρηματοδότηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή πρότεινε ένα νέο ευρωπαϊκό εξωτερικό επενδυτικό σχέδιο που θα τονώσει τις επενδύσεις στις αφρικανικές χώρες και στις χώρες της γειτονίας της ΕΕ και θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της μετανάστευσης. Στόχος του είναι η υποστήριξη των κοινωνικών και οικονομικών υποδομών και των μικρών επιχειρήσεων, με έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας, μέσω της άρσης των εμποδίων για τις ιδιωτικές επενδύσεις. Με εισροές ύψους 3,35 δισ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, το σχέδιο θα στηρίξει καινοτόμες εγγυήσεις και παρόμοια μέσα για τη στήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων.

Το σχέδιο επιτρέπει την κινητοποίηση έως 44 δισ. ευρώ σε επενδύσεις. Εάν τα κράτη μέλη και άλλοι εταίροι καταβάλλουν συνεισφορά ανάλογη με εκείνη της ΕΕ, το συνολικό ποσό θα μπορούσε να διπλασιαστεί, φτάνοντας τα 88 δισ. ευρώ.

Προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα

Το 2016 η Επιτροπή σημείωσε πρόοδο ως προς την πρωτοβουλία «Προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα», διασφαλίζοντας ότι οι πόροι της ΕΕ χρησιμοποιούνται αποδοτικά προς όφελος των πολιτών και ότι όλα τα έργα που χρηματοδοτεί η ΕΕ αποφέρουν σαφή οφέλη και καλή σχέση κόστους-οφέλους.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ συνέχισε να επενδύεται σύμφωνα με τις προτεραιότητες πολιτικής της Επιτροπής, όπως είναι η τόνωση της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας, και η άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Η αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Kristalina Georgieva (2014-2016) σε ομιλία της σε διάσκεψη με θέμα «Προϋπολογισμός της ΕΕ που εστιάζεται στα αποτελέσματα», Βρυξέλλες, 27 Σεπτεμβρίου 2016.

Μια βάση δεδομένων με τα επιτυχημένα έργα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, η οποία είναι διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής, παρουσίαζε περισσότερα από 1 000 έργα το 2016.

Με την ευκαιρία της ομιλίας του προέδρου κ. Juncker για την κατάσταση της Ένωσης τον Σεπτέμβριο, η Επιτροπή παρουσίασε την [ενδιάμεση αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου](#) (2014–2020), που περιλάμβανε μεταξύ άλλων, δέσμη νομοθετικών προτάσεων με στόχο:

- ▶ την παροχή πρόσθετων χρηματοδοτικών μέσων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων που αφορούν τη μετανάστευση και την ασφάλεια, και την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της ανταγωνιστικότητας·
- ▶ την αύξηση της ευελιξίας του προϋπολογισμού της ΕΕ και της δυνατότητάς του για ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση απρόβλεπτων περιστάσεων·
- ▶ την απλούστευση των δημοσιονομικών κανόνων και, κατά συνέπεια, τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους αποδέκτες κονδυλίων της ΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Andrus Ansip (κέντρο) δοκιμάζει ασύρματη τεχνολογία επόμενης γενιάς στο Mobile World Congress 2016, Βαρκελώνη, Ισπανία, 22 Φεβρουαρίου 2016.

«Πρέπει να κάνουμε πολύ καλύτερη χρήση των μεγάλων ευκαιριών που μας προσφέρουν οι ψηφιακές τεχνολογίες, οι οποίες δεν γνωρίζουν σύνορα. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να έχουμε το θάρρος να γκρεμίσουμε τα εθνικά φρούρια όσον αφορά τη νομοθεσία για τις τηλεπικοινωνίες, τη νομοθεσία για τα πνευματικά δικαιώματα και την προστασία δεδομένων, τη διαχείριση των ραδιοκυμάτων και την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.»

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Συνδεδεμένη ψηφιακή ενιαία αγορά

22

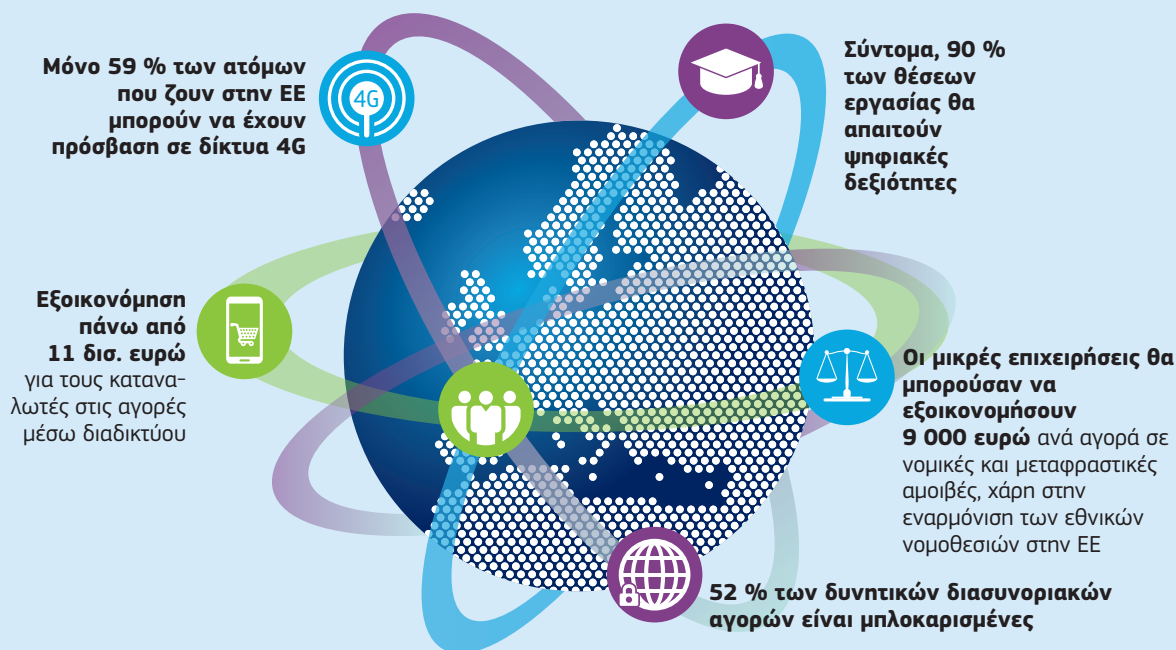
Η στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά αποσκοπεί στην άρση των διαδικτυακών φραγμών, εξαιτίας των οποίων οι πολίτες της ΕΕ χάνουν ευκαιρίες να αγοράζουν αγαθά και υπηρεσίες. Η ύπαρξη φραγμών σημαίνει επίσης ότι οι εταιρείες διαδικτύου και οι νεοφυείς επιχειρήσεις δεν επωφελούνται πλήρως από την ψηφιακή ανάπτυξη. Το 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε σχεδόν όλες τις προτάσεις της σχετικά με την ολοκλήρωση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, με την έγκριση των υπόλοιπων προτάσεων να αναμένεται στις αρχές του 2017. Η Επιτροπή παρουσίασε νέους κανόνες που θα βοηθήσουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις να αγοράζουν και να πωλούν προϊόντα και υπηρεσίες στο διαδίκτυο με μεγαλύτερη ευκολία και εκπόνησε σχέδια για να διασφαλιστεί μια πιο δίκαιη και διαφανής διαδικτυακή αγορά. Επίσης, περιέγραψε μια

στρατηγική που θα βοηθήσει τη βιομηχανία, τις επιχειρήσεις, τους ερευνητές και τις δημόσιες αρχές να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις νέες τεχνολογίες.

Για την αύξηση της εμπιστοσύνης στον ψηφιακό κόσμο, η Επιτροπή ξεκίνησε τον Ιούλιο μια σημαντική εταιρική σχέση με τον κλάδο παραγωγής όσον αφορά την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο. Οι καλλιτέχνες, οι δημιουργοί και η πολιτισμική πολυμορφία της ΕΕ ήταν στο επίκεντρο των ετήσιων εορτασμών για τα 25 έτη του προγράμματος MEDIA της ΕΕ. Επιπλέον, ο εκσυγχρονισμός των κανόνων της ΕΕ για τα πνευματικά δικαιώματα και των κανόνων ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης δημιούργησε περισσότερες ευκαιρίες για καινοτομία και δημιουργικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο και σε διασυννοητικό επίπεδο.

Ο πρόεδρος κ. Juncker, στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης τον Σεπτέμβριο, ανακοίνωσε το **WiFi4EU**, ένα σχέδιο 120 εκατ. ευρώ που θα προσφέρει δωρεάν ασύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο σε πάρκα, πλατείες, βιβλιοθήκες και δημόσια κτίρια σε πόλεις και χωριά σε ολόκληρη την ΕΕ. Επιπλέον, η Επιτροπή επιθυμεί όλα τα νοικοκυριά στην ΕΕ να έχουν πρόσβαση σε διαδικτυακή σύνδεση τουλάχιστον 100 Mbps, η οποία να μπορεί να αναβαθμιστεί σε ταχύτητα gigabit.

ΓΙΑΤΙ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΣΤΕ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΝΙΑΙΑ ΑΓΟΡΑ;

Καλύτερη πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες

Νέοι κανόνες για το ηλεκτρονικό εμπόριο που θα βοηθήσουν ιδιώτες και επιχειρήσεις

Τον Μάιο του 2016 η Επιτροπή παρουσίασε μέτρα που δίνουν τη δυνατότητα σε καταναλωτές και επιχειρήσεις να αγοράζουν και να πωλούν προϊόντα και υπηρεσίες στο διαδίκτυο με μεγαλύτερη ευκολία σε ολόκληρη την ΕΕ. Η Επιτροπή υπέβαλε [πρόταση κανονισμού για τον γεωγραφικό αποκλεισμό](#), έτσι ώστε οι πολίτες που αγοράζουν προϊόντα και υπηρεσίες σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ να μην υφίστανται διακρίσεις.

Η δέσμη μέτρων για το ηλεκτρονικό εμπόριο: προς μια ενιαία αγορά της ΕΕ.

Οι ιδιώτες και οι μικρές επιχειρήσεις διαμαρτύρονται συχνά ότι οι υψηλές χρεώσεις και τα [προβλήματα με τις παραδόσεις δεμάτων](#) τούς αποτρέπουν να κάνουν περισσότερες πωλήσεις ή αγορές σε ολόκληρη την ΕΕ. Ο [κανονισμός](#) που εξέδωσε η Επιτροπή τον Μάιο αποσκοπεί στην αύξηση της διαφάνειας των

τιμών και της ρυθμιστικής εποπτείας. Για την τόνωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών, η Επιτροπή επιθυμεί να **επικαιροποιήσει τον κανονισμό συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών**.

Έρευνα σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο

Η Επιτροπή συγκέντρωσε στοιχεία από σχεδόν 1 800 εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο ηλεκτρονικό εμπόριο καταναλωτικών αγαθών και ψηφιακού περιεχομένου και εξέτασε περίπου 8 000 συμβάσεις διανομής. Τον Μάρτιο τα **αρχικά ευρήματα** έδειξαν ότι ο γεωγραφικός αποκλεισμός είναι ευρέως διαδεδομένος στο ηλεκτρονικό εμπόριο σε όλη την ΕΕ, ιδίως όσον αφορά το ψηφιακό περιεχόμενο. Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή δημοσίευσε **προκαταρκτική έκθεση** που επιβεβαίωσε την ταχεία ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στην ΕΕ —περισσότεροι από τους μισούς ενήλικες στην ΕΕ παρήγγειλαν αγαθά ή υπηρεσίες μέσω διαδικτύου το 2015. Η έκθεση εντόπισε εμπορικές πρακτικές που ενδέχεται να περιορίζουν τον ανταγωνισμό και τις επιλογές των καταναλωτών. Η τελική έκθεση αναμένεται το 2017.

Απλούστευση των κανόνων ΦΠΑ

Το ισχύον σύστημα ΦΠΑ για το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο είναι πολύπλοκο και δαπανηρό για τα κράτη μέλη και τις επιχειρήσεις. Για τις επιχειρήσεις, το μέσο ετήσιο κόστος της παράδοσης αγαθών σε άλλο κράτος μέλος εκτιμάται σε 8 000 ευρώ ανά κράτος μέλος. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις της ΕΕ βρίσκονται σε μειονεκτική θέση από άποψη ανταγωνισμού, δεδομένου ότι οι προμηθευτές εκτός ΕΕ μπορούν να παρέχουν αγαθά χωρίς ΦΠΑ σε καταναλωτές της ΕΕ στο πλαίσιο της φοροαπαλλαγής των εισαγωγών μικροδεμάτων. Επίσης, η πολυπλοκότητα του συστήματος καθιστά δύσκολο για τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση, με απώλειες που υπολογίζονται σε περίπου 5 δισ. ευρώ ετησίως.

Ως μέρος της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά, η Επιτροπή παρουσίασε δέσμη νομοθετικών μέτρων για τον εκσυγχρονισμό και την απλούστευση του ΦΠΑ για το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Χάρη στα μέτρα αυτά, οι επιχειρήσεις που πωλούν σε καταναλωτές σε άλλα κράτη μέλη δεν θα χρειάζεται πλέον να λαμβάνουν αριθμό μητρώου ΦΠΑ σε κάθε κράτος μέλος όπου βρίσκεται ο πελάτης. Μια περαιτέρω πρόταση θα διασφαλίζει ότι οι ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις μπορούν να επωφελούνται από τους ίδιους μειωμένους συντελεστές όπως και οι έντυπες δημοσιεύσεις.

Εκσυγχρονισμένοι ενωσιακοί κανόνες για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Σήμερα, σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο —την υπηρεσία δημοσκοπήσης της Επιτροπής—, 73 % των νέων στην ΕΕ ακούν μουσική, βλέπουν τηλεοπτικές σειρές και ταινίες ή παίζουν παιχνίδια στο διαδίκτυο. Σχεδόν το 20 % έχουν προσπαθήσει να αποκτήσουν πρόσβαση σε υπηρεσίες που παρέχουν περιεχόμενο σε άλλο κράτος μέλος, αλλά οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς θεωρούν περίπλοκη την κάλυψη αυτής της αυξανόμενης ζήτησης. Προκειμένου να βελτιωθεί η επιλογή και η πρόσβαση σε περιεχόμενο, η Επιτροπή πρότεινε έναν **κανονισμό** που θα διευκολύνει τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς να λαμβάνουν άδεια από τους κατόχους των δικαιωμάτων. Επίσης, ο κανονισμός απλουστεύει τη μετάδοση διαδικτυακών προγραμμάτων σε άλλα κράτη μέλη και δίνει τη δυνατότητα σε ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς άλλων χωρών να περιλαμβάνονται σε πακέτα προγραμμάτων.

Η πρόταση αυτή συμπληρώνεται από πρόταση για μια νέα **οδηγία για τα πνευματικά δικαιώματα**. Το σχέδιο οδηγίας θα βοηθήσει τα μουσεία, τις αρχειοθήκες και άλλα ιδρύματα να ψηφιοποιήσουν και να διαθέσουν, σε διασυνοριακό επίπεδο, βιβλία και ταινίες που προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα, αλλά δεν είναι πλέον διαθέσιμα στο κοινό.

Οι σπουδαστές και οι εκπαιδευτικοί θέλουν να χρησιμοποιήσουν ψηφιακό υλικό και ψηφιακές τεχνολογίες, αλλά σχεδόν το ένα τέταρτο των εκπαιδευτικών κατά τις ψηφιακές διδακτικές δραστηριότητές τους αντιμετωπίζουν περιορισμούς που σχετίζονται με τα πνευματικά δικαιώματα. Η προτεινόμενη οδηγία για τα πνευματικά δικαιώματα θα επιτρέψει σε εκπαιδευτικά ιδρύματα να χρησιμοποιούν υλικά ως βοηθήματα διδασκαλίας μέσω ψηφιακών εργαλείων και σε διαδικτυακά μαθήματα σε διασυνοριακό επίπεδο. Θα διευκολύνει, επίσης, τους ερευνητές να χρησιμοποιήσουν τεχνολογίες **εξόρυξης δεδομένων και κειμένων** για την ανάλυση μεγάλου όγκου δεδομένων. Το σχέδιο οδηγίας περιλαμβάνει επίσης νέα υποχρεωτική εξαίρεση στην ΕΕ, έτσι ώστε τα ιδρύματα πολιτιστικής κληρονομιάς να μπορούν να διατηρούν τα έργα σε ψηφιακή μορφή.

Επίσης, σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο, 57 % των πολιτών της ΕΕ ενημερώνονται από μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μηχανές αναζήτησης ή συναθροιστές ειδήσεων, και 31 % ακούν μουσική από διαδικτυακούς τόπους διαμοιρασμού βίντεο ή μουσικής. Η ψηφιακή εποχή έφερε περισσότερες επιλογές για τους καταναλωτές, ευρύτερο κοινό και νέες ευκαιρίες για τους κατόχους δικαιωμάτων, τους δημιουργούς και τους εκδότες: ωστόσο, πολλοί δυσκολεύονται να διασφαλίσουν δίκαιη αμοιβή ή να διαπραγματευτούν με τις πλατφόρμες διαμοιρασμού βίντεο και άλλες διαδικτυακές πλατφόρμες. Η προτεινόμενη οδηγία για τα πνευματικά δικαιώματα έχει ως στόχο να δημιουργήσει μια πιο δίκαιη και βιώσιμη αγορά, αποσαφηνίζοντας τις υποχρεώσεις των διαδικτυακών πλατφορμών. Θα ενισχύσει, επίσης, τη θέση των κατόχων των δικαιωμάτων στη διαπραγμάτευση και τις αμοιβές, αναγνωρίζοντας παράλληλα τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι εκδότες του Τύπου όσον αφορά την πραγματοποίηση επενδύσεων και τη δημιουργία ποιοτικού δημοσιογραφικού περιεχομένου.

Δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών

Αποχαιρετισμός στα τέλη περιαγωγής

Τον Απρίλιο του 2016 οι κλήσεις, τα μηνύματα και η πλοήγηση στο διαδίκτυο από άλλο κράτος μέλος (περιαγωγή) έγιναν φθηνότερα, ενώ οι πολίτες πληρώνουν μόνο ένα μικρό ποσό επιπλέον των εγχώριων τιμών τους: έως 0,05 ευρώ ανά λεπτό για εξερχόμενες κλήσεις, 0,02 ευρώ ανά SMS που αποστέλλεται και 0,05 ευρώ ανά MB δεδομένων που χρησιμοποιείται (χωρίς ΦΠΑ) από τις κινητές συσκευές τους. Από τις 15 Ιουνίου 2017, οι κάτοικοι της ΕΕ δεν θα χρεώνονται πλέον με τέλη περιαγωγής όταν ταξιδεύουν περιστασιακά στο εσωτερικό της Ένωσης.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Επιτροπή παρουσίασε μια σειρά συναφών μέτρων μέσω μιας πρότασης για τη ρύθμιση των [τελών περιαγωγής χονδρικής](#) (οι τιμές που χρεώνουν μεταξύ τους οι πάροχοι για τη χρήση των δικτύων τους) και [κανόνων για την άρση των τελών περιαγωγής για όλους τους κατοίκους της ΕΕ](#). Όλοι οι ταξιδιώτες της ΕΕ θα απολαμβάνουν τη δυνατότητα της «περιαγωγής με χρέωση εσωτερικού», πληρώνοντας την ίδια τιμή για κλήσεις, SMS και δεδομένα όταν ταξιδεύουν στο εξωτερικό (δηλ. εκτός της χώρας κατοικίας τους ή της χώρας με την οποία διατηρούν σταθερούς δεσμούς). Τον Απρίλιο άρχισαν να ισχύουν νέοι κανόνες, οι οποίοι για πρώτη φορά εγγυώνται την [αρχή της ουδετερότητας των δικτύων](#) στο δίκαιο της ΕΕ.

Περιαγωγή: μια μεγάλη ημέρα ενός μακροχρόνιου αγώνα.

Περισσότερη και καλύτερη συνδεσιμότητα στο διαδίκτυο

Μέχρι το 2020 θα υπάρχει σχεδόν οκταπλάσια κίνηση στο κινητό διαδίκτυο σε σχέση με σήμερα. Το 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες και πρωτοβουλίες πολιτικής για την κάλυψη αυτής της αυξανόμενης ζήτησης. Τον Φεβρουάριο η [Επιτροπή πρότεινε τον καλύτερο συντονισμό των ραδιοσυχνοτήτων στη ζώνη των 700 megahertz](#) (MHz), ώστε να βελτιωθεί η πρόσβαση στο κινητό διαδίκτυο και να καταστεί δυνατή η χρήση συνδεδεμένων αυτοκινήτων, εξ αποστάσεως υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και άλλων καινοτόμων υπηρεσιών σε ολόκληρη την ήπειρο.

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή πρότεινε την αναθεώρηση των κανόνων της ΕΕ για τις τηλεπικοινωνίες και περαιτέρω σχέδια για την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών συνδεσιμότητας των πολιτών της ΕΕ. Η Επιτροπή έχει τους ακόλουθους τρεις στόχους:

- ▶ Όλα τα σχολεία, τα πανεπιστήμια, τα ερευνητικά κέντρα, οι συγκοινωνιακοί κόμβοι, τα νοσοκομεία, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε συνδεσιμότητα της τάξης των gigabit (που θα επιτρέπει στους χρήστες να αναφορτώνουν/καταφορτώνουν δεδομένα με ταχύτητα 1 gigabit ανά δευτερόλεπτο) έως το 2025.
- ▶ Όλα τα νοικοκυριά στην ΕΕ θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε συνδεσιμότητα με ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps, η οποία να μπορεί να αναβαθμιστεί σε gigabit ανά δευτερόλεπτο, έως το 2025.
- ▶ Όλες οι αστικές περιοχές θα πρέπει να έχουν συνεχή κάλυψη 5G —την πέμπτη γενιά συστημάτων ασύρματων επικοινωνιών— έως το 2025. Η κάλυψη 5G θα πρέπει να είναι εμπορικά διαθέσιμη τουλάχιστον σε μία μεγάλη πόλη σε κάθε κράτος μέλος έως το 2020.

Οι εν λόγω στόχοι μπορούν να επιτευχθούν μόνο με μαζικές επενδύσεις. Ο νέος [ευρωπαϊκός κώδικας ηλεκτρονικών επικοινωνιών](#) περιλαμβάνει κανόνες οι οποίοι καθιστούν πιο ελκυστικές για όλες τις εταιρείες τις επενδύσεις σε νέες υποδομές υψηλής ποιότητας παντού στην ΕΕ, τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και πέραν των εθνικών συνόρων, με παράλληλη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Η Επιτροπή σκιαγράφησε επίσης ένα σχέδιο για την ανάπτυξη τεχνολογίας 5G σε ολόκληρη την ΕΕ. Στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης το 2016 ο πρόεδρος κ. Juncker παρουσίασε την [πρωτοβουλία WiFi4EU](#), μια επένδυση ύψους 120 εκατ. ευρώ για την προώθηση της πρόσβασης σε ασύρματη συνδεσιμότητα σε δημόσιους χώρους. Το δωρεάν Wi-Fi θα διατίθεται στη συνέχεια σε πάρκα, πλατείες, βιβλιοθήκες και δημόσια κτήρια προς όφελος των πολιτών και των θεσμών με δημόσια αποστολή.

Τον Απρίλιο, στη [δήλωση του Άμστερνταμ](#), που συζητήθηκε από τους υπουργούς Μεταφορών και από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ, υπογραμμίστηκε η ανάγκη συνεργασίας μεταξύ κυβερνήσεων και κλάδου παραγωγής, ώστε να βελτιωθούν οι υποδομές δεδομένων για τις μεταφορές. Η ολλανδική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη και ο κλάδος των μεταφορών δεσμεύτηκαν ότι θα καταρτίσουν κανόνες και κανονισμούς που θα επιτρέπουν τη χρήση αυτόνομων οχημάτων στο οδικό δίκτυο της ΕΕ.

Νέοι οπτικοακουστικοί κανόνες της ΕΕ για την πολιτιστική πολυμορφία

Σήμερα, οι πολίτες παρακολουθούν ολοένα και περισσότερα προγράμματα μέσω υπηρεσιών βίντεο κατά παραγγελία (όπως η Netflix) και πλατφορμών διαμοιρασμού βίντεο (όπως το Youtube), είτε σε έξυπνα τηλέφωνα είτε συγκεντρωμένοι γύρω από την οικογενειακή τηλεόραση. Για να ανταποκριθεί σ' αυτή τη νέα πραγματικότητα, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση τον Μάιο για μια [επικαιροποιημένη οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων](#).

Σκοπός της νέας νομοθεσίας είναι να επιτευχθεί καλύτερη ισορροπία όσον αφορά τους κανόνες που επιβάλλονται σήμερα σε παραδοσιακούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, παρόχους βίντεο κατά παραγγελία και πλατφόρμες διαμοιρασμού βίντεο, ιδίως όταν πρόκειται για την προστασία των παιδιών. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η πολιτιστική πολυμορφία της ΕΕ —οι πάροχοι βίντεο κατά παραγγελία θα πρέπει να διασφαλίζουν στο ευρωπαϊκό περιεχόμενο μερίδιο τουλάχιστον 20 % στους καταλόγους τους.

Πλατφόρμες

Τον Μάιο η Επιτροπή παρουσίασε τα αποτελέσματα [αναλυτικής αξιολόγησης](#) του κοινωνικού και οικονομικού ρόλου των πλατφορμών, όπως οι διαδικτυακές αγορές, οι μηχανές αναζήτησης, τα συστήματα πληρωμών, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι δικτυακοί τόποι διαμοιρασμού βίντεο και περιεχομένου. Η Επιτροπή παρουσίασε μια προσέγγιση βάσει αρχών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν κατά την αξιολόγηση. Αυτή η προσέγγιση συμπεριλάμβανε δέσμευση ότι συγκρίσιμες ψηφιακές υπηρεσίες θα πρέπει να ακολουθούν τους ίδιους ή παρεμφερείς κανόνες. Οι διαδικτυακές πλατφόρμες θα πρέπει να συμπεριφέρονται με υπευθυνότητα, ιδίως μέσω εθελοντικών προσπαθειών του κλάδου, όπως ο [κώδικας δεοντολογίας για την καταπολέμηση της ρητορικής του μίσους στο διαδίκτυο](#).

Ενίσχυση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο

Σύμφωνα με το [Global State of Information Security Survey 2017](#) (Επισκόπηση για την παγκόσμια κατάσταση της ασφάλειας πληροφοριών για το 2017), πάνω από το 80 % των εταιρειών της ΕΕ αντιμετώπισαν τουλάχιστον ένα συμβάν που αφορούσε την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο κατά το τελευταίο έτος. Αυτό υπονομεύει την εμπιστοσύνη και την ανάπτυξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Τον Ιούλιο η Επιτροπή εγκαινίασε μια νέα [σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο](#), ώστε να ενισχυθεί η συνεργασία στα αρχικά στάδια της διαδικασίας έρευνας και καινοτομίας και να δημιουργηθούν λύσεις για θέματα ασφάλειας στον κυβερνοχώρο σε διάφορους τομείς, όπως η ενέργεια, η υγεία, οι μεταφορές και ο χρηματοπιστωτικός τομέας. Πρόκειται για μία από τις πρωτοβουλίες για την καλύτερη θωράκιση της ΕΕ από επιθέσεις στον κυβερνοχώρο και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο. Οι πρωτοβουλίες αυτές αξιοποιούν τους πρώτους κανόνες σε επίπεδο ΕΕ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο: την οδηγία για την ασφάλεια των δικτύων και των συστημάτων πληροφοριών, που [εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Ιούλιο](#).

Βελτίωση της διαδικτυακής ιδιωτικότητας

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, η Επιτροπή πραγματοποίησε [δημόσια διαβούλευση](#) σχετικά με την αναθεώρηση και την επικαιροποίηση των κανόνων της ΕΕ για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η οποία, από κοινού με τον γενικό κανονισμό για την προστασία των δεδομένων, θα εξασφαλίσει καλύτερη προστασία των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (όπως είναι οι τηλεφωνικές κλήσεις, οι διαδικτυακές κλήσεις και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) των πολιτών της ΕΕ.

Μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού

Ψηφιοποίηση του κλάδου παραγωγής της ΕΕ

Σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες, η ψηφιοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών θα μπορούσε να προσθέσει έσοδα πάνω από 110 δισ. ευρώ ετησίως για τον κλάδο παραγωγής της ΕΕ τα επόμενα 5 χρόνια.

Τον Απρίλιο η Επιτροπή παρουσίασε σχέδια για να βοηθήσει τον κλάδο παραγωγής, τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, τους ερευνητές και τις δημόσιες αρχές της ΕΕ να αξιοποιήσουν πλήρως τις νέες τεχνολογίες. Η Επιτροπή αποσκοπεί στη στήριξη και τη διασύνδεση των υφιστάμενων εθνικών πρωτοβουλιών για την ψηφιοποίηση του κλάδου και στην εστίαση των επενδύσεων στις συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα της ΕΕ. Για παράδειγμα, η Επιτροπή θα επενδύσει 500 εκατ. ευρώ σε ένα πανενωσιακό δίκτυο [κόμβων ψηφιακής καινοτομίας](#), όπου οι επιχειρήσεις θα μπορούν να λαμβάνουν συμβουλές και να δοκιμάζουν ψηφιακές καινοτομίες.

Δισεκατομμύρια συνδεδεμένες συσκευές, όπως, μεταξύ άλλων, τηλέφωνα, υπολογιστές και αισθητήρες, θα πρέπει να επικοινωνούν με ασφάλεια και απρόσκοπτα, ανεξάρτητα από τον κατασκευαστή, τα τεχνικά χαρακτηριστικά ή τη χώρα προέλευσής τους. Για να γίνει αυτό, χρειάζονται μια κοινή γλώσσα. Η Επιτροπή [επιθυμεί να επιταχύνει τη διαδικασία καθορισμού προτύπων](#), για παράδειγμα εστιάζοντας στα δίκτυα 5G, στο υπολογιστικό νέφος, στο διαδίκτυο των πραγμάτων, στις τεχνολογίες δεδομένων και στην ασφάλεια στον κυβερνοχώρο.

Οι ιδιώτες και οι επιχειρήσεις εξακολουθούν να μην επωφελούνται πλήρως από τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες θα πρέπει να είναι απρόσκοπτα διαθέσιμες σε ολόκληρη την ΕΕ. Το [σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020](#) περιγράφει 20 μέτρα για τον εκσυγχρονισμό των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών και τη βελτίωση των προοπτικών διαμονής, εργασίας και επενδύσεων στην ΕΕ. Αυτό περιλαμβάνει τον καθορισμό ενιαίας ψηφιακής πύλης για την παροχή φιλικής προς το χρήστη πρόσβασης σε πληροφορίες, ηλεκτρονικές διαδικασίες και υπηρεσίες συμβουλών σε όλη την ΕΕ. Στην ανάπτυξη της εν λόγω πύλης θα συμβάλει η [δημόσια διαβούλευση](#) που πραγματοποιήθηκε το 2016.

Επίσης, η Επιτροπή παρουσίασε σχέδιο στρατηγικής για υπηρεσίες βασιζόμενες στο υπολογιστικό νέφος και για υποδομές δεδομένων παγκόσμιας εμβέλειας, έτσι ώστε η επιστήμη, οι επιχειρήσεις και οι δημόσιες υπηρεσίες να μπορούν να προσχωρήσουν στην επανάσταση των μαζικών δεδομένων. Η Επιτροπή

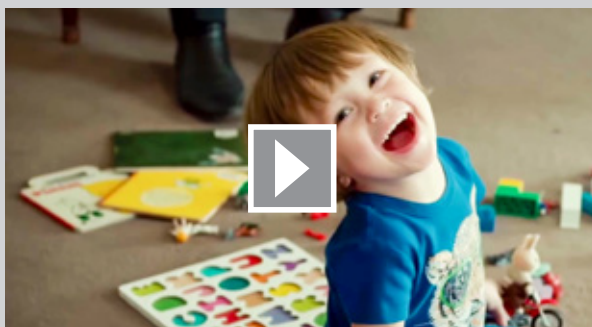
θα συστήσει ένα [Ευρωπαϊκό Νέφος Ανοικτής Επιστήμης](#). Αυτό θα προσφέρει στους 1,7 εκατομμύρια ερευνητές και 70 εκατομμύρια επαγγελματίες των επιστημών και της τεχνολογίας ένα εικονικό περιβάλλον για την αποθήκευση, τη διαχείριση, την ανάλυση και την επαναχρησιμοποίηση μεγάλου όγκου ερευνητικών δεδομένων. Για να δοθεί ώθηση σ' αυτό, η Επιτροπή θα κάνει όλα τα επιστημονικά δεδομένα που παράγονται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» ανοικτά εξ ορισμού από το 2017. Το ανοικτό υπολογιστικό νέφος θα βασίζεται στις [ευρωπαϊκές υποδομές δεδομένων](#), που θα συνδυάζουν δίκτυα υψηλού ζωνικού εύρους, μεγάλης κλίμακας εγκαταστάσεις αποθήκευσης και δυναμικότητα υπερυπολογιστή για την πρόσβαση και επεξεργασία μεγάλων συνόλων δεδομένων αποθηκευμένων στο υπολογιστικό νέφος.

Ψηφιακές δεξιότητες

Σύμφωνα με μελέτες που διεξήγαγε η Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών της Επιτροπής το 2016, 47 % του πληθυσμού της ΕΕ έχει ελάχιστες ή μηδενικές ψηφιακές δεξιότητες, ωστόσο, στο εγγύς μέλλον, 90 % των θέσεων εργασίας και το μεγαλύτερο μέρος της καθημερινής ζωής των πολιτών θα προϋποθέτουν κάποιο επίπεδο ψηφιακών γνώσεων. Στο πλαίσιο του [νέου θεματολογίου δεξιοτήτων για την Ευρώπη](#), η Επιτροπή κάλεσε τις κυβερνήσεις των κρατών μελών να εντείνουν τις προσπάθειές τους, για παράδειγμα με εισαγωγή των ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τον Δεκέμβριο εγκαινιάστηκε ο [συνασπισμός για τις ψηφιακές δεξιότητες και θέσεις εργασίας](#), στον οποίο συμμετέχουν τα κράτη μέλη και οι ενδιαφερόμενοι φορείς της εκπαίδευσης, της απασχόλησης και του κλάδου. Στόχος του εν λόγω συνασπισμού είναι να αναπτυχθεί μια μεγάλη ψηφιακή δεξαμενή ταλέντων και να διασφαλιστεί ότι μεμονωμένα άτομα και το εργατικό δυναμικό στην ΕΕ αποκτούν επαρκείς ψηφιακές δεξιότητες.

Τόνωση του πολιτισμού και της δημιουργικότητας της ΕΕ στον ψηφιακό κόσμο

Η συνδεδεμένη ψηφιακή ενιαία αγορά δημιουργεί τεράστιες ευκαιρίες για την ανάπτυξη του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα μέσα στην ΕΕ. Ωστόσο, οι εν λόγω τομείς αντιμετωπίζουν επίσης προκλήσεις σ' αυτό το μεταβαλλόμενο περιβάλλον, όπως η εξεύρεση χρηματοδότησης. Τον Ιούνιο η Επιτροπή, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, [δρομολόγησε μηχανισμό εγγύησης δανείων ύψους 121 εκατ. ευρώ](#) για να στηρίξει πάνω από 10 000 επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους σε τομείς που περιλαμβάνουν την οπτικοακουστική, τα φεστιβάλ, τη μουσική, την πολιτιστική κληρονομιά, τον σχεδιασμό, τις παραστατικές τέχνες, τις εκδόσεις, το ραδιόφωνο και τις εικαστικές τέχνες.

Από το 1991, το πρόγραμμα MEDIA έχει επενδύσει σε έναν ισχυρό οπτικοακουστικό τομέα, που να είναι σε θέση να μεταδίδει την πλούσια πολιτισμική πολυμορφία της ΕΕ. Το πρόγραμμα βοηθά τα ταλέντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση να συνεργαστούν σε διασυνοριακό επίπεδο.

Το 2016 ήταν η 25η επέτειος του προγράμματος MEDIA της ΕΕ, που εντάσσεται στη [Δημιουργική Ευρώπη](#), το κύριο πρόγραμμα της ΕΕ για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα. Από το 1991, το πρόγραμμα MEDIA έχει επενδύσει πάνω από 2,4 δισ. ευρώ στη δημιουργικότητα και την πολιτιστική πολυμορφία στην ΕΕ. Κάθε χρόνο στηρίζει περίπου 2 000 ευρωπαϊκές ταινίες, τηλεοπτικές σειρές και άλλα έργα. Το MEDIA έχει βοηθήσει στην κατάρτιση περισσότερων από 20 000 παραγωγών, σκηνοθετών και σεναριογράφων και τους έχει διευκολύνει να προσαρμοστούν στις νέες τεχνολογίες. Το MEDIA βοήθησε στη μεγέθυνση του κοινού για τον ευρωπαϊκό κινηματογράφο. Σύμφωνα με μελέτη της Επιτροπής για το πρόγραμμα MEDIA, 33 % όλων των κινηματογραφικών εισιτηρίων στην ΕΕ το 2014 ήταν για ευρωπαϊκές ταινίες, από 25 % το 2010.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Maroš Šefčovič, ο κ. Giovanni La Via, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κ. Ségolène Royal, υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Θαλάσσιων Υποθέσεων της Γαλλίας, ο κ. Ban Ki-moon, γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, ο κ. Martin Schulz, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο επίτροπος κ. Miguel Arias Cañete και ο κ. Ivan Korišok, υπουργός Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Σλοβακίας, στην τελετή υπογραφής για την κύρωση από την ΕΕ της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, Στρασβούργο, Γαλλία, 4 Οκτωβρίου 2016.

«Τα σημερινά γεωπολιτικά συμβάντα αποτέλεσαν σοβαρή υπενθύμιση ότι η Ευρώπη εξαρτάται σε υπερβολικό βαθμό από τις εισαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου. Θέλω επομένως να μεταρρυθμίσω και να αναδιοργανώσω την ενεργειακή πολιτική της Ευρώπης σε μια νέα ευρωπαϊκή ενεργειακή ένωση.»

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Μια ανθεκτική ενεργειακή ένωση με μακρόπνοη πολιτική για την κλιματική αλλαγή

Η ΕΕ υποδέχτηκε το 2016 με τη δέσμευση ότι θα παρέχει ασφαλή και οικονομικά προσιτή ενέργεια στους πολίτες και τις επιχειρήσεις της και ότι θα καταπολεμήσει τις αιτίες της κλιματικής αλλαγής με τη δημιουργία της ενεργειακής ένωσης και την εφαρμογή μακρόπνοων πολιτικών για την κλιματική αλλαγή.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η ΕΕ εστίασε την προσοχή της στη διατήρηση της πολιτικής ώθησης που δόθηκε με τη συμφωνία του Παρισιού, η οποία **τέθηκε νομικά σε ισχύ** τον Νοέμβριο —30 ημέρες μετά την κύρωσή της από την ΕΕ, χάρη στην οποία καλύφθηκε το απαιτούμενο όριο προκειμένου η συμφωνία να αρχίσει να παράγει αποτελέσματα. Τον Ιούλιο η Επιτροπή παρουσίασε τους δεσμευτικούς στόχους για κάθε κράτος μέλος όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου την περίοδο 2021-2030 στον τομέα των μεταφορών, των κτιρίων, της γεωργίας, των

αποβλήτων, της χρήσης γης και της δασοπονίας. Η Επιτροπή παρουσίασε επίσης μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών και συνέχισε τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση των εκπομπών των διεθνών αεροπορικών μεταφορών.

Τον Νοέμβριο η Επιτροπή παρουσίασε τη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους», η οποία περιλαμβάνει νομοθετικές προτάσεις για την ενεργειακή απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την εσωτερική αγορά και τη διακυβέρνηση, με σκοπό να διευκολυνθεί η μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας και να μεγιστοποιηθούν οι επενδύσεις, η απασχόληση και η ανάπτυξη στην ΕΕ.

Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους

Η παγκόσμια μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας είναι μια συνεχιζόμενη και μη αναστρέψιμη πορεία, στην οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει όχι μόνο να προσαρμοστεί, αλλά και να πρωτοστατήσει. Πρόκειται για μια ευθύνη που αναλαμβάνει σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το 2015 οι καθαρές μορφές ενέργειας προσέλκυσαν συνολικές επενδύσεις ύψους πάνω από 300 δισ. ευρώ. Η ΕΕ βρίσκεται στην κατάλληλη θέση ώστε να αξιοποιήσει τις πολιτικές της για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία, προκειμένου να μετατρέψει αυτή τη μετάβαση σε μοχλό απασχόλησης και ανάπτυξης. Με την κινητοποίηση έως και 177 δισ. ευρώ δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων ανά έτος από το 2021, η δέσμη μέτρων για την καθαρή ενέργεια μπορεί να αυξήσει έως 1 % το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά την επόμενη δεκαετία και να δημιουργήσει 900 000 νέες θέσεις εργασίας.

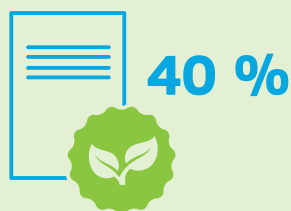
Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΜΙΑ ΚΑΘΑΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η καθαρή ενέργεια είναι η ανάπτυξη του αύριο

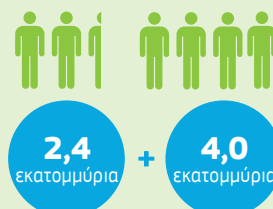
Το **2014** ο τομέας της ανανεώσιμης ενέργειας της ΕΕ εμφάνισε κύκλο εργασιών περίπου **143,6 δισ. ευρώ**.

Πηγή: EurObserv'ER.

Οι εταιρείες της ΕΕ κατέχουν το **40 % όλων των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας** για τις τεχνολογίες ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Πηγή: Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2,4 εκατομμύρια άτομα που ζουν στην ΕΕ απασχολούνται στους κλάδους παροχής προϊόντων και υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης. Πάνω από **1 εκατομμύριο** άτομα εργάζονται στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στον οποίο μπορούν να δημιουργηθούν **3 εκατομμύρια επιπλέον θέσεις εργασίας έως το 2020**.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ενεργειακή απόδοση

Η φθηνότερη και πιο καθαρή ενέργεια είναι αυτή που δεν χρησιμοποιείται καθόλου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, το 2016, η Επιτροπή υπέβαλε νέα και καινοτόμα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, τα οποία επικεντρώνονταν στα εξής:

- ▶ στον καθορισμό ενός πλαισίου για τη γενικότερη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης·
- ▶ στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων·
- ▶ στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των προϊόντων (οικολογικός σχεδιασμός) και στην ενημέρωση των καταναλωτών (ενεργειακή επισήμανση)·
- ▶ στη χρηματοδότηση της ενεργειακής απόδοσης με την πρόταση «έξυπνη χρηματοδότηση για έξυπνα κτίρια».

Η Επιτροπή, για να υποστηρίξει αυτές τις προτάσεις, πρότεινε έναν νέο δεσμευτικό στόχο ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο ΕΕ: 30 % έως το 2030. Οι φιλόδοξοι στόχοι ενεργειακής απόδοσης ορίζονται

προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση των κρατών μελών από τις εισαγωγές ενέργειας, να τονωθεί η τοπική οικονομία, να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα και να δημιουργηθούν περισσότερες πράσινες θέσεις εργασίας.

Πρωτοπόρος στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα συμβάλουν σημαντικά στη μετάβαση σ' ένα σύστημα καθαρής ενέργειας. Η ΕΕ σκοπεύει να αυξήσει συλλογικά το ποσοστό των ανανεώσιμων πηγών στην τελική κατανάλωση ενέργειας τουλάχιστον στο 27 % μέχρι το 2030. Η πρόταση για μια νέα οδηγία σχετικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα παρέχει ασφάλεια στους επενδυτές και ισότιμους όρους ανταγωνισμού για όλες τις τεχνολογίες. Οι προτάσεις της Επιτροπής εστιάζονται στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών, ώστε οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας να αξιοποιηθούν στο έπακρο και η ΕΕ να αποτελέσει ακμάζουσα αγορά για την καθαρή ενέργεια. Ο τομέας απασχολεί ήδη περισσότερα από 1 εκατομμύριο άτομα και δημιουργεί ετήσιο κύκλο εργασιών ύψους περίπου 144 δισ. ευρώ.

Μεταξύ 2009 και 2015 οι τιμές της ηλιακής και της αιολικής τεχνολογίας μειώθηκαν αντίστοιχα κατά 80 % και 30-40 %. Αυτή η μείωση του κόστους επιτρέπει σε όλο και περισσότερους καταναλωτές να παράγουν τη δική τους ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Με την αναθεωρημένη οδηγία, οι καταναλωτές θα ωφεληθούν από την ενίσχυση των δικαιωμάτων τους όσον αφορά την παραγωγή της δικής τους ηλεκτρικής ενέργειας για κατανάλωση στο σπίτι ή για μεταπώληση στο δίκτυο.

Μια δίκαιη συμφωνία για τους καταναλωτές

Οι καταναλωτές βρίσκονται στο επίκεντρο της ενεργειακής ένωσης. Καθημερινές δραστηριότητες — όπως η εξόφληση λογαριασμών, η αλλαγή προμηθευτών και η υπογραφή νέου συμβολαίου σε περίπτωση μετακόμισης — θα γίνουν ευκολότερες, ταχύτερες και πιο ακριβείς για τους καταναλωτές χάρη στη βελτιωμένη διαχείριση των ψηφιακών πληροφοριών των πελατών. Οι καταναλωτές θα έχουν πρόσβαση σε αξιόπιστες και σαφείς πληροφορίες σχετικά με τις καλύτερες προσφορές στην αγορά, χρησιμοποιώντας πιστοποιημένα διαδικτυακά εργαλεία για τη σύγκριση τιμών, τα οποία θα τους βοηθούν να προβαίνουν σε ενημερωμένες επιλογές.

Οι καταναλωτές θα μπορούν να αλλάζουν προμηθευτές ευκολότερα, χάρη και στην πρόταση για περιορισμό της επιβολής τελών αλλαγής προμηθευτή. Στην ΕΕ η μέση διαφορά μεταξύ της τυποποιημένης προσφοράς του κατεστημένου προμηθευτή και της φθηνότερης προσφοράς στην αγορά υπερβαίνει τα 50 ευρώ ετησίως.

Οι καταναλωτές, εάν το επιθυμούν, θα μπορούν να ζητήσουν έναν έξυπνο μετρητή από τον ενεργειακό τους πάροχο και να επωφεληθούν από τις τιμές με βάση την αγορά. Οι νέες τεχνολογίες θα δώσουν τη δυνατότητα στους καταναλωτές να αυξάνουν την κατανάλωσή τους όταν η ενέργεια είναι φθηνή και να μειώνουν την κατανάλωσή τους όταν οι τιμές είναι υψηλές. Αυτό σημαίνει ότι οι καταναλωτές θα ελέγχουν αποτελεσματικότερα τις δαπάνες τους για τις ενεργειακές υπηρεσίες.

Ενεργειακή ασφάλεια, αλληλεγγύη και εμπιστοσύνη

Η δέσμη μέτρων για την **ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού**, που προτάθηκε τον Φεβρουάριο του 2016, βασίζεται στην πρόοδο που έχει σημειώσει η ΕΕ τα τελευταία χρόνια και η οποία έχει λειτουργήσει ως ανάχωμα στους κινδύνους που απειλούν την ενεργειακή ασφάλεια. Η δέσμη μέτρων επικεντρώνεται τόσο στο φυσικό αέριο, αξιοποιώντας τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις σχετικές προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων του 2014, όσο και στις διακυβερνητικές ενεργειακές συμφωνίες, τη θέρμανση και την ψύξη.

Οι συννομοθέτες ενέκριναν την πρόταση της Επιτροπής για διακυβερνητικές συμφωνίες τον Δεκέμβριο, μόλις 9 μήνες μετά την υποβολή της αρχικής πρότασης. Χάρη στους νέους κανόνες, η Επιτροπή θα μπορεί να εξασφαλίζει ότι καμία ενεργειακή συμφωνία δεν θα θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού ενός κράτους μέλους ούτε θα παρεμποδίζει τη λειτουργία της ενωσιακής αγοράς ενέργειας.

Τον Μάρτιο η ΕΕ ενίσχυσε τους δεσμούς της με την Ινδία, σημαντικό παγκόσμιο παράγοντα και βασικό εταίρο της ΕΕ στον τομέα της ενέργειας. Η **κοινή δήλωση για την ενεργειακή ασφάλεια** και την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής επηρέασε σημαντικά την οικοδόμηση μιας μακροχρόνιας εταιρικής σχέσης για καθαρή και βιώσιμη ενέργεια με μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Μια πλήρως ενοποιημένη ενωσιακή αγορά

Το 2016 ήταν μια σημαντική χρονιά για τα έργα της ΕΕ στον τομέα των ενεργειακών υποδομών, κατά την οποία χορηγήθηκαν 800 εκατ. ευρώ μέσω του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη». Αυτή η στήριξη έχει καθοριστική σημασία για την απελευθέρωση των πρόσθετων επενδύσεων που απαιτούνται προκειμένου να εξαλειφθούν τα σημεία συμφόρησης που εμποδίζουν την ελεύθερη ροή ενέργειας.

Την άνοιξη υπογράφηκαν δύο συμφωνίες επιχορήγησης, ύψους 5,6 εκατ. ευρώ, για μελέτες σχετικά με την κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου Midcat. Ο αγωγός αυτός, όταν κατασκευαστεί, θα συμβάλει στην ενοποίηση των αγορών φυσικού αερίου της Ιβηρικής Χερσονήσου με την υπόλοιπη Ευρώπη. Επιπλέον, διατέθηκαν 29,9 εκατ. ευρώ για την κατασκευή γραμμής ηλεκτρικού ρεύματος μήκους 140 χλμ. στη Βουλγαρία, η οποία θα ενισχύσει την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό δίκτυο και θα αυξήσει την παραγωγική ικανότητα του βουλγαρικού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας.

Τον Οκτώβριο υπογράφηκε συμφωνία επιχορήγησης ύψους 187 εκατ. ευρώ για τον Balticconnector, τον πρώτο αγωγό φυσικού αερίου που θα συνδέει την Εσθονία και τη Φινλανδία. Όταν το φυσικό αέριο θα αρχίσει να ρέει από το 2020, το έργο αυτό θα ενώσει την ανατολική περιοχή της Βαλτικής με την υπόλοιπη αγορά ενέργειας της ΕΕ.

Ο κ. Taavi Veskimägi, διευθύνων σύμβουλος της Elering, ο κ. Andreas Boschen, επικεφαλής του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» του εκτελεστικού οργανισμού Καινοτομίας και Δικτύων, και ο κ. Herkko Plit, διευθύνων σύμβουλος της Βαλτικής Connector Oy, υπογράφουν συμφωνία για επενδύσεις στη Balticconnector, τον πρώτο αγωγό αερίου που συνδέει την Εσθονία και τη Φινλανδία, παρουσία του κ. Taavi Rõivas, πρωθυπουργού της Εσθονίας, του κ. Jean-Claude Juncker, προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και του κ. Juha Sipilä, πρωθυπουργού της Φινλανδίας, Βρυξέλλες, 21 Οκτωβρίου 2016.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2016 το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη παρέμεινε βασικό μέσο για την υλοποίηση της ενεργειακής ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων εξακολούθησε να δημιουργεί θέσεις εργασίας και να προσελκύει επενδύσεις στην πραγματική οικονομία. Το Ταμείο συνέχισε τη σθεναρή στήριξή του σε έξυπνες και μακρόπνοες επενδύσεις στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της καινοτομίας και των σύγχρονων υποδομών ενέργειας.

Από το 2014 έως το 2020, 69 δισ. ευρώ από τα κονδύλια της πολιτικής για τη συνοχή είναι διαθέσιμα για επενδύσεις που υποστηρίζουν τους στόχους της ενεργειακής ένωσης.

Επιτάχυνση της καινοτομίας στον τομέα της καθαρής ενέργειας

Στο τέλος του έτους, η Επιτροπή παρουσίασε τις ιδέες της σχετικά με την επιτάχυνση της καινοτομίας στον τομέα της καθαρής ενέργειας. Η στρατηγική αυτή προτείνει μια σειρά συγκεκριμένων μέτρων με σκοπό την ενίσχυση και την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων για την ενεργειακή απόδοση και τις χαμηλές εκπομπές άνθρακα, ώστε να βελτιωθεί η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στον συγκεκριμένο τομέα.

Τον Ιούνιο η Επιτροπή προσχώρησε στην «[αποστολή καινοτομίας](#)», μια παγκόσμια πρωτοβουλία για καθαρή ενέργεια, και υπέγραψε ένα υπουργικό έγγραφο-πλαίσιο για την καθαρή ενέργεια για λογαριασμό της ΕΕ, προκειμένου να διευκολυνθεί η πολυμερής συνεργασία στον τομέα της καινοτομίας. Επιπλέον, συμφωνήθηκε μια σειρά από σχέδια δράσης κατά τη σύνοδο των υπουργών Ενέργειας της G20 στην Κίνα.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Maroš Šefčovič και ο Επίτροπος κ. Miguel Arias Cañete δίνουν κοινή συνέντευξη Τύπου για τη δέσμη μέτρων για την καθαρή ενέργεια, Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2016.

Το 2016 εγκαινιάστηκαν τέσσερα βραβεία του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» για να τονωθεί η καινοτομία και να βρεθούν λύσεις στις προκλήσεις του τομέα της [ενεργειακής καινοτομίας](#). Τα βραβεία έχουν συνολική αξία 6,75 εκατ. ευρώ και χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ. Τα βραβεία αυτά θα επιβραβεύουν καινοτόμες προσεγγίσεις για την [ενσωμάτωση της ηλιακής ενέργειας σε ιστορικά κτίρια](#), για τη [χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα νοσοκομεία](#), για την ανάπτυξη προϊόντων που συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών με την [επαναχρησιμοποίηση του διοξειδίου του άνθρακα](#) και για την [εφεύρεση του καθαρότερου κινητήρα του μέλλοντος](#).

Οι σχέσεις με τους βασικότερους ενεργειακούς εταίρους της ΕΕ εξακολούθησαν να αποτελούν προτεραιότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Τον Ιούνιο η Επιτροπή συμμετείχε στη σύνοδο των υπουργών Ενέργειας της G20 που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο. Εκεί είχε την ευκαιρία να εξετάσει με τους διεθνείς εταίρους της την καινοτομία στις ενεργειακές τεχνολογίες, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση, την πρόσβαση στην ενέργεια και τον ρόλο του ενεργειακού συστήματος στην εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Τον Ιούλιο, με την ευκαιρία της συνόδου κορυφής ΕΕ-Κίνας, υπογράφηκε η συμφωνία σχετικά με [τον χάρτη πορείας για την ενέργεια μεταξύ της ΕΕ και της Κίνας](#).

Ο επίτροπος κ. Carlos Moedas (δεξιά) σε παρουσίαση του έργου «υποδομή φωτός ακραίας έντασης» από τον διευθυντή του έργου Nicolae-Victor Zamfir, Măgurele, Ρουμανία, 11 Οκτωβρίου 2016.

Απεξάρτηση της οικονομίας από τον άνθρακα

Αξιοποίηση της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή

Τον Οκτώβριο του 2014 οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν σε έναν **δεσμευτικό στόχο μείωσης των εκπομπών σε όλο το φάσμα της οικονομίας κατά τουλάχιστον 40 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990**. Αυτή ήταν η συμβολή της ΕΕ στη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, που υπογράφηκε τον Δεκέμβριο του 2015.

Τον Απρίλιο του 2016 η συμφωνία υπογράφηκε, την πρώτη κιάλας ημέρα, από 175 συμβαλλόμενα μέρη —αριθμός που αποτελεί ρεκόρ για διεθνή συμφωνία και τονίζει την παγκόσμια πολιτική βούληση να υλοποιηθούν οι υποσχέσεις που δόθηκαν στο Παρίσι.

Η ΕΕ ήταν εκείνη που μεσολάβησε για την επίτευξη της πρώτης στην ιστορία νομικά δεσμευτικής, παγκόσμιας συμφωνίας για το κλίμα και δημιούργησε τη συμμαχία των αναπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών που έκανε εφικτή την υπογραφή της συμφωνίας του Παρισιού. Επομένως, δικαίως ήταν και εκείνη που, χάρη στην ταχεία κύρωση της συμφωνίας τον Οκτώβριο, ουσιαστικά επέτρεψε την έναρξη ισχύος της σε παγκόσμιο επίπεδο τον Νοέμβριο. Επίσης, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν ήδη κυρώσει ή πρόκειται να κυρώσουν τη συμφωνία.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει την κύρωση της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή.

Τον Νοέμβριο οι χώρες συναντήθηκαν εκ νέου στη **διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα στο Μαρακές**, προκειμένου να συνεχίσουν τις εργασίες τους σ' ένα σύνολο λεπτομερών κανόνων σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων εξέδωσαν τη **διακήρυξη δράσης του Μαρακές**, με την οποία ζητούσαν να υπάρξει πολιτική δέσμευση στο ύψιστο επίπεδο με σκοπό την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, στέλνοντας ένα μήνυμα παγκόσμιας ενότητας και αμείωτης αποφασιστικότητας για την υλοποίηση των στόχων του Παρισιού και τη μετάβαση σε μια παγκόσμια οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα.

Σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά τα βασικά στοιχεία της δέσμης μέτρων του Παρισιού, όπως την πρόβλεψη στη χρηματοδότηση, την παροχή βοήθειας σε θέματα τεχνολογίας, και την ανάπτυξη και ενίσχυση των δεξιοτήτων και των διαδικασιών που πρέπει να έχουν οι αναπτυσσόμενες χώρες για να εφαρμόσουν τα εθνικά τους σχέδια για το κλίμα.

Η εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή στην ΕΕ

Οι εργασίες για την υλοποίηση της δέσμευσης που είχε αναλάβει η ΕΕ ξεκίνησαν πολύ πριν από τη διάσκεψη του Παρισιού, με την πρόταση για την [αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ](#), του βασικού ευρωπαϊκού μέσου πολιτικής για τη μείωση των εκπομπών. Τον Ιούλιο του 2016 η Επιτροπή, για να συμπληρώσει αυτή την πρόταση, παρουσίασε [δεσμευτικούς στόχους για τα κράτη μέλη όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου την περίοδο 2021-2030](#) στους τομείς των μεταφορών, των κτιρίων, της γεωργίας, των αποβλήτων, της χρήσης γης και της δασοκομίας.

Η φιλόδοξη δράση για το κλίμα δημιουργεί επιχειρηματικές ευκαιρίες και ανοίγει νέες αγορές για την καινοτομία και τη χρήση τεχνολογιών με χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Επιπλέον, η Επιτροπή [ενέταξε τη χρήση γης και τη δασοκομία στις προσπάθειες της ΕΕ για μείωση των εκπομπών μέχρι το 2030](#). Ο συγκεκριμένος τομέας όχι μόνο εκπέμπει αέρια του θερμοκηπίου, αλλά μπορεί επίσης να απομακρύνει το διοξείδιο του άνθρακα από την ατμόσφαιρα, αφού τα ευρωπαϊκά δάση απορροφούν κάθε χρόνο περίπου το 10 % των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή δημοσίευσε την [ευρωπαϊκή στρατηγική για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών](#), με την οποία χαράζει την πορεία για την κατάρτιση μέτρων σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με οχήματα χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών και εναλλακτικά καύσιμα χαμηλών εκπομπών. Αυτή η στρατηγική ορίζει τις πρωτοβουλίες που έχουν προγραμματιστεί για τα επόμενα έτη και χαρτογραφεί τους τομείς στους οποίους διερευνώνται εναλλακτικές επιλογές.

Συνεχίστηκαν οι εργασίες για την ενίσχυση της διασύνδεσης ανάμεσα στην απεξάρτηση από τον άνθρακα, τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, την ποιότητα του αέρα και το περιβάλλον. Η εφαρμογή του [σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία](#) έχει τη δυνατότητα να μειώσει τις ετήσιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 2 έως 4 % και έχει ήδη αρχίσει να αποφέρει καρπούς. Η εφαρμογή της [δέσμης μέτρων για καθαρό αέρα](#), σχετικά με την οποία επιτεύχθηκε διοργανική συμφωνία τον Ιούνιο του 2016, θα προσφέρει σημαντικά οφέλη όσον αφορά την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη έχει ήδη κινητοποιηθεί για να βοηθήσει τη μετάβαση σε μια οικονομία αποδοτικής χρήσης των πόρων, κυκλική και με μηδενικές εκπομπές άνθρακα· το 5 % του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων καλύπτει το περιβάλλον και την αποδοτική χρήση των πόρων.

Αξιοποιώντας τη δυναμική της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή

Τον Οκτώβριο τα συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ, το οποίο οδήγησε στην επιτυχή σταδιακή κατάργηση των ουσιών που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος, συμφώνησαν στο Κιγκάλι της Ρουάντα να υπαγάγουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού του πρωτοκόλλου τον έλεγχο των υδροφθορανθράκων που συμβάλλουν στην υπερθέρμανση του πλανήτη και που χρησιμοποιούνται σε συστήματα ψύξης και κλιματισμού. Αυτός είναι ένας γρήγορος και οικονομικά αποδοτικός τρόπος για να επιτευχθούν οι στόχοι της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή που αφορούν την περίοδο πριν από το 2020. Η τροποποίηση του Κιγκάλι στο πρωτόκολλο του Μόντρεαλ απαιτεί πρωτίστως από τις αναπτυσσόμενες και δευτερευόντως από τις αναπτυσσόμενες χώρες να περιορίσουν σταδιακά την παραγωγή και την κατανάλωση υδροφθορανθράκων. Η ΕΕ πρωτοστατεί σε διεθνές επίπεδο όσον αφορά τον περιορισμό της χρήσης υδροφθορανθράκων. Έως το 2030 οι εκπομπές αυτών των αερίων στην ΕΕ θα έχουν μειωθεί κατά δύο τρίτα σε σχέση με τα σημερινά επίπεδα.

Επίσης, τον Οκτώβριο ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας, με την ενεργό συμμετοχή της ΕΕ, κατέληξε σε [συμφωνία-ορόσημο](#) για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές. Το λεγόμενο παγκόσμιο αγορακεντρικό μέτρο έχει ως στόχο να σταθεροποιήσει τις εκπομπές των διεθνών αεροπορικών μεταφορών στα επίπεδα του 2020 και θα υποχρεώνει τις αεροπορικές εταιρείες να αντισταθμίζουν την αύξηση του διοξειδίου του άνθρακα που εκπέμπουν πέρα από αυτό το ελάχιστο όριο. Το πρόγραμμα πρόκειται να αρχίσει το 2021, και η πρώτη φάση του θα βασίζεται στην οικειοθελή συμμετοχή. Στη δεύτερη φάση του (2027-2035) η συμμετοχή είναι υποχρεωτική,

Η ΠΡΩΤΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΕ ΠΟΤΕ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Συμμετοχή στο παγκόσμιο αγορακεντρικό μέτρο

Ένα σύστημα που βασίζεται στο μέγεθος της αγοράς και όχι στη γεωγραφία

Το παγκόσμιο αγορακεντρικό μέτρο θα καλύπτει (2020-2035) περίπου το **80 %** όλων των εκπομπών από τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές, με στόχο να επιτευχθεί ανάπτυξη με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα πέρα από τα επίπεδα που έχουν τεθεί για το 2020

εξαιρουμένων των χωρών με χαμηλά επίπεδα αεροπορικών δραστηριοτήτων. Αυτό σημαίνει ότι περίπου το 80 % των εκπομπών που απαιτούνται για να επιτευχθεί ο στόχος της ουδετερότητας ως προς τις εκπομπές άνθρακα από το 2020 θα αντισταθμιστεί μεταξύ 2021 και 2035.

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της ήταν μεταξύ των κύριων υπέρμαχων της αντιμετώπισης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών. Η Επιτροπή Προστασίας του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, στη [συνεδρίαση που πραγματοποιήσε τον Οκτώβριο](#), καθόρισε ένα συνολικό και υποχρεωτικό σύστημα συλλογής στοιχείων για την κατανάλωση καυσίμου από τα πλοία. Στην πράξη, από το 2019, τα πλοία με χωρητικότητα που υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο όριο θα υποχρεούνται να συλλέγουν στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση καυσίμου και την ενεργειακή απόδοση και να τα δηλώνουν στο κράτος σημαίας.

Η επίτροπος κ. Margrethe Vestager μιλάει στον Τύπο ύστερα από την απόφαση της Επιτροπής ότι η Ιρλανδία πρέπει να ανακτήσει τις παράνομες κρατικές ενισχύσεις ύψους έως 13 δισ. ευρώ που χορηγήθηκαν στην εταιρεία Apple, 29 Αυγούστου 2016.

«Η εσωτερική μας αγορά αποτελεί το μεγαλύτερο πλεονέκτημα της Ευρώπης σε εποχές αυξανόμενης παγκοσμιοποίησης. Θέλω συνεπώς η επόμενη Επιτροπή να στηριχτεί στα πλεονεκτήματα της ενιαίας μας αγοράς και να εκμεταλλευτεί πλήρως το δυναμικό της σε όλες τις διαστάσεις του.»

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

State aid: Ireland - Apple

Βαθύτερη και δικαιότερη εσωτερική αγορά με ενισχυμένη βιομηχανική βάση

Η ενιαία αγορά είναι ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της ΕΕ και το καλύτερο εφόδιο της σε εποχές αυξανόμενης παγκοσμιοποίησης. Επιτρέπει στα πρόσωπα, τα εμπορεύματα, τις υπηρεσίες και τα κεφάλαια να κυκλοφορούν πιο ελεύθερα και, με τον τρόπο αυτό, διανοίγει νέες ευκαιρίες για τους πολίτες, τους εργαζόμενους, τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές, δημιουργώντας τις θέσεις εργασίας και την ανάπτυξη που χρειάζεται επείγοντως η ΕΕ. Οι εργασίες συνεχίστηκαν το 2016 σύμφωνα με τη **στρατηγική για την ενιαία αγορά** του 2015.

Τον Μάρτιο η Επιτροπή παρουσίασε μια **στοχοθετημένη αναθεώρηση της οδηγίας για την απόσπαση των εργαζομένων**, που κάλυπτε τους εργαζόμενους οι οποίοι αποστέλλονται από τον εργοδότη τους για να εργαστούν προσωρινά σε άλλο κράτος μέλος. Τον Ιούνιο η Επιτροπή διατύπωσε την άποψή της για τον τρόπο με τον οποίο η ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ θα πρέπει να εφαρμόζεται στη

συνεργατική οικονομία. Άλλα μέτρα είναι, ενδεικτικά, η πρωτοβουλία για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις και η **ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα**.

Τον Απρίλιο άρχισαν να ισχύουν νέοι κανόνες της ΕΕ, οι οποίοι άλλαξαν τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη και οι δημόσιες αρχές χρησιμοποιούν μεγάλο μέρος των 1,9 τρις. ευρώ που δαπανώνται ετησίως για τις δημόσιες συμβάσεις.

Η ενίσχυση της βιομηχανικής βάσης της ΕΕ εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα. Η Επιτροπή υπέβαλε νομοθετικές προτάσεις για να εξασφαλίσει την αυστηρή συμμόρφωση των κατασκευαστών αυτοκινήτων με όλες τις απαιτήσεις της ΕΕ οι οποίες αφορούν την ασφάλεια, το περιβάλλον και την παραγωγή. Δημιουργήθηκε μια νέα ομάδα υψηλού επιπέδου για την αυτοκινητοβιομηχανία, η **GEAR 2030**, με σκοπό να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα και την τεχνολογική υπεροχή της αυτοκινητοβιομηχανίας.

Εκδόθηκε **ανακοίνωση** στην οποία καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο η ευρωπαϊκή χαλυβουργία μπορεί να ξεπεράσει τις προκλήσεις με τη βοήθεια της ΕΕ.

Η Επιτροπή συνέχισε την οικοδόμηση της ένωσης κεφαλαιαγορών, με βάση το σχέδιο δράσης του 2015.

Η καταπολέμηση της φοροαποφυγής παρέμεινε σημαντική προτεραιότητα για το 2016. Τον Ιανουάριο η Επιτροπή πρότεινε μια δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής, στην οποία περιλαμβάνονταν δύο νομοθετικές προτάσεις, που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο. Τον Απρίλιο η Επιτροπή κατέθεσε πρόταση για τη δημόσια υποβολή εκθέσεων ανά χώρα από τις πολυεθνικές εταιρείες και, τον Οκτώβριο, παρουσίασε μια σημαντική δέσμη μέτρων για τη μεταρρύθμιση του συστήματος φορολόγησης των εταιρειών.

Η ενιαία αγορά

Η Επιτροπή, σε ανακοίνωση που εξέδωσε τον Ιούνιο, διευκρίνισε τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται η ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ στη [συνεργατική οικονομία](#), καλύπτοντας πτυχές όπως τις απαιτήσεις για την πρόσβαση στην αγορά, την ευθύνη και την προστασία των καταναλωτών.

Τα πρότυπα μειώνουν το κόστος, προωθούν την καινοτομία, καθιστούν εφικτή τη διαλειτουργικότητα μεταξύ διαφορετικών συσκευών και υπηρεσιών και βοηθούν τις επιχειρήσεις να αποκτήσουν πρόσβαση στις αγορές. Τον Ιούνιο η Επιτροπή παρουσίασε δέσμη πρωτοβουλιών για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση του ευρωπαϊκού συστήματος τυποποίησης με βάση τις τεχνολογικές εξελίξεις, τις πολιτικές προτεραιότητες και τις παγκόσμιες τάσεις.

Διευκόλυνση της κινητικότητας των επαγγελματιών και των εργαζομένων

Ένας από τους στόχους της στρατηγικής για την ενιαία αγορά είναι να έχουν οι πολίτες της ΕΕ τη δυνατότητα να εργάζονται σε οποιοδήποτε κράτος μέλος επιθυμούν. Η [ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα](#) απλουστεύει τις χρονοβόρες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουν οι επαγγελματίες για να μπορέσουν να εργαστούν σ' ένα άλλο κράτος μέλος. Η κάρτα άρχισε να διατίθεται από τον Ιανουάριο του 2016 για πέντε επαγγέλματα (νοσηλευτικό προσωπικό γενικής περίθαλψης, φυσικοθεραπευτές, φαρμακοποιοί, κτηματομεσίτες και οδηγούς ορειβασίας), με πιθανή επέκταση σε άλλα επαγγέλματα στο μέλλον.

Τον Μάρτιο η Επιτροπή παρουσίασε μια [στοχοθετημένη αναθεώρηση της οδηγίας για την απόσπαση των εργαζομένων](#), που κάλυπτε τους εργαζόμενους οι οποίοι αποστέλλονται από τον εργοδότη τους για να εργαστούν προσωρινά σ' ένα άλλο κράτος μέλος. Η αναθεώρηση εισάγει αλλαγές σε τρεις βασικούς τομείς: τις αποδοχές των αποσπασμένων εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων υπεργολαβίας· τους κανόνες που εφαρμόζονται στους εργαζόμενους μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης· και τη μακροχρόνια απόσπαση.

Μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των δημόσιων συμβάσεων

Από τον Απρίλιο ισχύουν νέοι κανόνες, οι οποίοι άλλαξαν τον τρόπο με τον οποίο οι δημόσιες αρχές στην ΕΕ δαπανούν ένα μεγάλο μέρος του ετήσιου προϋπολογισμού για τις δημόσιες συμβάσεις, ύψους 1,9 τρις. ευρώ. Η εθνική νομοθεσία πρέπει να συμμορφώνεται με τις [τρεις οδηγίες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και τις συμβάσεις παραχώρησης](#), υποχρέωση η οποία επιτρέπει στις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, με ευκολότερο και οικονομικότερο τρόπο, να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς για δημόσιες συμβάσεις, να εξασφαλίζουν την καλύτερη αξιοποίηση των δημόσιων πόρων και να σέβονται τις αρχές της ΕΕ περί διαφάνειας και ανταγωνισμού. Οι κανόνες αυτοί καθιστούν επίσης εφικτό τον συνυπολογισμό παραμέτρων που αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και την καινοτομία.

Ενίσχυση της βιομηχανικής βάσης της ΕΕ

Τον Απρίλιο η Επιτροπή πρότεινε ένα [σύνολο μέτρων](#) για τη στήριξη και τη διασύνδεση εθνικών πρωτοβουλιών σχετικά με την ψηφιοποίηση της βιομηχανίας και των συναφών υπηρεσιών, καθώς και με την τόνωση των επενδύσεων.

Τον Ιούνιο δημιουργήθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο μια πλατφόρμα έξυπνης εξειδίκευσης για τον εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας, με σκοπό να στηριχτεί η συνεργασία μεταξύ των περιφερειών, των ομίλων εταιρειών, των δικτύων επιχειρήσεων και των βιομηχανικών εταίρων και να αναπτυχθούν φιλόδοξα

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Κάθε χρόνο,
πάνω από 250 000 δημόσιες αρχές
 στην ΕΕ δαπανούν περισσότερο από
14 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος
 για την αγορά υπηρεσιών, έργων και προμηθειών

Οι αποδοτικές δημόσιες συμβάσεις εξασφαλίζουν ότι τα χρήματα των φορολογουμένων δαπανώνται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο

Προκειμένου να επιτευχθεί μια πιο ολοκληρωμένη ενιαία αγορά για τις δημόσιες συμβάσεις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εργάζεται για τα εξής:

- δημιουργία και επιβολή κανόνων για ανοικτές, δίκαιες και ανταγωνιστικές δημόσιες συμβάσεις
- υποστήριξη του εκσυγχρονισμού και του επαγγελματισμού των αγοραστών του Δημοσίου
- εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις της ΕΕ που υποβάλλουν προσφορές για συμβάσεις τόσο εντός όσο και εκτός της Ένωσης

σχέδια επενδύσεων που να μπορούν να επωφελούνται από τα προγράμματα της ΕΕ, το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη και τα ιδιωτικά κεφάλαια.

Καθιερώθηκαν πιο αξιόπιστες και ρεαλιστικές μέθοδοι δοκιμών για τις εκπομπές οξειδίου του αζώτου και διοξειδίου του άνθρακα από τα αυτοκίνητα. Επίσης, η Επιτροπή υπέβαλε νομοθετικές προτάσεις για την αναμόρφωση του συστήματος που επιτρέπει τη διάθεση των αυτοκινήτων στην αγορά. Ο προτεινόμενος

Ο επίτροπος κ. Günther Oettinger εξετάζει ένα μηχανήμα στην εμπορική έκθεση στο Ανόβερο, Γερμανία, 25 Απριλίου 2016.

κανονισμός έχει ως στόχο να καταστήσει τις δοκιμές οχημάτων πιο ανεξάρτητες, να αυξήσει την εποπτεία των αυτοκινήτων σε χρήση και να εντείνει την εποπτεία της ΕΕ.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή δημοσίευσε την **ευρωπαϊκή στρατηγική για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών**, στο πλαίσιο της οποίας θα καταρτίζονται μέτρα σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με οχήματα χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών και εναλλακτικά καύσιμα χαμηλών εκπομπών.

Για μπορέσει η ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία να παραμείνει ανταγωνιστική και να κερδίσει το στοίχημα με το μέλλον, δημιουργήθηκε μια νέα ομάδα υψηλού επιπέδου για την αυτοκινητοβιομηχανία, η **GEAR 2030**, η οποία θα εστιάσει τις εργασίες της σε προκλήσεις όπως η αυτόματη οδήγηση, τα συνδεδεμένα αυτοκίνητα και τα οχήματα μηδενικών εκπομπών.

Η χαλυβουργία αντιπροσωπεύει το 1,3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της ΕΕ και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε πολλούς άλλους βιομηχανικούς κλάδους, όπως στην αυτοκινητοβιομηχανία. Παρά τις σημαντικές προσπάθειες καινοτομίας και εκσυγχρονισμού, η ανταγωνιστική θέση της ΕΕ στην παγκόσμια αγορά χάλυβα έχει επιδεινωθεί τα τελευταία χρόνια. Η πλεονασματική παραγωγή χάλυβα σε τρίτες χώρες, όπως η Κίνα, έχει προκαλέσει ένα κύμα αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, οι οποίες στρεβλώνουν την παγκόσμια αγορά. Τον Μάρτιο η Επιτροπή παρουσίασε μια ανακοίνωση για την αντιμετώπιση των σοβαρών προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο συγκεκριμένος τομέας. Η Επιτροπή έχει λάβει μια σειρά μέτρων όπως την επιβολή προσωρινών μέτρων αντιντάμπινγκ, την καθιέρωση ενός συστήματος προηγούμενης επιτήρησης για τα προϊόντα χάλυβα, τη χορήγηση κονδυλίων για τη στήριξη του εκσυγχρονισμού της χαλυβουργίας και την προώθηση ενός εργατικού δυναμικού υψηλής εξειδίκευσης.

Η επίτροπος κ. Elżbieta Bieńkowska ενημερώνεται σχετικά με τεχνολογίες που έχει αναπτύξει το Ινστιτούτο Fraunhofer για την Οπτρονική, τις Τεχνολογίες Συστημάτων και την Εκμετάλλευση Εικόνας σε εμπορική έκθεση στο Ανόβερο, Γερμανία, 25 Απριλίου 2016.

Προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας

Η **στρατηγική για την ενιαία αγορά** τόνισε τον ρόλο που έχει η προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας στην προώθηση της καινοτομίας και της δημιουργικότητας, κάτι που ανοίγει νέες θέσεις εργασίας και βελτιώνει την ανταγωνιστικότητα.

Η Επιτροπή δρομολόγησε την αξιολόγηση του ισχύοντος νομικού πλαισίου για την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Η προσέγγιση της Επιτροπής έγκειται στην εξασφάλιση ότι τα νομικά μέτρα και τα μέσα έννομης προστασίας θα είναι κατάλληλα για τον σκοπό που εξυπηρετούν, ιδίως σε διασυνοριακό επίπεδο και στο διαδικτυακό περιβάλλον. Εστιάζει την προσοχή της στις παραβιάσεις εμπορικής κλίμακας και στην παρακολούθηση της διαδρομής του χρήματος, ώστε να στερήσει τις ροές εσόδων από τους παραβάτες εμπορικής κλίμακας, παρά να στραφεί κατά ιδιωτών. Τον Ιούνιο, με την υποστήριξη της Επιτροπής, διαδικτυακές πλατφόρμες, ιδιοκτήτες εμπορικών σημάτων και εμπορικές ενώσεις υπέγραψαν εθελοντική συμφωνία σχετικά με τον τερματισμό της διαδικτυακής πώλησης προϊόντων παραποίησης/απομίμησης.

Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις επωφελούνται επίσης από τη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για το εμπορικό σήμα, η οποία τέθηκε σε ισχύ τον Μάρτιο, διευκολύνοντας, με τον τρόπο αυτό, την πρόσβαση των

ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στην προστασία που εξασφαλίζει η ΕΕ για το εμπορικό σήμα. Προβλέπονται χαμηλότερο κόστος, σύγχρονα πρότυπα για την υποβολή νέων τύπων εμπορικών σημάτων, συντομότερος χρόνος καταχώρισης και ισχυρότερα μέσα για την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης.

Τον Νοέμβριο, με τη σθεναρή στήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των κρατών μελών, η Επιτροπή εξέδωσε [αποσαφήνιση](#) ορισμένων διατάξεων της οδηγίας για τις βιοτεχνολογικές εφευρέσεις, στην οποία δήλωνε ότι τα προϊόντα που προκύπτουν από τη χρήση κυρίως βιολογικών μεθόδων δεν θα πρέπει να κατοχυρώνονται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Καλύτερες υπηρεσίες στους επιβάτες σιδηροδρομικών γραμμών

Η τέταρτη δέσμη μέτρων για τους σιδηρόδρομους.

Τον Απρίλιο το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν μέτρα που θα ενισχύσουν την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών της ΕΕ. Η [τέταρτη δέσμη μέτρων για τους σιδηρόδρομους](#) θα ανοίξει σταδιακά τις εσωτερικές επιβατικές σιδηροδρομικές αγορές στον ανταγωνισμό, ευνοώντας την ανάδειξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων και παρέχοντας περισσότερες επιλογές στους καταναλωτές (αυξημένη συχνότητα, καλύτερες υπηρεσίες και χαμηλότεροι ναύλοι).

Ενίσχυση των λιμένων

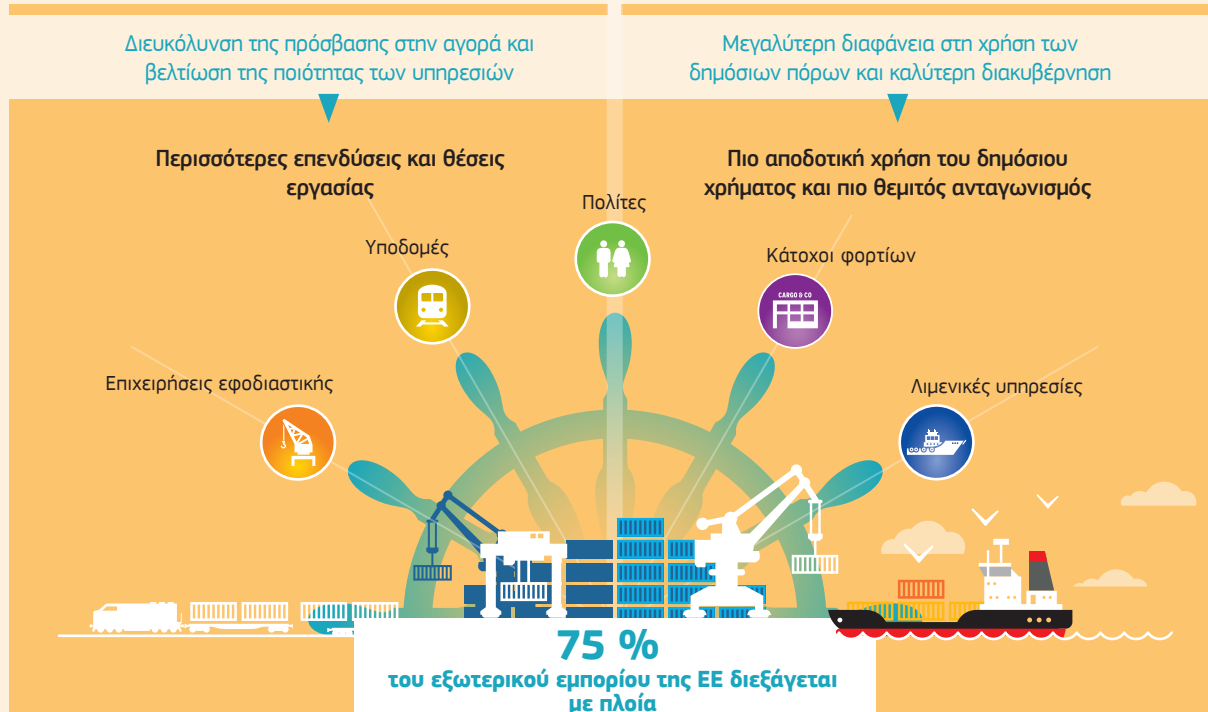
Τον Ιούνιο το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με ένα [κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο για τους θαλάσσιους λιμένες](#). Ο κανονισμός για τους λιμένες θα εγγυάται τη χρηματοδοτική διαφάνεια και τη βέλτιστη χρήση των πόρων και, παράλληλα, θα ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών, θα εξασφαλίζει υγιή ανταγωνισμό και θα τονώνει τις επενδύσεις. Η αύξηση των επενδύσεων

Ο επίτροπος κ. Pierre Moscovici επισκέπτεται τελωνειακές εγκαταστάσεις του λιμένα του Ρότερνταμ με τον κ. Eric Wiebes, υπουργό Οικονομικών των Κάτω Χωρών, Ρότερνταμ, Κάτω Χώρες, 31 Μαΐου 2016.

ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ ΘΑΛΑΣΣΙΟΙ ΛΙΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι νέοι κανόνες θα απελευθερώσουν το οικονομικό δυναμικό 329 κύριων λιμένων στην ΕΕ, συμβάλλοντας στη διατήρηση 3 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας.

Θα συνεπάγεται περισσότερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη ευημερία. Σήμερα, ο συγκεκριμένος τομέας απασχολεί άμεσα 469 000 άτομα και συμβάλει στη διατήρηση 3 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας. Ο κανονισμός θα εξασφαλίσει την παροχή υψηλής ποιότητας λιμενικών υπηρεσιών στην ΕΕ και θα δώσει μεγαλύτερη αυτονομία στους λιμένες — π.χ. για να καθορίζουν τα τέλη υποδομής.

Ανόθευτος ανταγωνισμός

Η πολιτική ανταγωνισμού συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, στο πλαίσιο της οποίας οι επιχειρήσεις ανταγωνίζονται με τις δικές τους δυνάμεις και τα οφέλη από τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα μετακυλίνουν στους καταναλωτές της ΕΕ. Οι υγιείς επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό στις εγχώριες αγορές έχουν τα εχέγγυα για να είναι ανταγωνιστικές στην παγκόσμια αγορά.

Η καταπολέμηση των αθέμιτων συμπράξεων είναι ένας τρόπος για να διατηρηθεί ο ανταγωνισμός ισχυρός. Τον Ιούλιο η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πέντε κατασκευαστές φορτηγών συνέπρατταν αθέμιτα επί 14 έτη για την τιμολόγηση και την μετακύλιση του κόστους συμμόρφωσης με τους αυστηρότερους κανόνες για τις εκπομπές. Στους κατασκευαστές αυτούς επιβλήθηκε πρόστιμο-ρεκόρ ύψους 2,9 δισ. ευρώ.

Οι αντιμονοπωλιακοί κανόνες διασφαλίζουν επίσης ότι η συμπεριφορά μιας δεσπόζουσας εταιρείας δεν στρεβλώνει τον ανταγωνισμό σε μια συγκεκριμένη αγορά. Κατά τη διάρκεια του έτους βρίσκονταν σε εξέλιξη τρεις έρευνες της Επιτροπής κατά της Google για εικαζόμενη κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της.

Η στενή παρακολούθηση των κρατικών ενισχύσεων τόνωσε την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία το 2016. Στόχος ήταν να αποτραπεί η χορήγηση δημόσιου χρήματος σε προβληματικές επιχειρήσεις, κάτι που θα έδινε τη δυνατότητα να αναπτυχθούν πιο καινοτόμες εταιρείες.

Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης [ανακοίνωση](#) στην οποία καθορίζονταν οι όροι υπό τους οποίους οι δημόσιες δαπάνες υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων. Αυτό θα βοηθήσει τις δημόσιες αρχές και τις επιχειρήσεις να γνωρίζουν πότε τα μέτρα δημόσιας στήριξης δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση και, άρα, δεν υπόκεινται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Τον Ιανουάριο η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το Βέλγιο παρέβη τους κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων, επειδή παραχώρησε σε επιλεγμένο αριθμό πολυεθνικών εταιρειών σημαντικά φορολογικά πλεονεκτήματα ύψους τουλάχιστον 700 εκατ. ευρώ. Η διαδικασία αυτή έφερε τους μικρότερους ανταγωνιστές, που δεν ήταν πολυεθνικές εταιρείες, σε μειονεκτική θέση. Τουλάχιστον 35 πολυεθνικές εταιρείες, κυρίως από την ΕΕ, πρέπει τώρα να καταβάλουν τους οφειλόμενους φόρους στο Βέλγιο. Τον Αύγουστο η Επιτροπή έκρινε ότι η Ιρλανδία είχε χορηγήσει αθέμιτα φορολογικά πλεονεκτήματα έως και 13 δισ. ευρώ στην Apple, ποσό που ισοδυναμούσε με σημαντική επιδότηση η οποία δεν δόθηκε σε άλλες επιχειρήσεις. Στο τέλος του έτους βρίσκονταν σε εξέλιξη άλλες τρεις περιπτώσεις, που αφορούσαν τη φορολογική μεταχείριση που επιφύλαξε το Λουξεμβούργο στις εταιρείες Amazon, McDonald's και GDF Suez (Engie).

Ένας από τους σκοπούς της νομοθεσίας της Επιτροπής περί ανταγωνισμού είναι να μην επιτρέπει στις συγχωνεύσεις να βλάπτουν ανταγωνιστικές αγορές. Η συντριπτική πλειονότητα των συγχωνεύσεων που κοινοποιήθηκαν το 2016 δεν δημιουργούσε προβλήματα ανταγωνισμού και εγκρίθηκε έπειτα από τυπική εξέταση. Ωστόσο, τον Μάιο η Επιτροπή αποφάσισε να απαγορεύσει την προτεινόμενη εξαγορά της Telefonica UK από την Hutchison, επειδή είχε σοβαρές ανησυχίες μήπως, αφενός, οι πελάτες κινητής τηλεφωνίας στο Ηνωμένο Βασίλειο θα είχαν λιγότερες επιλογές και θα ήταν αναγκασμένοι να πληρώνουν υψηλότερες τιμές ως αποτέλεσμα της εξαγοράς και, αφετέρου, η συμφωνία θα έβλαπτε την καινοτομία στον τομέα της κινητής τηλεφωνίας.

Η διαφάνεια και η καταπολέμηση της φοροαποφυγής

Τον Ιανουάριο η Επιτροπή εξέδωσε μια [δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής](#), με την οποία καλούσε τα κράτη μέλη, αφενός, να υιοθετήσουν αυστηρότερη και πιο συντονισμένη στάση έναντι των εταιρειών που επιδιώκουν να αποφύγουν την καταβολή του φόρου που τους αναλογεί και, αφετέρου, να εφαρμόσουν τα διεθνή πρότυπα κατά της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μετατόπισης κερδών. Βασικά στοιχεία της πρότασης είναι τα εξής:

- ▶ νομικά δεσμευτικά μέτρα κατά των συνηθέστερων μεθόδων που χρησιμοποιούν οι εταιρείες για να αποφεύγουν την καταβολή φόρων (η πρόταση οδηγίας κατά της φοροαποφυγής)·
- ▶ πρόταση να ανταλλάσουν μεταξύ τους οι φορολογικές αρχές των κρατών μελών τις ανά χώρα εκθέσεις που περιλαμβάνουν πληροφορίες φορολογικής φύσης σχετικά με τις πολυεθνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ (τροποποίηση της οδηγίας για τη διοικητική συνεργασία)·

Δίκαιη φορολογία: η Επιτροπή προτείνει νέα μέτρα για την πάταξη της εταιρικής φοροαποφυγής.

- ▶ σύσταση για την πρόληψη της κατάχρησης των φορολογικών συμβάσεων
- ▶ δράσεις για την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης διεθνώς, καθώς και μιας νέας ευρωπαϊκής διαδικασίας για την κατάρτιση καταλόγου με τρίτες χώρες που αρνούνται να τηρούν τους κανόνες.

Η οδηγία κατά της φοροαποφυγής εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Ιούλιο. Τα κράτη μέλη πρέπει να μεταφέρουν τους κανόνες στην εθνική τους νομοθεσία έως το τέλος του 2018 και να τους εφαρμόσουν από τον Ιανουάριο του 2019. Οι νέοι κανόνες σχετικά με την ανταλλαγή μεταξύ των φορολογικών αρχών των εκθέσεων ανά χώρα συμφωνήθηκαν από το Συμβούλιο τον Μάρτιο, και τα κράτη μέλη πρέπει να τους μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο έως τα μέσα του 2017.

Με την Ανδόρα και το Μονακό έχουν υπογραφεί συμφωνίες δυνάμει των οποίων, από το 2018, τα κράτη μέλη της ΕΕ και οι δύο αυτές γειτονικές χώρες θα ανταλλάσσουν αυτόματα πληροφορίες σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς των κατοίκων του κάθε συμβαλλόμενου μέρους.

Τον Απρίλιο η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση σύμφωνα με την οποία οι μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ενιαία αγορά της ΕΕ και έχουν κύκλο εργασιών πάνω από 750 εκατ. ευρώ θα πρέπει να δημοσιοποιούν τον φόρο εισοδήματος που καταβάλλουν, ανά χώρα. Οι προτεινόμενοι κανόνες θα εξασφαλίσουν μεγαλύτερη φορολογική διαφάνεια των εταιρειών, κάτι που θα δώσει τη δυνατότητα στους πολίτες να αξιολογούν τις φορολογικές στρατηγικές των πολυεθνικών και τη συμβολή τους στην ευημερία.

Ο επίτροπος κ. Jonathan Hill (2014-2016) παρουσιάζει προτάσεις για τη δημόσια φορολογική διαφάνεια στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Στρασβούργο, Γαλλία, 12 Απριλίου 2016.

Επιπλέον, τον Απρίλιο η Επιτροπή παρουσίασε μέτρα για τον εκσυγχρονισμό του ΦΠΑ στην ΕΕ. Το [σχέδιο δράσης](#) είναι το πρώτο βήμα προς τη δημιουργία ενιαίου χώρου ΦΠΑ στην ΕΕ, ο οποίος θα είναι σε θέση να καταπολεμά τις περιπτώσεις απάτης, να στηρίζει τις επιχειρήσεις και να διευκολύνει την ψηφιακή οικονομία και το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή παρουσίασε τα επόμενα βήματα για την ενίσχυση της φορολογικής διαφάνειας και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο. Οι πρωτοβουλίες εστιάστηκαν στην κάλυψη των υφιστάμενων κενών του φορολογικού πλαισίου που επιτρέπουν τις διασυνοριακές καταχρηστικές φορολογικές πρακτικές και τις παράνομες χρηματοοικονομικές ροές.

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή παρουσίασε έναν πίνακα αποτελεσμάτων που χρησιμοποιεί δείκτες (οικονομικούς, δημοσιονομικούς και δείκτες σχετικά με τη σταθερότητα και τη χρηστή φορολογική διακυβέρνηση), με σκοπό να βοηθήσει τα κράτη μέλη στον εντοπισμό των τρίτων χωρών που πρέπει να υποβληθούν κατά προτεραιότητα σε εξέταση στο πλαίσιο της κοινής διαδικασίας κατάρτισης καταλόγου της ΕΕ. Τα κράτη μέλη έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά τη δημιουργία του πρώτου κοινού καταλόγου της ΕΕ με τρίτες χώρες που αρνούνται να συμμορφωθούν με τα διεθνή πρότυπα χρηστής φορολογικής διακυβέρνησης.

Τον Οκτώβριο η Επιτροπή ενέκρινε μια σημαντική δέσμη μέτρων για τη μεταρρύθμιση της φορολογίας των εταιρειών, η οποία περιλαμβάνει τρεις νέες προτάσεις: δημιουργία πιο σύγχρονου και δικαιότερου

φορολογικού συστήματος για τις επιχειρήσεις· εξάλειψη των νομοθετικών κενών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και των τρίτων χωρών· και θέσπιση κανόνων για την επίλυση διαφορών, ώστε να εκλείψουν τα προβλήματα διπλής φορολόγησης για τις επιχειρήσεις.

Πιο συγκεκριμένα, η δέσμη μέτρων περιλάμβανε την εκ νέου εφαρμογή της [κοινής ενοποιημένης βάσης φορολογίας εταιρειών](#), η οποία θα αναδιαρθρώσει τον τρόπο με τον οποίο φορολογούνται οι εταιρείες στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς, εξασφαλίζοντας ένα πιο δίκαιο, πιο ανταγωνιστικό και πιο φιλικό προς την ανάπτυξη σύστημα φορολόγησης των εταιρειών. Η κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών έχει επίσης σημαντικά νέα στοιχεία που βελτιώνουν τη δυνατότητά της να πατάξει τη φοροαποφυγή και να προωθήσει την ανάπτυξη.

Επίσης, η Επιτροπή πρότεινε ένα [βελτιωμένο σύστημα για την επίλυση διαφορών διπλής φορολόγησης στην ΕΕ](#), το οποίο προσαρμόζει τους υφιστάμενους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των επιχειρήσεων για τις οποίες η διπλή φορολογία αποτελεί μεγάλο εμπόδιο.

Η δέσμη μέτρων για τη μεταρρύθμιση της φορολογίας των εταιρειών περιλαμβάνει επίσης πρόταση σχετικά με την επέκταση των ήδη συμφωνημένων εσωτερικών κανόνων της ΕΕ ώστε να μην υπάρχουν ασυμφωνίες στη μεταχείριση υβριδικών μέσων στους κανόνες που αφορούν τρίτες χώρες.

Λειτουργία των χρηματαγορών προς όφελος των καταναλωτών

Οι χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις θα πρέπει να αξιοποιούν στο έπακρο τις οικονομίες κλίμακας σε μια πραγματικά ολοκληρωμένη ενωσιακή αγορά, ενώ οι διαδικτυακές υπηρεσίες προσφέρουν νέες ευκαιρίες και καινοτόμες λύσεις.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν εφαρμόσει [την οδηγία για την ενυπόθηκη πίστη](#) έως τον Μάρτιο του 2016. Έως τα τέλη του έτους ήδη 19 κράτη μέλη είχαν θέσει πλήρως σε εφαρμογή την οδηγία. Οι νέοι κανόνες θα εξασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές που αγοράζουν ακίνητο ή παίρνουν δάνειο με ενέχυρο το σπίτι τους ενημερώνονται επαρκώς και προστατεύονται από τους κινδύνους. Η οδηγία αναμένεται ότι θα προωθήσει τον ανταγωνισμό στις αγορές ενυπόθηκης πίστης και θα προσφέρει νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες τόσο στους δανειστές όσο και στους διαμεσολαβητές, κάτι που θα οδηγήσει μελλοντικά σε μείωση του κόστους, που θα ωφελήσει άμεσα τους καταναλωτές.

Τα κράτη μέλη έπρεπε να είχαν εφαρμόσει μέχρι τον Σεπτέμβριο και την [οδηγία για τους λογαριασμούς πληρωμών](#), η οποία δίνει το δικαίωμα σε όλους τους καταναλωτές —ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση— να έχουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες λογαριασμών πληρωμών. Μέχρι το τέλος του έτους η οδηγία είχε εφαρμοστεί μόνο από 14 κράτη μέλη (Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Αυστρία, Πολωνία, Σλοβενία, Σλοβακία και Ηνωμένο Βασίλειο). Η Γαλλία και η Φινλανδία είχαν κοινοποιήσει μέτρα μερικής μεταφοράς στο εθνικό τους δίκαιο.

Οικοδόμηση της ένωσης κεφαλαιαγορών

Η Επιτροπή εξακολούθησε να οικοδομεί την ένωση κεφαλαιαγορών, με βάση το σχέδιο δράσης για την [ένωση κεφαλαιαγορών](#) που εγκρίθηκε το 2015. Η Επιτροπή παρουσίασε μια ανακοίνωση σχετικά με την επίτευξη της εφαρμογής του σχεδίου δράσης και τον καθορισμό περαιτέρω προτεραιοτήτων, όπως ενός πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος.

Το πρώτο μέτρο άρχισε να ισχύει τον Απρίλιο του 2016 και καθιστά τις επενδύσεις σε υποδομές ελκυστικότερες για τις ασφαλιστικές εταιρείες που έχουν τα κατάλληλα μέσα ώστε να παρέχουν τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση που απαιτείται.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή πρότεινε αλλαγές στην ισχύουσα νομοθεσία, ώστε να ενταθεί η αύξηση της απορρόφησης κονδυλίων από [ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου](#) και [ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας](#) και να είναι ευκολότερο και πιο ελκυστικό για τους ιδιώτες επενδυτές να επενδύουν σε μικρές και αναπτυσσόμενες εταιρείες.

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή ανακοίνωσε μια ευρύτερη στρατηγική για τη βιώσιμη χρηματοδότηση με σκοπό τη στήριξη των επενδύσεων σε καθαρές τεχνολογίες. Τον Νοέμβριο η Επιτροπή διέθεσε έως 300 εκατ. ευρώ για την πραγματοποίηση συνεπένδυσης σε μεγάλης κλίμακας, πανευρωπαϊκό ταμείο συμμετοχών επιχειρηματικού κεφαλαίου. Αυτό θα συμβάλει στην ενίσχυση της ικανότητας του ενωσιακού κλάδου επιχειρηματικών κεφαλαίων να προσφέρει ελκυστικές αποδόσεις στους θεσμικούς επενδυτές και να διευρύνει την εμβέλεια αυτού του μέσου σ' ένα ευρύτερο σύνολο κρατών μελών.

Επίσης, τον Νοέμβριο η Επιτροπή υπέβαλε [νομοθετική πρόταση](#) σχετικά με την αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων και τη δεύτερη ευκαιρία. Σκοπός της πρότασης είναι να δοθεί η δυνατότητα στους έντιμους επιχειρηματίες να επωφεληθούν από μια δεύτερη ευκαιρία μετά την εμπειρία της πτώχευσης, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός δυναμικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στην προώθηση της καινοτομίας.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Valdis Dombrovskis δίνει συνέντευξη στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, ΗΠΑ, 5 Οκτωβρίου 2016.

«Κατά την επόμενη πενταετία, επιθυμώ να συνεχιστεί η μεταρρύθμιση της οικονομικής και νομισματικής μας ένωσης, ώστε να διατηρηθεί η σταθερότητα του ενιαίου μας νομίσματος και να βελτιωθεί η σύγκλιση των οικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών καθώς και των πολιτικών για την αγορά εργασίας μεταξύ των κρατών μελών που συμμετέχουν στο ενιαίο νόμισμα.»

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Βαθύτερη και δικαιότερη οικονομική και νομισματική ένωση

Η οικονομική ενοποίηση μέσω μιας ολοκληρωμένης οικονομικής και νομισματικής ένωσης παρέχει στην οικονομία της ΕΕ στο σύνολό της, αλλά και στις οικονομίες των επιμέρους κρατών μελών, τα οφέλη του μεγαλύτερου μεγέθους, της εσωτερικής αποδοτικότητας και της ανθεκτικότητας. Η εξέλιξη αυτή προσφέρει, με τη σειρά της, ευκαιρίες για οικονομική σταθερότητα, μεγαλύτερη ανάπτυξη και περισσότερη απασχόληση —αποτελέσματα που ωφελούν άμεσα τους Ευρωπαίους πολίτες. Αν και υπάρχουν ακόμη πολλά που πρέπει να γίνουν, η πρόδος προς την κατεύθυνση της ολοκλήρωσης της οικονομικής και νομισματικής ένωσης συνεχίστηκε με ταχύ ρυθμό το 2016 μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι πιο σημαντικές προκλήσεις εξακολουθούν να είναι η περαιτέρω μείωση του αριθμού των ατόμων που είναι εκτεθειμένα στον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού και η υποστήριξη της τάσης για τη

μείωση της ανεργίας. Η ανεργία, αν και παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα, έπεσε τον Νοέμβριο στην ευρωζώνη στο 9,8 %, επίπεδο που είναι το χαμηλότερο των τελευταίων 7 ετών.

Επιπλέον, η ΕΕ συνέχισε τις προσπάθειες που καταβάλλει για την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης ως βασικού συστατικού στοιχείου της οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2016 σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά τον εξορθολογισμό των διαδικασιών του [Ευρωπαϊκού Εξαμήνου](#), του ενωσιακού κύκλου συντονισμού της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής. Οι συστάσεις που εγκρίθηκαν κατά τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2016 παρέχουν καθοδήγηση για όλα τα κράτη μέλη και για το σύνολο της ευρωζώνης και αποσκοπούν στην προώθηση πολιτικών και μεταρρυθμίσεων που δημιουργούν περισσότερες θέσεις εργασίας, ενισχύουν την κοινωνική

δικαιοσύνη και τη σύγκλιση και προάγουν την ανάπτυξη μέσω της στήριξης επενδυτικών στρατηγικών.

Ο κύκλος του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017 ξεκίνησε στα μέσα Νοεμβρίου. Η Επιτροπή κάλεσε εκ νέου τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους, σύμφωνα με τις αρχές του «ενάρετου τριγώνου» που συνίσταται στην προώθηση των επενδύσεων, την επιδίωξη διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την εφαρμογή υπεύθυνης δημοσιονομικής πολιτικής, έτσι ώστε να εστιάσουν την προσοχή τους στη δίκαιη σχέση μεταξύ του ατόμου και της κοινωνίας και στην εξασφάλιση μιας ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς.

Έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων και εξασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού

Ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων παίζει σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού στην τραπεζική ένωση. Από το 2008, όταν ξεκίνησε η χρηματοπιστωτική κρίση, 113 τράπεζες στην ΕΕ, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 30 % του ενωσιακού τραπεζικού συστήματος με βάση τα στοιχεία ενεργητικού, ενισχύθηκαν με δημόσιους πόρους και αναδιάρθρωθηκαν βάσει των κανόνων της υπό όρους χορήγησης κρατικών ενισχύσεων. Τα κράτη μέλη ενίσχυσαν τις τράπεζες εισφέροντας κεφάλαια ύψους 655,3 δισ. ευρώ (4,5 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της ΕΕ το 2015) και παρέχοντας άλλα 1 293,1 δισ. ευρώ (9,2 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος) υπό μορφή εγγυήσεων και άλλων ενισχύσεων ρευστότητας. Οι ενισχύσεις χορηγήθηκαν για να εξασφαλιστούν οι αποταμιεύσεις των πολιτών, να αποφευχθούν οι ανεξέλεγκτες πτωχεύσεις και να αποτραπεί η κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος στην Ευρώπη. Από τότε, οι περισσότερες τράπεζες που έλαβαν βοήθεια κατά τη διάρκεια της κρίσης έχουν επιστρέψει στη βιωσιμότητα, αφού εφάρμοσαν σημαντικό μέρος των προγραμμάτων

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

	Νοέμβριος	Δεκέμβριος	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος	Μάιος	Ιούνιος	Ιούλιος	Αύγουστος	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος
	Φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις			Χειμερινές οικονομικές προβλέψεις			Εαρινές οικονομικές προβλέψεις					
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης και συναφή έγγραφα	Διερευνητικές αποστολές στα κράτη μέλη		Εκθέσεις για κάθε κράτος μέλος (θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων και ανισορροπίες)		Διμερής συνάντηση με τα κράτη μέλη	Η Επιτροπή προτείνει ειδικές ανά χώρα συστάσεις για τις δημοσιονομικές, οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές					
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο / Συμβούλιο	Συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ	Διμερής συνάντηση με τα κράτη μέλη										
	Ενότητα για τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων											
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο / Συμβούλιο	Το Συμβούλιο εξετάζει τις γνώμες για τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων	Το Συμβούλιο εγκρίνει τις συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ και τα συμπεράσματα για την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης και την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης			Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εγκρίνει τις οικονομικές προτεραιότητες με βάση την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης		Το Συμβούλιο εξετάζει τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις σχετικά με την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης	Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εγκρίνει τις τελικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις				
Κράτη μέλη		Τα κράτη μέλη εγκρίνουν τους προϋπολογισμούς			Τα κράτη μέλη υποβάλλουν τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων (για τις οικονομικές πολιτικές) και τα προγράμματα σταθερότητας ή σύγκλισης (για τις δημοσιονομικές πολιτικές)						Τα κράτη μέλη υποβάλλουν σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων	
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Διάλογος για την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης						Διάλογος σχετικά με τις προτάσεις για τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις				Συζήτηση/ψήφισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις	Διάλογος για την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης

€ = ζώνη του ευρώ

αναδιάρθρωσής τους. Οι τράπεζες με επιχειρηματικά μοντέλα που παρουσίαζαν ανεπάρκειες και δεν ήταν δυνατόν να αποκατασταθούν (42 από τις 113 τράπεζες) υποβλήθηκαν σε συντεταγμένη εκκαθάριση.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή περάτωσε την έρευνα που διεξήγαγε βάσει των αντιμονοπωλιακών κανόνων όσον αφορά συμφωνίες ανταλλαγής (swaps) πιστωτικών παραγώγων, επιβάλλοντας υποχρεωτικές δεσμεύσεις στον πάροχο δεδομένων Markit και στην International Swaps and Derivatives Association. Οι δύο φορείς θα παράσχουν για διάστημα 10 ετών σε χρηματιστήρια άδεια εκμετάλλευσης βασικών δεδομένων και δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας με δίκαιους, εύλογους και ισότιμους όρους. Το μέτρο αυτό θα συμβάλει ώστε η διαπραγμάτευση συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικών παραγώγων να γίνει ασφαλέστερη και φθηνότερη για τους επενδυτές.

Τον Μάρτιο η Επιτροπή ανακοίνωσε την προκαταρκτική της άποψη ότι ο κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία στον ασφαλιστικό τομέα δεν θα πρέπει να παραταθεί. Αυτή η προκαταρκτική θέση εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο, έπειτα από σχετική εκτίμηση επιπτώσεων. Συνεπώς, ο κανονισμός θα λήξει τον Μάρτιο του 2017.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, οι πληρωμές με κάρτα αντιπροσώπευαν το 2014 το 46 % των ηλεκτρονικών πληρωμών στην ΕΕ. Οι πολυμερείς διαπραγματευτικές προμήθειες, που συμφωνούνται συλλογικά από τις τράπεζες και επιβάλλονται στους εμπόρους λιανικής για την αποδοχή καρτών, ενδέχεται να έχουν ως συνέπεια την αύξηση των τιμών για τους καταναλωτές. Το θέμα αυτό αντιμετωπίζεται με τον κανονισμό για τις διαπραγματευτικές προμήθειες, ο οποίος άρχισε να ισχύει στο τέλος του 2015 και έθεσε ανώτατα όρια για τις εν λόγω προμήθειες σε ανταγωνιστικά επίπεδα. Τον Ιούνιο του 2016 τέθηκε σε ισχύ, βάσει του εν λόγω κανονισμού, μια δεύτερη σειρά κανόνων, που καθιστούν το κόστος των πληρωμών περισσότερο διαφανές για τους εμπόρους λιανικής και τους καταναλωτές και τους επιτρέπουν να κάνουν αποδοτικές επιλογές.

Παράλληλα, η Επιτροπή συνέχισε τις αντιμονοπωλιακές της διαδικασίες κατά των πολυμερών διαπραγματευτικών προμηθειών που συμφώνησαν η Visa και η MasterCard για τις διαπεριφερειακές συναλλαγές, οι οποίες δεν καλύπτονται από τον κανονισμό για τις διαπραγματευτικές προμήθειες. Οι διαπεριφερειακές πολυμερείς διαπραγματευτικές προμήθειες είναι οι προμήθειες που καταβάλλουν οι έμποροι της ΕΕ για την αποδοχή πληρωμών με κάρτες που έχουν εκδοθεί εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Τον Ιούνιο το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε τα πορίσματα της Επιτροπής ότι η Groupement des Cartes Bancaires (η οποία διαχειρίζεται το σύστημα πληρωμών με κάρτα «CB» στη Γαλλία) περιόρισε τον ανταγωνισμό στη γαλλική αγορά έκδοσης καρτών, δυσχεραίνοντας την είσοδο νέων φορέων. Η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου υπόκειται σε αναίρεση.

Νέα συμβούλια για να ενισχυθεί η διαδικασία εμπάθυνας

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Valdis Dombrovskis συναντά τον κ. Mario Draghi, πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Βρυξέλλες, 8 Ιουνίου 2016.

Η οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ ενισχύθηκε με τη σύσταση ενός ανεξάρτητου συμβουλευτικού Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με την πρόταση που περιέχεται στην [έκθεση των πέντε προέδρων](#) —έγγραφο που καταρτίστηκε από τον πρόεδρο της Επιτροπής και τους ομολόγους του στο

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στην Ευρωμάδα και στη σύνοδο κορυφής για το ευρώ— και βάσει της απόφασης της Επιτροπής τον Οκτώβριο του 2015, το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο άρχισε να λειτουργεί τον Νοέμβριο του 2016. Ο ρόλος του είναι να αξιολογεί την εφαρμογή του δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ και να παρέχει στην Επιτροπή συμβουλές για την κατάλληλη δημοσιονομική πολιτική για το σύνολο της ευρωζώνης. Το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο συνεργάζεται επίσης με τα εθνικά δημοσιονομικά συμβούλια των κρατών μελών και παρέχει εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες, αν αυτό του ζητηθεί από τον πρόεδρο κ. Juncker.

Το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο είναι ανεξάρτητο και αποτελείται από έγκριτους ειδικούς που παρέχουν ανεξάρτητη εμπειρογνώμοσύνη στον τομέα τους και οι οποίοι διορίζονται έπειτα από διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη, τα εθνικά δημοσιονομικά συμβούλια και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Τον Σεπτέμβριο, ως ένα περαιτέρω βήμα για την εφαρμογή της έκθεσης των πέντε προέδρων, το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ευρωζώνης να δημιουργήσουν ή να ορίσουν εθνικά συμβούλια παραγωγικότητας. Τα εν λόγω συμβούλια θα πρέπει να αναλύουν τις εξελίξεις και τις πολιτικές στον τομέα της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας και να συμβάλλουν στην ενίσχυση του ενστερνισμού και της εφαρμογής των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων σε εθνικό επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό θα προωθούν τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και τη σύγκλιση. Τα συμβούλια θα δημοσιεύουν τακτικές εκθέσεις σχετικά με τις αναλύσεις τους.

Τραπεζική ένωση

Η ΕΕ συνέχισε τις προσπάθειες για την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης, η οποία αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο μιας ισχυρής και δυναμικής οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Η τραπεζική ένωση σχεδιάστηκε για να εξασφαλίσει την ενδυνάμωση και την καλύτερη εποπτεία των τραπεζών στην ευρωζώνη. Σε περίπτωση εμφάνισης προβλημάτων, θα είναι δυνατή η ευχερέστερη επίλυσή τους, χωρίς να χρησιμοποιούνται τα χρήματα των φορολογουμένων.

Τον Ιανουάριο τέθηκε σε πλήρη λειτουργία ένα άλλο ορόσημο της τραπεζικής ένωσης, ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης. Ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης αποτελεί απαραίτητο συμπλήρωμα του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την πιο ολοκληρωμένη τραπεζική εποπτεία και διαχείριση κρίσεων στην τραπεζική ένωση. Ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης προάγει την ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και συμβάλλει στην αποφυγή μελλοντικών κρίσεων στην τραπεζική ένωση, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική και έγκαιρη εξυγίανση των τραπεζών.

Επίσης, συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τον τρίτο πυλώνα της τραπεζικής ένωσης, το ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλισης καταθέσεων, το οποίο βασίζεται στα υπάρχοντα εθνικά συστήματα εγγύησης των καταθέσεων. Το ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλισης καταθέσεων, που χρηματοδοτείται από τις τράπεζες, θα αποτελέσει πρόσθετη ασφαλιστική δικλίδα για τους αποταμιευτές σε ολόκληρη την ΕΕ και θα συμβάλει στη βελτίωση του επιμερισμού των κινδύνων εντός του τραπεζικού τομέα με τη διασπορά τους σε μεγαλύτερο αριθμό πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ευπάθεια του συστήματος σε σχέση με μείζονες τοπικούς κραδασμούς θα μειωθεί.

Ο τελευταίος πυλώνας της τραπεζικής ένωσης: δημιουργία ταμείου για την ασφάλεια των καταθέσεων.

Παράλληλα με τις εργασίες για το ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλισης καταθέσεων, τα κράτη μέλη αναγνώρισαν ότι πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για τη μείωση και τον επιμερισμό των κινδύνων στον χρηματοπιστωτικό τομέα, ούτως ώστε να αντιμετωπιστούν ορισμένα εναπομένοντα προβλήματα. Οι κανόνες τους οποίους πρότεινε η Επιτροπή σχετικά με τη συνολική ικανότητα απορρόφησης των ζημιών είναι σχεδιασμένοι με τέτοιο τρόπο ώστε να συμβάλουν στο να εξασφαλιστεί ότι για τα προβλήματα των τραπεζών θα πληρώνουν οι πιστωτές των τραπεζών και όχι οι φορολογούμενοι.

Επιπλέον, μέχρι το τέλος του 2016, τα περισσότερα κράτη μέλη είχαν μεταφέρει και εφαρμόσει στο εθνικό δίκαιο τις σχετικές νομικές διατάξεις του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων, διασφαλίζοντας την ακόμη συνεπέστερη ρύθμιση και υψηλής ποιότητας εποπτεία στην τραπεζική ένωση. Όλα τα κράτη μέλη, εκτός από οκτώ, είχαν ενσωματώσει στο δίκαιό τους την οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών, θεσπίζοντας εναρμονισμένα και βελτιωμένα εργαλεία για την αντιμετώπιση τραπεζικών κρίσεων, ενώ είκοσι κράτη μέλη είχαν επίσης εφαρμόσει πλήρως την οδηγία για την εγγύηση των καταθέσεων, διασφαλίζοντας έτσι την προστασία των αποταμιεύσεων των πολιτών της ΕΕ στα εν λόγω κράτη μέλη.

Χρηματοπιστωτικές αγορές

Οι δείκτες αναφοράς είναι ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Ο κανονισμός για τους δείκτες αναφοράς τέθηκε σε ισχύ τον Ιούνιο. Ο κανονισμός αυτός βελτιώνει τη λειτουργία και τη διαχείριση των δεικτών αναφοράς και εξασφαλίζει ότι δεν υπόκεινται σε χειραγώγηση. Οι νέοι κανόνες θα συμβάλουν στην προστασία των επενδυτών και των καταναλωτών.

Τον Νοέμβριο η Επιτροπή πρότεινε νέους κανόνες για τους βασικούς παράγοντες της χρηματοπιστωτικής αγοράς, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι και οι εθνικές αρχές στην ΕΕ έχουν τα μέσα και είναι έτοιμοι να δράσουν αποφασιστικά, αν προκύψει κατάσταση κρίσης. Οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι ενεργούν ως αντισυμβαλλόμενοι και για τις δύο πλευρές μιας συναλλαγής που αφορά χρηματοπιστωτικό μέσο. Ο κύριος στόχος της πρότασης είναι να κατοχυρωθεί η διασφάλιση των κρίσιμων λειτουργιών των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, με παράλληλη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και πρόληψη του κινδύνου να επωμιστούν οι φορολογούμενοι το κόστος που συνδέεται με την αναδιάρθρωση και την εξυγίανση προβληματικών κεντρικών αντισυμβαλλομένων.

Τον ίδιο μήνα η Επιτροπή υπέβαλε προτάσεις τροποποίησης του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις και της οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, πράξεων που καθορίζουν, αντίστοιχα, απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για τα ιδρύματα και κανόνες σχετικά με τη διακυβέρνηση και την εποπτεία των ιδρυμάτων. Προτάθηκε επίσης η τροποποίηση της οδηγίας για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών και του κανονισμού για τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης, που καθορίζουν τους κανόνες για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των ιδρυμάτων, τα οποία τελούν υπό πτώχευση και θεσπίζουν τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν μέτρα που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού τομέα της ΕΕ και, ως εκ τούτου, στην αύξηση της εμπιστοσύνης των αγορών σ' αυτόν.

Διασφάλιση ότι όλα λειτουργούν αποτελεσματικά

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, η Επιτροπή ανακοίνωσε, κατά τη διάρκεια του έτους, το πρόγραμμα των μέτρων που θα λάβει με βάση τις κύριες διαπιστώσεις και τα επόμενα βήματα που προέκυψαν από την πρόσκληση υποβολής στοιχείων. Πρόκειται για πρωτοβουλία που αποσκοπεί στη συγκέντρωση των απόψεων των ενδιαφερόμενων φορέων και στην αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεων και της αλληλεπίδρασης των ισχυόντων δημοσιονομικών κανόνων. Η Επιτροπή σχεδιάζει να επικεντρωθεί, μεταξύ άλλων, στην άρση των περιττών κανονιστικών περιορισμών για την τραπεζική χρηματοδότηση και τη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στην ενίσχυση της αναλογικότητας των κανόνων στους τομείς των τραπεζών, των αγορών παραγώγων, της διαχείρισης ασφαλιστικών περιουσιακών στοιχείων και της αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Άλλα μέτρα, ορισμένα εκ των οποίων έχουν ήδη προταθεί, θα μειώσουν τον περιττό κανονιστικό φόρτο, όπως τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων εποπτείας και τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης στοιχείων από τον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ. Η Επιτροπή προτίθεται να ενισχύσει τη

Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ: ΤΡΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

συνοχή και την προδραστικότητα των κανόνων και να αντιμετωπίσει τις ασυνεπείς αλληλεπιδράσεις και ελλείψεις στο κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ.

Δημόσια διαβούλευση για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων

Τον Μάρτιο η Επιτροπή παρουσίασε ένα πρώτο, προκαταρκτικό σχέδιο του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Όπως ανέφερε ο πρόεδρος κ. Juncker στην [ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης](#), τον Σεπτέμβριο του 2015, «Πρέπει να επισπεύσουμε τις εργασίες για τη δημιουργία μιας δίκαιης και πραγματικά πανευρωπαϊκής αγοράς εργασίας [...]. Στο πλαίσιο αυτών των προσπαθειών, θα ήθελα να δημιουργηθεί ένας ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, ο οποίος να λαμβάνει υπόψη τις μεταβαλλόμενες πραγματικότητες στις κοινωνίες της Ευρώπης και στον κόσμο της εργασίας· και ο οποίος μπορεί να χρησιμεύσει ως πυξίδα για την ανανεωμένη σύγκλιση εντός της ευρωζώνης». Στην ομιλία που εκφώνησε το 2016, ο πρόεδρος κ. Juncker επανέλαβε τη δέσμευσή του για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, δηλώνοντας ότι η ΕΕ δεν είναι αρκετά κοινωνική και ότι η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να εργάζεται με ενεργητικότητα και ενθουσιασμό για να αλλάξει αυτή η κατάσταση.

Ο πυλώνας θα καθορίσει ορισμένες βασικές αρχές όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, τις συνθήκες εργασίας και την κοινωνική προστασία, με έμφαση στις νέες προκλήσεις όπως η γήρανση του πληθυσμού, η παγκοσμιοποίηση, οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι κοινωνικές αποκλίσεις εντός της οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2016, η Επιτροπή συμμετείχε σε συζητήσεις με τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ και με τις εθνικές αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους, την κοινωνία των πολιτών, την ακαδημαϊκή κοινότητα και τους πολίτες για το περιεχόμενο και τον ρόλο του πυλώνα, με στόχο μια [βαθύτερη και δικαιότερη οικονομική και νομισματική ένωση](#). Τα αποτελέσματα αυτών των συζητήσεων θα τροφοδοτήσουν μια πρωτοβουλία που θα δημοσιευτεί την άνοιξη του 2017.

Ο πυλώνας θα πρέπει να θεμελιώνεται και να συμπληρώνει τους κοινωνικούς κανόνες της ΕΕ, ώστε να αποτελεί τον γνώμονα για τις πολιτικές που εφαρμόζονται σε μια σειρά τομέων κρίσιμων για την ομαλή και δίκαιη λειτουργία των αγορών εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας. Μόλις θεσπιστεί ο πυλώνας αναμένεται ν' αποτελέσει το πλαίσιο αναφοράς για τον έλεγχο των εργασιακών και κοινωνικών επιδόσεων των συμμετεχόντων κρατών μελών, για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων σε εθνικό επίπεδο και, ειδικότερα, για την καθοδήγηση της ανανεωμένης διαδικασίας σύγκλισης μέσα στην ευρωζώνη.

Νέα αρχή για τον κοινωνικό διάλογο

Τον Ιούνιο η Επιτροπή υπέγραψε δήλωση με θέμα «Μια νέα αρχή για τον κοινωνικό διάλογο», από κοινού με την ολλανδική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους ευρωπαϊκούς διακλαδικούς κοινωνικούς εταίρους (Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, BusinessEurope, Ευρωπαϊκή Ένωση Βιοτεχνικών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, και Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημόσιων Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος). Η δήλωση αυτή αποτελεί μέρος της **νέας αρχής για τον κοινωνικό διάλογο**, που εγκαινιάστηκε από τον πρόεδρο κ. Juncker σε μια **διάσκεψη υψηλού επιπέδου τον Μάρτιο του 2015**, μαζί με τους ευρωπαϊκούς, εθνικούς και κλαδικούς κοινωνικούς εταίρους και με τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Η δήλωση υπογραμμίζει τον θεμελιώδη ρόλο του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου ως σημαντικής συνιστώσας της ενωσιακής διαδικασίας χάραξης πολιτικής στον τομέα της απασχόλησης και στον κοινωνικό τομέα.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να επιδιώκει τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη χάραξη πολιτικής και τη θέσπιση νομοθεσίας στην ΕΕ, καθώς και στην οικονομική διακυβέρνηση και στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Τα κράτη μέλη συμφώνησαν να εξασφαλίσουν την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και των πολιτικών και να βελτιώσουν τον κοινωνικό διάλογο σε εθνικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη ανέλαβαν επίσης τη δέσμευση να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των εθνικών κοινωνικών εταίρων σε όλη τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ώστε να τους δίνουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν στην επιτυχή εφαρμογή των ανά χώρα συστάσεων.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020», το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και το ανθρώπινο κεφάλαιο

Τα άτομα με προσόντα είναι ένας από τους κύριους μοχλούς της μακροπρόθεσμης οικονομικής ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης. Αυτός ο σημαντικός παράγοντας τονίστηκε ακόμη περισσότερο στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο **«Βελτίωση και εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης»**. Η ΕΕ, για να είναι ανταγωνιστική σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία, εξαρτάται από την ποιότητα του ανθρώπινου κεφαλαίου της. Η επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω αποδοτικών συστημάτων

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο: το εργαλείο που διατηρεί σε άριστη κατάσταση τα κράτη μέλη της ΕΕ.

εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλών επιδόσεων αποτελεί προϋπόθεση για τη μακροπρόθεσμη ευημερία. Το ιδιαίτερα εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό της ΕΕ προάγει την έρευνα και την ανάπτυξη και μετατρέπει τις νέες ιδέες σε καινοτομία. Οι γνώσεις και οι δεξιότητες που αποκτώνται στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος συμβάλλουν στην εξασφάλιση απασχόλησης και σταθερού εισοδήματος, μειώνοντας τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Συνεπώς, οι μεταρρυθμίσεις των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης αποτελούν υψηλή προτεραιότητα στα περισσότερα κράτη μέλη και κατέχουν επίσης σημαντική θέση στο [Ευρωπαϊκό Εξάμηνο](#) του 2016. Συνολικά, 21 κράτη μέλη έλαβαν ειδικές ανά χώρα συστάσεις στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Ο κ. Barack Obama, πρώην πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών, και ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε κοινή συνέντευξη Τύπου κατά τη σύνοδο κορυφής του NATO, στη Βαρσοβία, Πολωνία, 8 Ιουλίου 2016.

«Υπό την προεδρία μου, η Επιτροπή θα διεξαγάγει διαπραγματεύσεις για εύλογη και ισορροπημένη συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, σε πλαίσιο αμοιβαίων και ανταποδοτικών οφελών και διαφάνειας [...] Θα καταστήσω επίσης σαφές ότι δεν θα θυσιάσω στον βωμό του ελεύθερου εμπορίου τα πρότυπα της Ευρώπης όσον αφορά την ασφάλεια, την υγεία, την κοινωνική προστασία και την προστασία των δεδομένων ή την πολιτισμική μας πολυμορφία.»

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Εύλογη και ισορροπημένη συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών με τις Ηνωμένες Πολιτείες

Το ανοιχτό εμπόριο ενισχύει την οικονομία της ΕΕ και δημιουργεί θέσεις εργασίας. Παρέχει επίσης στους καταναλωτές της ΕΕ περισσότερες επιλογές και μεγαλύτερη αγοραστική δύναμη και διευκολύνει τον ανταγωνισμό των επιχειρήσεων στο εξωτερικό.

Το 2016 περισσότερες από 31 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην ΕΕ στερήθηκαν από τις εξαγωγές σε τρίτες χώρες.

Η οικονομική σχέση ΕΕ-ΗΠΑ είναι η μεγαλύτερη παγκοσμίως. Κάθε ημέρα οι δύο εταίροι πραγματοποιούν συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών αξίας 2 δισ. ευρώ και, για τον λόγο αυτό, κάθε φραγμός στο εμπόριο και τις επενδύσεις που καταργείται οδηγεί σε σημαντικά οικονομικά οφέλη.

Ωστόσο, η συμφωνία για τη διατλαντική εταιρική σχέση εμπορίου και επενδύσεων — μία από τις 10 προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής — δεν πρόκειται να συναφθεί με οποιοδήποτε κόστος. Η ΕΕ θα

διαφυλάξει την ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών, την αρχή της προφύλαξης και το δικαίωμα των κυβερνήσεων να νομοθετούν με γνώμονα την προστασία των πολιτών τους και του περιβάλλοντος.

Η ΕΕ είναι έτοιμη να συνεργαστεί με τη νέα κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών ύστερα από τη φυσιολογική παύση των διαπραγματεύσεων που ακολούθησε τις προεδρικές εκλογές του Νοεμβρίου.

Σε όλη τη διάρκεια του 2016 η ΕΕ επιδίωξε να διατηρήσει το **παγκόσμιο εμπορικό σύστημα** και να εξασφαλίσει τη συνεχή του προσαρμογή σε έναν γρήγορα μεταβαλλόμενο κόσμο. Διαδραμάτισε ενεργό ρόλο στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για να διατηρήσει την παγκόσμια οικονομία ανοιχτή στο εμπόριο με τρόπο που να αντανάκλα και να σέβεται τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών. Η εμπορική πολιτική της ΕΕ επιδιώκει επίσης να διασφαλίσει

ότι οι άλλοι τηρούν τους κανόνες του διεθνούς εμπορίου και ότι το εμπόριο αποτελεί δύναμη για βιώσιμη ανάπτυξη.

Για την ΕΕ, το ελεύθερο εμπόριο θα πρέπει να είναι δίκαιο. Για τον λόγο αυτό, έγιναν σημαντικά βήματα κατά τη διάρκεια του 2016 για την καθιέρωση ισχυρών μέσων εμπορικής άμυνας.

Το εμπόριο ως κινητήρια δύναμη για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία από τις πιο ανοιχτές οικονομίες στον κόσμο. Το ανοιχτό εμπόριο ενισχύει την οικονομία της, δημιουργεί θέσεις εργασίας, παρέχει στους καταναλωτές ευρύτερο φάσμα επιλογών και μεγαλύτερη αγοραστική δύναμη, και διευκολύνει τον ανταγωνισμό των επιχειρήσεων στο εξωτερικό.

Κάθε μέρα, η ΕΕ πραγματοποιεί εξαγωγές και εισαγωγές αγαθών αξίας εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ. Η ΕΕ αποτελεί τον μεγαλύτερο εξαγωγέα μεταποιημένων αγαθών και υπηρεσιών στον κόσμο και, παράλληλα, τη μεγαλύτερη εξαγωγική αγορά για 80 περίπου χώρες. Από κοινού τα 28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιπροσωπεύουν το 16 % των παγκόσμιων εισαγωγών και εξαγωγών.

Ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κ. Chrystia Freeland, υπουργός Διεθνούς Εμπορίου του Καναδά, ο κ. Justin Trudeau, πρωθυπουργός του Καναδά, ο κ. Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η επίτροπος κ. Cecilia Malmström, ο κ. Martin Schulz, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Υπάτη Εκπρόσωπος / αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Federica Mogherini και ο κ. Robert Fico, πρωθυπουργός της Σλοβακίας, στην τελετή υπογραφής της συμφωνίας στρατηγικής εταιρικής σχέσης και της συνολικής οικονομικής και εμπορικής συμφωνίας μεταξύ ΕΕ και Καναδά, Βρυξέλλες, 30 Οκτωβρίου 2016.

Τον Οκτώβριο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες η συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία της ΕΕ με τον Καναδά κατά τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Καναδά. Η συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία, ως η πλέον προηγμένη και προοδευτική εμπορική συμφωνία της ΕΕ έως σήμερα, είναι ιστορική και αποτελεί

Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΕ-ΚΑΝΑΔΑ — ΜΙΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΟΡΟΣΗΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΕ

Συμβολή στη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας στην Ευρώπη	Προστασία των ευρωπαϊκών φορέων καινοτομίας και των ευρωπαϊκών παραδοσιακών προϊόντων	Εξασφάλιση αποδοτικής συνεργασίας στο μέλλον
Κατάργηση των τελωνειακών δασμών	Απλούστευση του εμπορίου στον τομέα των υπηρεσιών	Προστασία της δημοκρατίας, των καταναλωτών και του περιβάλλοντος
Δυνατότητα συμμετοχής των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στις καναδικές δημόσιες συμβάσεις	Ενίσχυση της κανονιστικής συνεργασίας	Πρώθηση και προστασία των επενδύσεων

« Η νέα εμπορική συμφωνία μας με τον Καναδά είναι η καλύτερη και η πιο προοδευτική εμπορική συμφωνία που διαπραγματευτήκαμε ποτέ ως Ευρωπαϊκή Ένωση. Πέρα από τις νέες ευκαιρίες που δημιουργεί για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, σηματοδοτεί επίσης μια νέα προσέγγιση για την προστασία των επενδύσεων, που χαρακτηρίζεται από διαφάνεια και αμεροληψία. »

Πρόεδρος κ. Juncker, Σύνοδος κορυφής της G20, 4 Σεπτεμβρίου 2016

πρότυπο για τις μελλοντικές συμφωνίες. Περιλαμβάνει τα πιο φιλόδοξα κεφάλαια για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εργασία και το περιβάλλον που έχουν ποτέ συμφωνηθεί σε διμερείς εμπορικές συμφωνίες. Η συμφωνία αυτή θα είναι επωφελής τόσο για τους μεγάλους όσο και τους μικρούς εξαγωγείς, δημιουργώντας ευκαιρίες για τις ευρωπαϊκές και τις καναδικές εταιρείες και τους υπαλλήλους τους, καθώς και για τους καταναλωτές.

Επιπλέον, η ΕΕ συνέχισε τις διαπραγματεύσεις για αρκετές άλλες συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών. Στόχος ήταν να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και ανάπτυξης για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ. Για παράδειγμα, το 2016 συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις με την Ιαπωνία και ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις με την Ινδονησία και την Τυνησία, ενώ η ΕΕ συμμετείχε σε πολυμερείς διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία για τα περιβαλλοντικά αγαθά και μια συμφωνία για τις συναλλαγές υπηρεσιών με ορισμένα μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Προς την κατεύθυνση ενός μόνιμου πολυμερούς Συστήματος Επενδυτικών Δικαστηρίων

Η ΕΕ θέλει οι επιχειρήσεις να επενδύουν με εμπιστοσύνη, γνωρίζοντας ότι τους παρέχεται προστασία σε περίπτωση προβλήματος. Στις διαπραγματεύσεις για τη διατλαντική εταιρική σχέση εμπορίου και επενδύσεων η Επιτροπή έχει συμπεριλάβει μια πρόταση για ένα Σύστημα Επενδυτικών Δικαστηρίων όπως αυτό που έχει ήδη συμπεριληφθεί στις εμπορικές συμφωνίες με τον Καναδά και το Βιετνάμ και που θα περιλαμβάνεται στις μελλοντικές διαπραγματεύσεις. Το Σύστημα Επενδυτικών Δικαστηρίων, που έχει την ίδια βασική δομή με τη δομή των εθνικών και των διεθνών δικαστηρίων, κατοχυρώνει το δικαίωμα των κυβερνήσεων να επιβάλλουν ρυθμίσεις και εξασφαλίζει διαφάνεια και λογοδοσία.

Το ελεύθερο εμπόριο πρέπει να είναι δίκαιο εμπόριο

Για την ΕΕ, το ελεύθερο εμπόριο πρέπει να είναι δίκαιο. Επομένως, κατά τη διάρκεια του έτους αποφασίστηκαν σημαντικά μέτρα για να θεσπιστούν ισχυρά μέσα εμπορικής άμυνας με σκοπό τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους παραγωγούς της ΕΕ και για την αντιμετώπιση των ζημιών που προκαλεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός από το εξωτερικό, ο οποίος έχει οδηγήσει σε απώλεια χιλιάδων θέσεων εργασίας, κυρίως στη χαλυβουργία.

Η Επιτροπή χρησιμοποιεί αυτά τα μέσα στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, λαμβάνοντας πρωτοφανή αριθμό μέτρων αντανάμπινγκ και μέτρων κατά των επιδοτήσεων —41 μέτρα για τα προϊόντα χάλυβα, μεταξύ των οποίων 18 για προϊόντα καταγωγής Κίνας.

Το Συμβούλιο, επιτυγχάνοντας την άρση ενός χρόνιου αδιεξόδου, κατέληξε στη διαπραγματευτική του θέση σχετικά με την πρόταση για τον εκσυγχρονισμό των μέσων εμπορικής άμυνας της ΕΕ, επιτρέποντας να αρχίσει το τελικό στάδιο των διαπραγματεύσεων με το Κοινοβούλιο και την Επιτροπή. Στόχος αυτής της πρότασης, που έχει υποβληθεί από την Επιτροπή, είναι να εξασφαλίσει στα μέσα εμπορικής άμυνας της ΕΕ μεγαλύτερη διαφάνεια, ταχύτερες διαδικασίες και αποτελεσματικότερη επιβολή, και, σε ορισμένες περιπτώσεις, να επιβάλει υψηλότερους δασμούς.

Στον ίδιο τομέα, έχει υποβληθεί και άλλη πρόταση για νέα μέθοδο υπολογισμού του ντάμπινγκ στις εισαγωγές από χώρες στις οποίες σημειώνονται σημαντικές στρεβλώσεις της αγοράς ή στις οποίες το κράτος έχει εκτεταμένη επιρροή στην οικονομία. Στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ διαθέτει μέσα εμπορικής άμυνας που μπορούν να ανταποκρίνονται στη σημερινή πραγματικότητα στο διεθνές εμπορικό περιβάλλον, τηρώντας παράλληλα πλήρως τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Τι διαπραγματεύτηκε η ΕΕ με τις Ηνωμένες Πολιτείες

Καλύτερη πρόσβαση στην αγορά των ΗΠΑ

Το 2016 η ΕΕ συνέχισε τις διαπραγματεύσεις για την καλύτερη πρόσβαση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στην αγορά των ΗΠΑ με την άρση των **τελωνειακών δασμών** και άλλων φραγμών στο εμπόριο, καθώς και με την ενθάρρυνση νέων εμπορικών και επενδυτικών ευκαιριών σε νέους τομείς. Αυτό θα ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους.

Η διατλαντική εταιρική σχέση εμπορίου και επενδύσεων θα συμβάλει στη δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης, στη μείωση των τιμών και στην παροχή περισσότερων επιλογών προϊόντων και υπηρεσιών στους καταναλωτές. Ταυτόχρονα, θα διατηρήσει τα υψηλά πρότυπα προστασίας που υπάρχουν στην ΕΕ. Η εταιρική σχέση θα μπορούσε επίσης να βοηθήσει την ΕΕ και τις Ηνωμένες Πολιτείες στην προστασία και την ενίσχυση των κοινών αξιών, όπως της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου.

Με την εταιρική σχέση, οι επιχειρήσεις της ΕΕ θα μπορούν να πραγματοποιούν περισσότερες εξαγωγές στις Ηνωμένες Πολιτείες και να εισάγουν μεγαλύτερο μέρος των αγαθών ή των υπηρεσιών που χρειάζονται για τα τελικά προϊόντα τους. Οι υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν σχεδόν τα τρία τέταρτα της οικονομίας της ΕΕ. Ωστόσο, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εμπόδια κατά την πώληση των υπηρεσιών τους στην αμερικανική αγορά. Σύμφωνα με την Eurostat, οι ΗΠΑ απορροφούν το 15 % των γεωργικών εξαγωγών της ΕΕ, και ιδίως προϊόντα με υψηλή προστιθέμενη αξία. Η ΕΕ θα επιθυμούσε να καταστεί δυνατή η περαιτέρω αύξηση αυτών των εξαγωγών μέσω της εταιρικής σχέσης. Η ΕΕ επιθυμεί επίσης, στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, να μπορούν οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να υποβάλλουν προσφορές για την ανάθεση αμερικανικών **δημόσιων συμβάσεων** επί ίσοις όροις με τις αμερικανικές επιχειρήσεις.

Κανονιστική συνεργασία — Περιορισμός της γραφειοκρατίας και του κόστους χωρίς υπερβολικές περικοπές

Η ΕΕ επέλεξε ρηξικέλευθη στρατηγική για τη σύναψη εμπορικής συμφωνίας, επιδιώκοντας την πολύ στενότερη **συνεργασία** των ρυθμιστικών αρχών της ΕΕ και των ΗΠΑ σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν. Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, για να πραγματοποιήσουν εξαγωγές στις Ηνωμένες Πολιτείες, πρέπει να τηρούν τους αμερικανικούς κανόνες και τα αμερικανικά πρότυπα. Συχνά, αυτοί οι **κανόνες** και αυτά τα πρότυπα εγγυώνται το ίδιο επίπεδο ασφάλειας και ποιότητας, αλλά διαφέρουν ως προς τις τεχνικές λεπτομέρειες —όπως το χρώμα των καλωδίων που χρησιμοποιείται στους ρευματοδότες και τους ρευματολήπτες στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι έλεγχοι για τις **τεχνικές απαιτήσεις** επικαλύπτουν τους ελέγχους που έχουν ήδη διενεργηθεί στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού. Αυτή η κατάσταση μπορεί να συνεπάγεται κόστος, ιδίως για τις μικρότερες επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Η συνεργασία όσον αφορά τις κανονιστικές ρυθμίσεις θα μπορούσε να περιορίσει αυτό το κόστος, διασφαλίζοντας παράλληλα τη διατήρηση των αυστηρών επιπέδων προστασίας που έχει θεσπίσει η ΕΕ για τους ανθρώπους και το περιβάλλον.

Εμπορικοί κανόνες για πιο εύκολες και πιο δίκαιες εισαγωγές, εξαγωγές και επενδύσεις

Η ΕΕ συνέχισε τις προσπάθειές της για την εφαρμογή νέων εμπορικών κανόνων, ή την περαιτέρω ανάπτυξη των ήδη υφιστάμενων, με σκοπό να βοηθήσει όλες τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να επωφεληθούν πλήρως από τη διατλαντική εταιρική σχέση εμπορίου και επενδύσεων.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας, η ΕΕ επιθυμεί:

- ▶ να εξασφαλίσει ότι οι μικρότερες επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν από την εταιρική σχέση·
- ▶ να προωθήσει τον ελεύθερο και **θεμιτό ανταγωνισμό**, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που απαγορεύουν στις επιχειρήσεις να συμπράττουν με στόχο τον καθορισμό των τιμών ή να κάνουν κατάχρηση της ισχύος τους στην αγορά, ή των διατάξεων που αφορούν τις κρατικές επιχειρήσεις και τις επιδοτήσεις·

Οι ιστορίες των εξαγωγέων: πώς ωφελούν οι εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ τις εταιρείες και τις κοινότητες.

- ▶ να βοηθήσει τις επιχειρήσεις ώστε να εξοικονομούν χρόνο και χρήμα κατά τις γραφειοκρατικές διατυπώσεις στα [τελωνεία](#)·
- ▶ να δώσει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση στις αειφόρες πηγές [ενέργειας και πρώτων υλών](#) που χρειάζονται·
- ▶ να προστατεύσει τη [διανομική ιδιοκτησία](#) των επιχειρήσεων της ΕΕ·
- ▶ να θέσει τη [βιώσιμη ανάπτυξη](#) στο επίκεντρο της συμφωνίας.

Στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, καθώς και σε όλες τις άλλες εμπορικές συμφωνίες της, η ΕΕ θα προστατεύσει τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένου του τοπικού επιπέδου. Η εταιρική σχέση δεν θα απαιτήσει από τις χώρες να απελευθερώσουν, να απορρυθμίσουν ή να ιδιωτικοποιήσουν δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο. Αυτό περιλαμβάνει τη δημόσια υγεία, τη δημόσια εκπαίδευση, τις δημόσιες μεταφορές, αλλά και τη συλλογή, τον καθαρισμό, τη διανομή και τη διαχείριση των υδάτων.

Με ποιον τρόπο διαπραγματεύτηκε η ΕΕ με τις Ηνωμένες Πολιτείες

Η Επιτροπή διαπραγματεύτηκε τη συμφωνία διατλαντικής εταιρικής σχέσης εμπορίου και επενδύσεων με βάση την εντολή που συμφωνήθηκε ομόφωνα από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ. Οι διαπραγματεύσεις άρχισαν τον Ιούνιο του 2013. Το 2016 πραγματοποιήθηκαν τέσσερις γύροι συνομιλιών. Η [αρμοδία για το εμπόριο επίτροπος κ. Cecilia Malmström](#), εντατικοποιώντας τις διαπραγματεύσεις, συναντήθηκε με τον αρμόδιο για θέματα εμπορίου των ΗΠΑ κ. Michael Froman εννέα φορές κατά τη διάρκεια του έτους. Η [πρόεδρος](#) συνεχίστηκε σε διάφορους τομείς. Ωστόσο, η ΕΕ καθιστούσε κάθε φορά σαφές ότι η ικανοποιητική συμφωνία ήταν σημαντικότερη από την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων το συντομότερο δυνατόν.

Στον ειδικό [δικτυακό της τόπο](#), η Επιτροπή εξακολούθησε να δημοσιεύει [προτάσεις κειμένου](#) της ΕΕ —αρχικές προτάσεις νομικών κειμένων της ΕΕ για θέματα που αφορούν την εταιρική σχέση— σε τομείς όπως οι υπηρεσίες και η κανονιστική συνεργασία. Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης λεπτομερείς εκθέσεις για κάθε γύρο των διαπραγματεύσεων στον δικτυακό της τόπο. Επιπλέον, η Επιτροπή δημοσίευσε δεκάδες έγγραφα σχετικά με την εταιρική σχέση, ορισμένα από αυτά σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ. Σε αυτά περιλαμβάνονται [ενημερωτικά φυλλάδια](#) που εξηγούν με απλά λόγια τους στόχους και το δυνητικό περιεχόμενο της συμφωνίας. Οι ενέργειες αυτές συνεχίστηκαν παράλληλα με την εξέλιξη των διαπραγματεύσεων και, ταυτόχρονα, προσέδωσαν στις διαπραγματεύσεις τη μεγαλύτερη διαφάνεια που είχαν ποτέ διαπραγματεύσεις για εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ.

Η Επιτροπή, όπως συνθηθίζει στις διαπραγματεύσεις εμπορικών συμφωνιών, χρησιμοποίησε τις εβδομαδιαίες συνεδριάσεις της [επιτροπής εμπορικής πολιτικής](#) του Συμβουλίου για να ενημερώνει τις

κυβερνήσεις των κρατών μελών σχετικά με την πρόοδο των διαπραγματεύσεων. Η Επιτροπή ενημέρωνε επίσης το [Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο](#) —ιδίως την [επιτροπή διεθνούς εμπορίου](#)— για τις διαπραγματεύσεις, τόσο με την αρμόδια για θέματα εμπορίου επίτροπο κ. Malmström όσο και με τους διαπραγματευτές της εταιρικής σχέσης που προσέρχονταν ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των επιτροπών του. Τα κράτη μέλη και οι ευρωβουλευτές είχαν πρόσβαση στα έγγραφα των διαπραγματεύσεων σύμφωνα με τις πρακτικές που είχαν συμφωνηθεί μεταξύ τους.

Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίστηκε ο δημοκρατικός έλεγχος σε όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Αυτό σήμαινε επίσης ότι τόσο οι κυβερνήσεις των κρατών μελών όσο και οι άμεσα εκλεγμένοι ευρωβουλευτές ήταν πλήρως ενημερωμένοι σχετικά με την πορεία των διαπραγματεύσεων και τις διαπραγματευτικές θέσεις της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνέχισε να παρακολουθεί στενά τις συνομιλίες

Η Επιτροπή δεν ήταν φειδωλή στις προσπάθειές της να [δημοσιοποιήσει τις συνομιλίες γύρω από την προτεινόμενη συμφωνία](#) και να εξηγήσει ποιες ήταν οι επιδιώξεις της ΕΕ στο πλαίσιο των συνομιλιών αυτών. Επιπλέον, [απάντησε στις ανησυχίες](#) που εκφράστηκαν σχετικά με τις αρνητικές συνέπειες που φέρεται ότι θα έχει η εταιρική σχέση. Ειδικότερα, η Επιτροπή κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για να εξασφαλίσει ότι κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορούσε να έρθει άμεσα σε επαφή με τους διαπραγματευτές και να δημοσιεύει [πληροφορίες](#) σχετικά με τις διαπραγματεύσεις στο διαδίκτυο. Σε κάθε γύρο διαπραγματεύσεων, οι διαπραγματευτές της ΕΕ και των ΗΠΑ συγκαλούσαν κοινές συνεδριάσεις με εκατοντάδες ενδιαφερομένους από διάφορους τομείς συμφερόντων. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε, για να ενημερώσει τους πολίτες, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, συμπεριλαμβανομένου ενός ειδικού λογαριασμού [Twitter](#), τον οποίο ακολουθούσαν, έως τα τέλη του 2016, περισσότερα από 26 500 άτομα.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, η Επιτροπή συνέχισε να χρησιμοποιεί τη [συμβουλευτική ομάδα](#) που είχε συγκροτήσει για την παροχή επιπλέον εμπειρογνωμοσύνης στους διαπραγματευτές της ΕΕ. Η ομάδα αυτή απαρτίζεται από [γυναίκες και άνδρες](#) που αντιπροσωπεύουν το περιβάλλον, την υγεία, τα συμφέροντα των καταναλωτών και των εργαζομένων, καθώς και διάφορους επιχειρηματικούς κλάδους.

Μετά τις διαπραγματεύσεις

Αφού συμφωνηθεί το κείμενο, το έγγραφο της προτεινόμενης διατλαντικής εταιρικής σχέσης εμπορίου και επενδύσεων θα δημοσιευτεί στο διαδίκτυο. Στη συνέχεια θα υποβληθεί προς κύρωση μέσω των προβλεπόμενων διαδικασιών.

Ο κόσμος αφίνει λουλούδια και κεριά στη μνήμη των θυμάτων των τρομοκρατικών επιθέσεων στις Βρυξέλλες, 22 Μαρτίου 2016.

«Προτίθεται να κάνω χρήση των προνομίων της Επιτροπής για να υπερασπιστώ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, τις κοινές μας αξίες, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την πολυμορφία των συνταγματικών και πολιτισμικών παραδόσεων των 28 κρατών μελών.»

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Ένας χώρος δικαιοσύνης και θεμελιωδών δικαιωμάτων με βάση την αμοιβαία εμπιστοσύνη

Το 2016 η ένωση ασφάλειας ήταν η άμεση και σθεναρή απάντηση στην τρομοκρατία, ενώ παράλληλα σημειώθηκε πρόοδος στα ζητήματα των δικαιωμάτων των πολιτών και της εσωτερικής αγοράς στο πεδίο της πολιτικής δικαιοσύνης.

Αυτή τη στιγμή η ΕΕ αντιμετωπίζει πολύ σοβαρή τρομοκρατική απειλή. Οι επιθέσεις σε ευρωπαϊκό έδαφος, η επιστροφή ξένων μαχητών της τρομοκρατίας και ο εξελισσόμενος χαρακτήρας της τρομοκρατίας έχουν φέρει τα κράτη μέλη της ΕΕ αντιμέτωπα με νέες, πρωτοφανείς προκλήσεις.

Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επέμεινε στη διαμόρφωση μιας πραγματικής και αποτελεσματικής ένωσης ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, το 2016 ελήφθησαν μέτρα για την αντιμετώπιση κάθε διάστασης της τρομοκρατικής απειλής: πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, μεταξύ άλλων και στο διαδίκτυο·

ποινικοποίηση και εντοπισμός των μετακινήσεων με σκοπό την εκτέλεση τρομοκρατικών ενεργειών και τη στήριξη των τρομοκρατών· ανταλλαγή πληροφοριών· καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας· διακοπή της πρόσβασης σε πυροβόλα όπλα και εκρηκτικές ύλες· και στήριξη των χωρών εταίρων, ιδίως γύρω από τη Μεσόγειο.

Εξάλλου, η ΕΕ ενέκρινε νέες οδηγίες για τη βελτίωση των οικονομικών δικαιωμάτων των πολιτών που εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες. Στον τομέα της πολιτικής δικαιοσύνης, θεσπίστηκε νομοθεσία για να βοηθήσει τις οικογένειες και τα ζευγάρια, απλουστεύοντας το οικογενειακό και αστικό δίκαιο.

Όσον αφορά την εταιρική διακυβέρνηση, εγκρίθηκαν κανόνες για την ενίσχυση των δικαιωμάτων των μετόχων. Επίσης, η Επιτροπή πρότεινε αναλογικότερους κανόνες σχετικά με τις αποδοχές για τα

χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

Η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να βελτιώσει την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στους τομείς της προστασίας δεδομένων, της ανταλλαγής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των δικαιωμάτων των καταναλωτών, και ενέτεινε τις προσπάθειες για την προώθηση της ισότητας των φύλων, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων.

Αντιμετώπιση των απειλών κατά της ασφάλειας στην ΕΕ

Ο κ. Charles Michel, πρωθυπουργός του Βελγίου (ανάβει ένα κερί) και ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (κέντρο), αποσπίνουν φόρο τιμής στα θύματα των τρομοκρατικών επιθέσεων στις Βρυξέλλες, 22 Μαρτίου 2016.

Το 2016 η ΕΕ ανέλαβε αρκετές πρωτοβουλίες με σκοπό να συμβάλει στην αντιμετώπιση της τρομοκρατικής απειλής τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

Η πρόταση της Επιτροπής να ελέγχονται οι πολίτες της ΕΕ σε αντιπαράθεση με τις σχετικές βάσεις δεδομένων όταν διασχίζουν εξωτερικά σύνορα αποτέλεσε αντικείμενο πολιτικής συμφωνίας μεταξύ του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τον Δεκέμβριο. Οι συστηματικοί έλεγχοι των υπηκόων τρίτων χωρών είναι ήδη υποχρεωτικοί.

Απόψεις σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Τον Ιανουάριο στην έδρα της Ευρωπόλ στη Χάγη εγκαινιάστηκε το [Ευρωπαϊκό Αντιτρομοκρατικό Κέντρο](#). Κύριος στόχος του κέντρου είναι η αποτελεσματικότερη επιχειρησιακή συνεργασία και η βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της ανταλλαγής πληροφοριών που αφορούν την ασφάλεια. Επιπλέον, η Επιτροπή ενέκρινε το [σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας](#), με σκοπό την αποκοπή των τρομοκρατών από τις πηγές εσόδων τους και τον εντοπισμό τους μέσω των οικονομικών τους δραστηριοτήτων. Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή ενέκρινε δέσμη μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας της ΕΕ στην καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος. Οι προτάσεις που υποβλήθηκαν από την Επιτροπή συμπληρώνουν και ενισχύουν το νομικό πλαίσιο της ΕΕ στους τομείς της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των παράνομων χρηματικών ροών και της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης περιουσιακών στοιχείων.

Μετά την έγκριση, το 2015, της οδηγίας σχετικά με την αποτροπή της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τους σκοπούς της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η Επιτροπή ενίσχυσε τη στήριξή της προς τα κράτη μέλη για να μεταφέρουν αποτελεσματικότερα την οδηγία στην εθνική τους νομοθεσία. Τον Ιούλιο η Επιτροπή ενέκρινε νέα πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες

δραστηριότητες, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση του νομικού πλαισίου της ΕΕ έπειτα από τις τρομοκρατικές επιθέσεις που έγιναν το 2015 και το 2016 και τις αποκαλύψεις των «εγγράφων του Παναμά». Η Επιτροπή ενέτεινε επίσης τη στήριξή της προς τα κράτη μέλη για την αποτελεσματικότερη μεταφορά της τέταρτης οδηγίας κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και έδωσε περισσότερη εξουσία στα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Τον Ιούλιο η Επιτροπή ενέκρινε κατάλογο τρίτων χωρών των οποίων τα συστήματα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας χαρακτηρίζονται από στρατηγικές ανεπάρκειες.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ενίσχυση της Ευρώπης: Ευρωπαϊκό Αντιτρομοκρατικό Κέντρο

- εγκαινιάστηκε την 1η Ιανουαρίου 2016 για τη διευκόλυνση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών
- μελλοντικός κόμβος ανταλλαγής πληροφοριών των αρχών επιβολής του νόμου

Οδηγία για τις καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών

- εκδόθηκε στις 21 Απριλίου 2016: ρυθμίζει τη διαβίβαση των στοιχείων των επιβατών από τις αεροπορικές εταιρείες προς τα κράτη μέλη
- παρέχει ακλόνητες εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, την προστασία των δεδομένων και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων
- τα δεδομένα μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας μόνο με σκοπό την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση και τη δίωξη τρομοκρατικών πράξεων και σοβαρών μορφών εγκλήματος

Πλαίσιο Prüm

- αρχεία ανάλυσης DNA
- συστήματα αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων
- δεδομένα σχετικά με τις άδειες κυκλοφορίας οχημάτων

Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου

- δημιουργήθηκε το 2012: ηλεκτρονική διασύνδεση των βάσεων δεδομένων ποινικών μητρώων
- υπό επέκταση σε υπηκόους χωρών που δεν είναι μέλη της ΕΕ
- πάνω από 100 000 μηνύματα ανταλλάσσονται κάθε μήνα μεταξύ των εθνικών αρχών

Κοινοί δείκτες κινδύνου

- αφορούν τους αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές
- στηρίζουν το έργο των εθνικών συνοριακών αρχών κατά τη διεξαγωγή ελέγχων
- συμβάλλουν ώστε οι εγκληματίες να μη διαφεύγουν τον εντοπισμό τους ταξιδεύοντας μέσω ενός άλλου κράτους μέλους

Μια ακόμη προτεραιότητα ήταν να καταβληθούν προσπάθειες για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών, ιδίως για σκοπούς επιβολής του νόμου. Η Επιτροπή έθεσε ως προτεραιότητα την εφαρμογή του υφιστάμενου πλαισίου Prüm (εργαλείου ανταλλαγής πληροφοριών που μπορεί να προσφέρει αυτοματοποιημένη σύγκριση προφίλ DNA, δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων και δεδομένων σχετικά με τις άδειες κυκλοφορίας οχημάτων) και υπέβαλε προτάσεις για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις ποινικές καταδίκες μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου.

Τον Ιούλιο εγκρίθηκε η οδηγία της ΕΕ για τις καταστάσεις των ονομάτων επιβατών. Αυτή η οδηγία υποχρεώνει τους αερομεταφορείς να διαβιβάζουν τα δεδομένα επιβατών των διεθνών πτήσεων στα κράτη μέλη άφιξης ή αναχώρησης. Τα δεδομένα θα αναλύονται και θα χρησιμοποιούνται με σκοπό την καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Η Επιτροπή έχει ξεκινήσει τη συνεργασία με τα κράτη μέλη για να διασφαλίσει την ταχεία εφαρμογή της.

Η τελική έγκριση του αναθεωρημένου κανονισμού για την Ευρώπη πραγματοποιήθηκε το φθινόπωρο του 2016. Με τον εν λόγω κανονισμό διευρύνεται η υποχρέωση λογοδοσίας, η αποτελεσματικότητα και

η αποδοτικότητα της Ευρωπόλ και εξασφαλίζεται ο έλεγχος των δραστηριοτήτων της από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, από κοινού με τα εθνικά κοινοβούλια.

Το φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο, που πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο, πρόσφερε το πλαίσιο για τη σύγκλιση των προσπαθειών του κλάδου και των υπηρεσιών επιβολής του νόμου για την αντιμετώπιση του προβλήματος με το τρομοκρατικό υλικό που διακινείται μέσω του διαδικτύου, επιδιώκοντας παράλληλα τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών για την ανάπτυξη αποδοτικότερων αντεπιχειρημάτων και εναλλακτικών μηνυμάτων. Η μονάδα της ΕΕ για την αναφορά διαδικτυακού περιεχομένου που λειτουργεί στο πλαίσιο της Ευρωπόλ συμβάλλει στη μείωση του όγκου του τρομοκρατικού υλικού που υπάρχει στο διαδίκτυο.

Το **κέντρο αριστείας του δικτύου ευαισθητοποίησης για τη ριζοσπαστικοποίηση** συστάθηκε για να ενισχύσει τη στήριξη που παρέχεται σε επαγγελματίες και να προσφέρει εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης σε κράτη μέλη και τρίτες χώρες.

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή ενέκρινε ανακοίνωση σχετικά με την ενίσχυση της ασφάλειας σε έναν κόσμο σε διαρκή κίνηση. Τον Νοέμβριο πρότεινε τη θέσπιση ευρωπαϊκού συστήματος πληροφοριών και άδειας ταξιδίου, με σκοπό τον έλεγχο των ταξιδιωτικών εγγράφων των υπηκόων τρίτων χωρών, που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης όταν ταξιδεύουν στον χώρο Σένγκεν, και της πιθανότητας το ταξίδι τους να ενέχει κινδύνους όσον αφορά τη μετανάστευση ή την ασφάλεια. Το σύστημα αυτό θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ και θα βελτιώσει την εσωτερική ασφάλεια, ενώ παράλληλα θα διευκολύνει τα νόμιμα ταξίδια διά μέσου των συνόρων Σένγκεν.

Για την προστασία των μειονοτήτων και την καταπολέμηση του αυξανόμενου κύματος ρατσισμού και ξενοφοβίας, η Επιτροπή κατέληξε τον Μάιο σε συμφωνία με το Facebook, το Youtube, το Twitter και τη

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΜΙΣΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ, ΤΟΣΟ ΕΝΤΟΣ ΟΣΟ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Ο ρατσισμός, η ξενοφοβία και άλλες μορφές μισαλλοδοξίας αυξάνονται και εξαπλώνονται σ' ολόκληρη την ΕΕ με ιλιγγιώδη ταχύτητα

Τον Μάιο του 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Facebook, το Twitter, το YouTube και η Microsoft παρουσίασαν έναν νέο κώδικα δεοντολογίας για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο

Δημιουργία μιας ομάδας υψηλού επιπέδου για την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας

Ενιαίος ιστότοπος με πληροφορίες για τη χρηματοδότηση που παρέχει η ΕΕ σε έργα που προωθούν την ανεκτικότητα και καταπολεμούν τον ρατσισμό, την ξενοφοβία και τις διακρίσεις

www.

Microsoft σχετικά με έναν κώδικα δεοντολογίας για την αναχαίτιση της παράνομης ρητορικής μίσους μέσω του διαδικτύου.

Τον Απρίλιο η Επιτροπή ξεκίνησε εργασίες σχετικά με μια αποτελεσματική ένωση ασφάλειας της ΕΕ που θα ανταποκρίνεται στην ανάγκη για κοινή προσέγγιση των διακρατικών απειλών. Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή υπέβαλε την τρίτη [έκθεση προόδου για την ένωση ασφάλειας](#), στην οποία περιγράφεται η νέα δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ένα σημαντικό βήμα για την ανάσχεση των χρηματοδοτικών πόρων που τροφοδοτούν την τρομοκρατία. Στην έκθεση αυτή εκφράζεται, επίσης, ικανοποίηση για την έγκριση της δέσμης προτάσεων σχετικά με την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν. Επιπλέον, στην έκθεση υπογραμμίζεται η σημαντική πρόοδος που σημειώθηκε σε κίριους νομοθετικούς φακέλους της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και για την ενίσχυση της ασφάλειας στα σύνορα της ΕΕ. Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία σχετικά με την οδηγία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, την αναθεώρηση της οδηγίας για τα πυροβόλα όπλα και την αναθεώρηση του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, με σκοπό να καταστεί δυνατός ο συστηματικός έλεγχος των πολιτών της ΕΕ.

Σεβασμός του κράτους δικαίου

Η επίτροπος κ. Věra Jourová υποδέχεται τον κ. Koen Lenaerts, πρόεδρο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Βρυξέλλες, 28 Απριλίου 2016.

Κατά τη διάρκεια του έτους, η Επιτροπή συνέχισε τις προσπάθειές της για την προάσπιση και τον σεβασμό του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Επιτροπή συνέχισε, επίσης, να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να βελτιώνουν την ποιότητα, την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα των εθνικών τους συστημάτων δικαιοσύνης, καθώς τα αποτελεσματικά συστήματα δικαιοσύνης στηρίζουν την οικονομική ανάπτυξη και προασπίζονται τα θεμελιώδη δικαιώματα. Η Επιτροπή ενέκρινε τον [πίνακα αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2016](#), από τον οποίο προκύπτει ότι, παρά τη θετική γενική τάση, ορισμένα κράτη μέλη εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις στον τομέα αυτόν.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή ενέκρινε σύσταση περί του κράτους δικαίου σχετικά με την κατάσταση στην Πολωνία, στην οποία διατυπώνονται οι ανησυχίες της Επιτροπής, καθώς και συστάσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων. Πιστεύοντας ότι υφίσταται συστημική απειλή κατά του κράτους δικαίου στην Πολωνία, η Επιτροπή αξιολόγησε την κατάσταση συνολικά και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά ζητήματα τα οποία προκαλούν ανησυχία σχετικά με το κράτος δικαίου στην Πολωνία. Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή έκανε συγκεκριμένες περαιτέρω συστάσεις στις πολωνικές αρχές σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισής τους.

Ο πρώτος αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Frans Timmermans εκφωνεί ομιλία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στην Πολωνία και την επίπτωσή τους στα θεμελιώδη δικαιώματα, Στρασβούργο, Γαλλία, 13 Σεπτεμβρίου 2016.

Ποινική δικαιοσύνη

Βελτίωση των δικονομικών δικαιωμάτων και της δικαστικής συνεργασίας

Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τρεις νέες οδηγίες σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων:

- ▶ την [οδηγία για την ενίσχυση του τεκμηρίου της αθωότητας](#) και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας·
- ▶ την [οδηγία σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι](#) ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών·
- ▶ την [οδηγία σχετικά με τη νομική συνδρομή](#) για ύποπτους και κατηγορούμενους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητούμενους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Όσον αφορά τη δικαστική συνεργασία στον τομέα του ποινικού δικαίου, η ΕΕ ολοκλήρωσε την αναθεώρηση της [συμφωνίας αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής](#) του 2010 με τις Ηνωμένες Πολιτείες, επιτυγχάνοντας συμφωνία σχετικά με δράσεις για τη βελτίωση και την επιτάχυνση της συνεργασίας.

Η πρώτη οδηγία της ΕΕ για την προστασία των ανηλίκων σε ποινικές διαδικασίες.

Τέλος, τα κράτη μέλη συμφώνησαν να ξεκινήσουν εργασίες με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης σε ψηφιακά αποδεικτικά στοιχεία σε σχέση με ποινικές έρευνες, όπως αναφέρεται στα [συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη βελτίωση της ποινικής δικαιοσύνης στον κυβερνοχώρο](#) που εκδόθηκαν τον Ιούνιο.

Πολιτική δικαιοσύνη

Απλούστευση του οικογενειακού και του αστικού δικαίου

Το 2016 η ΕΕ ενέκρινε νομοθεσία για να βοηθήσει τα [διεθνή ζευγάρια](#) στη διαχείριση των περιουσιακών τους στοιχείων, καθώς και στο μίσθωμά τους σε περίπτωση διαζυγίου ή θανάτου του ενός.

Επίσης, η ΕΕ ενέκρινε νομοθεσία για την απλούστευση της κυκλοφορίας [ορισμένων δημόσιων εγγράφων μεταξύ των κρατών μελών](#). Δεν θα χρειάζεται πλέον σφραγίδα επισημείωσης (apostille) στα δημόσια έγγραφα, όπως τα πιστοποιητικά γέννησης, ενώ η διαδικασία για την έκδοση επικυρωμένων αντιγράφων και επικυρωμένων μεταφράσεων θα γίνει πιο απλή.

Η Επιτροπή πρότεινε [βελτιώσεις στους κανόνες της ΕΕ για την προστασία των παιδιών στο πλαίσιο διασυνοριακών διαφορών γονικής μέριμνας](#) που αφορούν την επιμέλεια, το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας και την απαγωγή παιδιών. Οι νέοι κανόνες θα επιταχύνουν τις νομικές και διοικητικές διαδικασίες και θα διασφαλίσουν ότι λαμβάνεται πάντα υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

Η Επιτροπή παρουσίασε, επίσης, νομοθετική πρόταση σχετικά με την αναδιάρθρωση σε πρώιμο στάδιο και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας, μαζί με άλλα θέματα που συνδέονται με την αφερεγγυότητα. Η πρωτοβουλία εξετάζει τα σημαντικότερα εμπόδια που παρακωλύουν την ελεύθερη ροή κεφαλαίων, με βάση τα εθνικά καθεστώτα.

Βελτίωση των κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης

Το 2016 οι διαπραγματεύσεις μεταξύ του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την [αναθεώρηση της οδηγίας σχετικά με τα δικαιώματα των μετόχων](#) οδήγησε σε πολιτική συμφωνία, η οποία μένει να εγκριθεί επίσημα από τα δύο θεσμικά όργανα.

Όσον αφορά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, η Επιτροπή [αξιολόγησε τους κανόνες σχετικά με τις αποδοχές στην οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις](#) και ενέκρινε μια στοχευμένη τροποποίηση, ώστε να ληφθεί υπόψη το σκεπτικό της αναλογικότητας μετά την αξιολόγηση των κανόνων.

Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαστικά συστήματα

Υπεράσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ

Τον Μάιο η Επιτροπή δημοσίευσε [έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ για το 2015](#), υπογραμμίζοντας τον τρόπο με τον οποίο τα θεμελιώδη δικαιώματα λαμβάνονται υπόψη και προωθούνται στο πλαίσιο του πολιτικού και νομοθετικού της έργου.

Η έκθεση επικεντρώθηκε στο [πρώτο ετήσιο συνέδριο για τα θεμελιώδη δικαιώματα](#) με θέμα «Ανοχή και σεβασμός: πρόληψη και καταπολέμηση του αντισημιτικού και του αντιμουσουλμανικού μίσους στην Ευρώπη». Το συνέδριο [κατέληξε σε κατάλογο συγκεκριμένων δράσεων](#) στους τομείς της καταπολέμησης του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, των εγκλημάτων μίσους και της ρητορικής μίσους, και της προώθησης της ανεκτικότητας, της πολυμορφίας και της απαγόρευσης των διακρίσεων.

Το δεύτερο ετήσιο συνέδριο για τα θεμελιώδη δικαιώματα με θέμα «Πολυφωνία στα μέσα ενημέρωσης και δημοκρατία» οδήγησε την Επιτροπή να καθορίσει δράσεις παρακολούθησης με στόχο την προστασία των μέσων ενημέρωσης από πολιτικές πιέσεις και τη διασφάλιση της οικονομικής τους ανεξαρτησίας, για την προστασία των δημοσιογράφων που βρίσκονται αντιμέτωποι με απειλές και ρητορική μίσους, καθώς και την παρακολούθηση της ελευθερίας της έκφρασης στα κράτη μέλη.

Ο κ. Giovanni Buttarelli, Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων, συναντά τον επίτροπο κ. Julian King, Βρυξέλλες, 24 Νοεμβρίου 2016.

Προστασία δεδομένων: προβλήματα και λύσεις.

Βελτίωση της προστασίας των δεδομένων

Η δέσμη μέτρων για τη [μεταρρύθμιση της προστασίας των δεδομένων](#) εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2016 και θα τεθεί σε εφαρμογή το 2018. Ο γενικός κανονισμός για την προστασία των δεδομένων αποτελεί ουσιαστικό βήμα για την ενίσχυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών στην ψηφιακή εποχή και τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων με την απλούστευση των κανόνων για τις επιχειρήσεις στην ενιαία ψηφιακή αγορά. Η ενιαία νομοθεσία θα θέσει τέλος στον κατακερματισμό που παρατηρείται σήμερα και στα δαπανηρά διοικητικά βάρη, με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση πόρων για τις επιχειρήσεις. Επιπλέον, μια ειδική οδηγία για την προστασία των δεδομένων στους τομείς της αστυνομίας και της ποινικής δικαιοσύνης θα εξασφαλίσει ένα σταθερά υψηλό επίπεδο προστασίας των δεδομένων και, κατ' αυτόν τον τρόπο, θα διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία μεταξύ των αστυνομικών και δικαστικών αρχών των κρατών μελών.

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των πολιτών της ΕΕ όταν διαβιβάζονται σε αρχές επιβολής του νόμου των ΗΠΑ

Τον Ιούνιο υπεγράφη η συμφωνία-πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ. Η συμφωνία αυτή καθορίζει υψηλά πρότυπα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία διαβιβάζονται από τις αρχές επιβολής του νόμου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη σύναψη της συμφωνίας τον Δεκέμβριο.

Μεγαλύτερη ασφάλεια στις διαβιβάσεις δεδομένων μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ

Τον Ιούλιο η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση για τη δημιουργία της ασπίδας προστασίας ΕΕ-ΗΠΑ, η οποία επιτρέπει την ασφαλή διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΕ σε εταιρείες στις ΗΠΑ. Η ασπίδα προστασίας προβλέπει αυστηρές υποχρεώσεις για τις επιχειρήσεις που χειρίζονται τα δεδομένα, σαφείς διασφαλίσεις και υποχρεώσεις διαφάνειας όσον αφορά την πρόσβαση της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών, την αποτελεσματική προστασία των ατομικών δικαιωμάτων και έναν ετήσιο κοινό μηχανισμό επανεξέτασης.

Δικαιώματα των καταναλωτών

Κανόνες για μεγαλύτερο σεβασμό των καταναλωτών στον κόσμο του διαδικτύου

Η Επιτροπή πρότεινε την αναθεώρηση του [κανονισμού σχετικά με τη συνεργασία για την προστασία των καταναλωτών](#), ώστε η εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τους καταναλωτές να ευθυγραμμιστεί με τον κόσμο του διαδικτύου. Τα [ευρωπαϊκά κέντρα καταναλωτών](#) ενημερώνουν τακτικά τις αρχές επιβολής του νόμου σχετικά με καίρια ζητήματα που αφορούν τους καταναλωτές.

Τον Ιούνιο του 2016 στην τριμερή σύνοδο κορυφής ΕΕ–Κίνας–ΗΠΑ για την ασφάλεια των καταναλωτικών προϊόντων, οι αρχές συμφώνησαν να τονώσουν τη συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας των προϊόντων, ιδίως για τα προϊόντα που πωλούνται μέσω διαδικτύου.

Νέο επιγραμμικό εργαλείο για την επίλυση διαφορών

Το 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκαινίασε την πλατφόρμα [ηλεκτρονικής επίλυσης διαφορών](#). Η πλατφόρμα αυτή διευκολύνει την επιγραμμική, εξωδικαστική επίλυση των διαφορών μεταξύ καταναλωτών και εμπόρων που αφορούν αγορές μέσω διαδικτύου.

Διατήρηση της ασφάλειας των καταναλωτών της ΕΕ

Το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τα επικίνδυνα μη εδωδима προϊόντα επιτρέπει την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τα επικίνδυνα προϊόντα που εντοπίζονται στην αγορά, καθώς και για τα μέτρα που έχουν ληφθεί ώστε να μην φτάνουν τα προϊόντα αυτά στους καταναλωτές. Το 2016 διαβιβάστηκαν 2 126 προειδοποιήσεις για επικίνδυνα προϊόντα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των 31 ευρωπαϊκών εθνικών αρχών που συμμετέχουν στο σύστημα. Ο αριθμός αυτός παρουσίασε μικρή αύξηση σε σχέση με τις 2 072 προειδοποιήσεις που είχαν καταγραφεί το 2015. Οι εν λόγω προειδοποιήσεις αφορούσαν κυρίως προϊόντα που παρουσίαζαν κίνδυνο τραυματισμών (όπως τα μηχανοκίνητα οχήματα) ή παρουσίαζαν χημικό κίνδυνο (όπως τα παιχνίδια που περιέχουν φθαλικές ενώσεις).

Προστασία των καταναλωτών από παραπλανητικές και επιθετικές εμπορικές πρακτικές

Για να εξασφαλιστεί ότι οι εθνικές αρχές επιβολής του νόμου διαθέτουν κατάλληλα εργαλεία για την καλύτερη προστασία των καταναλωτών τόσο στον κόσμο του διαδικτύου όσο και εκτός αυτού, η Επιτροπή ενέκρινε [την επικαιροποιημένη έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών του 2009 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές](#). Σκοπός του εγγράφου αυτού είναι να καταστεί πιο απλή η εφαρμογή της οδηγίας.

Ο επίτροπος κ. Vytenis Andriukaitis σε ομιλία στη συνεδρίαση «Τρόφιμα και ποτά: σύνδεση με τον ευσυνείδητο καταναλωτή» στη 14η Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Σύνοδο Κορυφής, Βρυξέλλες, 2 Ιουνίου 2016.

Ισότητα των φύλων

Προαγωγή της ισότητας των φύλων

Τον Δεκέμβριο του 2015 η Επιτροπή δημοσίευσε μια [στρατηγική δέσμευση για την ισότητα των φύλων](#), με στόχο τη διαμόρφωση της πολιτικής της Επιτροπής για την ισότητα των φύλων μέχρι το 2019. Τον Ιούνιο του 2016 το Συμβούλιο ενέκρινε [συμπεράσματα](#) σχετικά με τη στρατηγική δέσμευση της Επιτροπής.

Τον Μάρτιο η Επιτροπή πρότεινε, επίσης, την [προσχώρηση της ΕΕ στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας](#), στην οποία καθορίζονται νομικά δεσμευτικά πρότυπα για την πρόληψη της βίας, την προστασία των θυμάτων και την τιμωρία των δραστών.

Χαρτογράφηση των δράσεων για την ισότητα των φύλων

Στην [έκθεση του 2015 σχετικά με την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών](#) διαπιστώνεται ότι έχει σημειωθεί πρόοδος στους τομείς της απασχόλησης και της λήψης αποφάσεων. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο φύλων όσον αφορά τις αμοιβές και τις συντάξεις.

Η Επιτροπή έχει αναλάβει τη δέσμευση να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που σχετίζονται με την [ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής](#). Η εξασφάλιση καλύτερης ισορροπίας μεταξύ της οικογενειακής ζωής ενός ατόμου και των επαγγελματικών του υποχρεώσεων θα ενθαρρύνει την καλύτερη κατανομή των ευθυνών για τη φροντίδα μεταξύ γυναικών και ανδρών, θα ενισχύσει την ισότητα των φύλων, θα μειώσει τις μισθολογικές και συνταξιοδοτικές διαφορές, θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων στην ΕΕ και θα δώσει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ικανότητες όλων των εργαζομένων.

Το 2016 η Επιτροπή χορήγησε χρηματοδότηση για [δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών](#), που θα πραγματοποιηθούν από τις εθνικές αρχές.

Καταπολέμηση των διακρίσεων

Η Επιτροπή ξεκίνησε την υλοποίηση των [δράσεων για την προαγωγή της ισότητας των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων, των διεμφυλικών και των μεσοφυλικών](#), στις οποίες περιλαμβάνονται και δραστηριότητες στους τομείς της καταπολέμησης των διακρίσεων, της εκπαίδευσης, της υγείας, των εγκλημάτων μίσους και της ρητορικής μίσους.

Στην [έκθεση για τους Ρομά του 2016](#) διαπιστώθηκαν σοβαρά προβλήματα, όπως ο οικιστικός και εκπαιδευτικός διαχωρισμός και οι αναγκαστικές εξώσεις των Ρομά.

Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες

Περίπου 80 εκατομμύρια άτομα στην ΕΕ έχουν κάποια αναπηρία. Η έγκριση της ευρωπαϊκής πράξης για την προσβασιμότητα, η οποία άρχισε να συζητείται στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το 2016, θα βελτιώσει την προσβασιμότητα σε προϊόντα και υπηρεσίες καθημερινής χρήσης, όπως είναι τα κινητά τηλέφωνα, οι μεταφορές και οι τραπεζικές υπηρεσίες. Τον Οκτώβριο το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν επίσημα τους πρώτους κανόνες σε επίπεδο ΕΕ για να γίνουν οι δικτυακοί τόποι και οι εφαρμογές για κινητά τηλέφωνα των φορέων του δημόσιου τομέα προσβάσιμοι για τους τυφλούς, τους κωφούς και τους βαρήκοους. Στους φορείς του δημόσιου τομέα περιλαμβάνονται οι κρατικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και οι φορείς που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο, όπως τα δημόσια νοσοκομεία, τα πανεπιστήμια και οι βιβλιοθήκες. Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων του Σεπτεμβρίου για τα

δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η Επιτροπή [πρότεινε νομοθεσία](#) για την εφαρμογή της συνθήκης του Μαρακές, ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε δημοσιευμένα έργα των τυφλών, των ατόμων με άλλα προβλήματα όρασης ή με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων.

Για να μπορούν τα άτομα με αναπηρίες να ταξιδεύουν ευκολότερα στο εσωτερικό της, η ΕΕ εγκαινίασε την πρωτοβουλία [Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας](#). Η κάρτα θα παρέχει ισότιμη πρόσβαση σε ορισμένες ειδικές παροχές, κυρίως στους τομείς του πολιτισμού, της ψυχαγωγίας, του αθλητισμού και των μεταφορών, με βάση ένα σύστημα αμοιβαίας αναγνώρισης.

Αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων

Τον Μάιο η Επιτροπή υπέβαλε την [πρώτη της έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων](#). Η έκθεση αυτή έχει καίρια σημασία για την αύξηση του αριθμού των ερευνών και των διώξεων, τη θέσπιση κατάλληλων μηχανισμών για την έγκαιρη ταυτοποίηση και προστασία των θυμάτων και για τη βελτίωση των μέτρων που αποσκοπούν στην πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων.

Η Επιτροπή δημοσίευσε [μελέτη](#) σχετικά με τη διάσταση του φύλου στην εμπορία ανθρώπων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ενωσιακού νομικού πλαισίου και του πλαισίου πολιτικής.

Η Επιτροπή θα συγκεντρώσει στοιχεία σχετικά με τη διάσταση του φύλου στην εμπορία ανθρώπων, μεταξύ άλλων και για τις συνέπειες των διαφόρων μορφών εμπορίας ανάλογα με το φύλο και τον διαφορετικό, ενδεχομένως, βαθμό έκθεσης των ανδρών και των γυναικών στη θυματοποίηση και τις επιπτώσεις της. Οι ειδικοί στόχοι και η αποστολή της είναι να εξεταστούν: η διάσταση του φύλου όσον αφορά τον βαθμό έκθεσης, τη στρατολόγηση και τη θυματοποίηση· τα ζητήματα που συνδέονται με το φύλο και αφορούν τους διακινητές, καθώς και εκείνους που δημιουργούν τη ζήτηση· και η αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων, από την οπτική γωνία της διάστασης του φύλου, από την πλευρά της νομοθεσίας και της πολιτικής.

Ο επίτροπος κ. Δημήτρης Αβραμόπουλος στα εγκαίνια της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, Karitan Andreevo, Βουλγαρία, 6 Οκτωβρίου 2016.

«Τα πρόσφατα τραγικά γεγονότα στη Μεσόγειο μας έδειξαν ότι η Ευρώπη πρέπει να διαχειριστεί αποτελεσματικότερα τη μετανάστευση, από κάθε άποψη. Πρόκειται καταρχάς για ανθρωπιστική επιταγή. Είμαι πεπεισμένος ότι πρέπει να συνεργαστούμε στενά με πνεύμα αλληλεγγύης.»

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Προς μια νέα πολιτική για τη μετανάστευση

Κατά τα έτη 2015 και 2016 σημειώθηκε μια άνευ προηγουμένου εισροή προσφύγων και μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), το 2015 περισσότεροι από 1 εκατομμύριο άνθρωποι υπέβαλαν αίτηση διεθνούς προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ και για το 2016 ο τελικός αριθμός αναμένεται να υπερβεί το 1 εκατομμύριο. Στη μεγάλη τους πλειοψηφία, οι άνθρωποι αυτοί προσπαθούσαν να διαφύγουν από τον πόλεμο και την τρομοκρατία στη Συρία και σε άλλες χώρες.

Το 2016 θεσπίστηκαν πολλά νέα μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής, διάφορα εκ των οποίων εστιάζονται στις επιχειρήσεις διάσωσης κατά την διάρκεια της επιτήρησης των συνόρων με την υποστήριξη των οργανισμών της ΕΕ, έτσι ώστε να σώζονται περισσότερες ανθρώπινες ζωές στη θάλασσα· στη διασφάλιση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, ιδίως μέσω της προσέγγισης των κέντρων υποδοχής και

ταυτοποίησης («hotspots»)· στην αύξηση των προσπαθειών για τη μετεγκατάσταση και επανεγκατάσταση των ατόμων που χρήζουν προστασίας· και στην ανάπτυξη νέων μέτρων για την καταπολέμηση των παράνομης διακίνησης μεταναστών. Επιπλέον, η Επιτροπή πρότεινε την αναθεώρηση της νομοθεσίας της ΕΕ περί ασύλου και ενέτεινε τις προσπάθειές της για να εξασφαλίσει την πλήρη και ορθή εφαρμογή του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ.

Η ΕΕ εστίαστηκε επίσης στη διάνοιξη νέων διόδων για τη νόμιμη μετανάστευση, με σκοπό, αφενός, να βελτιώσει την ικανότητά της να προσελκύει και να διατηρεί εργαζομένους με υψηλή κατάρτιση και να εντάσσει τους υπηκόους τρίτων χωρών, και, αφετέρου, να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της και να αντιμετωπίσει τις δημογραφικές προκλήσεις.

Ακόμα, το 2016 ενισχύθηκε η συνεργασία με τις χώρες προέλευσης και διέλευσης, ώστε

να μπορέσουν οι χώρες αυτές να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τα βαθύτερα αίτια της παράτυπης μετανάστευσης.

Τέλος, μέσω του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, η ΕΕ αύξησε την οικονομική της στήριξη στα κράτη μέλη για την ανάπτυξη κοινής προσέγγισης της μετανάστευσης και την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση

Το 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε συνέχεια στο [ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση](#), προτείνοντας μέτρα για την αντιμετώπιση των άμεσων προκλήσεων της συνεχιζόμενης μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης. Προσπάθησε επίσης να εξοπλίσει την ΕΕ με τα κατάλληλα εργαλεία για την καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση, στους τομείς της παράτυπης μετανάστευσης, των συνόρων, του ασύλου και της νόμιμης μετανάστευσης.

Ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τη μετανάστευση — 2 χρόνια.

Προστασία όσων χρειάζονται διεθνή προστασία

Τον Απρίλιο η [Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση](#), στην οποία παρουσιάζει προτάσεις για τη μεταρρύθμιση των ισχύοντων κανόνων της ΕΕ για τη μετανάστευση και το άσυλο.

Με βάση τα σχόλια που δέχτηκε, η Επιτροπή παρουσίασε τον Μάιο μια πρώτη δέσμη νομοθετικών προτάσεων για τη μεταρρύθμιση μιας από τις πτυχές του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και συγκεκριμένα του συστήματος του Δουβλίνου, το οποίο καθορίζει ποιο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου. Παράλληλα, η Επιτροπή πρότεινε τη μετατροπή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο σε ολοκληρωμένο Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, γεγονός που θα διευκολύνει την εφαρμογή του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και θα βελτιώσει τη λειτουργία του.

Ο επίτροπος κ. Χρήστος Στυλιανίδης επισκέπτεται καταυλισμό προσφύγων στον Ελαιώνα, Ελλάδα, 19 Απριλίου 2016.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή συμπλήρωσε την προτεινόμενη αναμόρφωση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου με δεύτερη δέσμη προτάσεων, με την οποία αναθεωρούνται οι άλλες τρεις πτυχές της νομοθεσίας που συγκροτούν το σύστημα ασύλου της ΕΕ. Οι μεταρρυθμίσεις απλοποιούν, διασαφηνίζουν και συντομεύουν τη διαδικασία ασύλου της ΕΕ, καθιστώντας την δικαιότερη και αποτελεσματικότερη όσον

αφορά τη διαχείριση των αιτήσεων ασύλου, έτσι ώστε να είναι γενναιόδωρη προς τους πιο ευάλωτους αλλά αυστηρή με όσους προσπαθούν να κάνουν κατάχρηση. Επίσης, οι μεταρρυθμίσεις θα επιτρέψουν, αφενός, την ταχεία ταυτοποίηση των ατόμων που έχουν πραγματική ανάγκη διεθνούς προστασίας, ώστε να τους παρέχεται προστασία για όσο διάστημα τη χρειάζονται, και, αφετέρου, την επιστροφή εκείνων που δεν δικαιούνται προστασία στην ΕΕ. Τέλος, θα εξασφαλίσουν ότι οι αιτούντες άσυλο θα αντιμετωπίζονται με τους ίδιους αξιοπρεπείς όρους υποδοχής, όποιος και αν είναι ο τόπος άφιξής τους.

Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή εξέδωσε την τέταρτη σύστασή της σχετικά με τα συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να λάβει η Ελλάδα προκειμένου να εφαρμόσει πλήρως τις απαιτήσεις της ΕΕ για το άσυλο δυνάμει του κανονισμού του Δουβλίνου. Στη σύσταση επισημαίνεται ότι, παρά τη δύσκολη κατάσταση που αντιμετωπίζει η Ελλάδα, έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά τη θέσπιση των βασικών θεσμικών και νομικών δομών για την ομαλή λειτουργία του συστήματος ασύλου και ότι υπάρχουν καλές προοπτικές να τεθεί σε εφαρμογή ένα πλήρως λειτουργικό σύστημα ασύλου στο εγγύς μέλλον. Συνεπώς, η Επιτροπή συνέστησε τη σταδιακή επανέναρχη —από την 15η Μαρτίου 2017 και μετά— των μεταφορών προς την Ελλάδα δυνάμει του κανονισμού του Δουβλίνου, βάσει ατομικών εγγυήσεων για κάθε αιτούντα άσυλο, με εξαίρεση τις ευάλωτες κατηγορίες μεταναστών. Σκοπός είναι να ενθαρρυνθούν οι προσπάθειες μετεγκατάστασης και να αποκατασταθεί η πλήρης λειτουργία του συστήματος του Δουβλίνου ως βασικού παράγοντα για την αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του χώρου Σένγκεν, και με προοπτική τη μελλοντική μεταρρύθμιση του συστήματος.

Οι επίτροποι κ. Tibor Navracsics και κ. Δημήτρης Αβραμόπουλος μιλούν με νεαρούς πρόσφυγες και ποδοσφαιριστές, Kraainem, Βέλγιο, 2 Μαρτίου 2016.

Μετεγκατάσταση και επανεγκατάσταση

Τον Μάρτιο και τον Οκτώβριο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε να επιταχυνθεί η υλοποίηση της μετεγκατάστασης, ώστε να μειωθεί η τεράστια πίεση που βαρύνει την Ελλάδα και την Ιταλία.

Το 2015 θεσπίστηκε το προσωρινό πρόγραμμα επείγουσας μετεγκατάστασης, βάσει του οποίου τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να μετεγκαταστήσουν 98 255 άτομα από την Ιταλία και την Ελλάδα έως τον Σεπτέμβριο του 2017. Επίσης, το 2015 τα κράτη μέλη συμφώνησαν την επανεγκατάσταση περισσότερων από 22 000 ατόμων που προέρχονται από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας.

Μέχρι τα τέλη του 2016, είχαν μετεγκατασταθεί 9 602 πρόσφυγες —7 198 από την Ελλάδα και 2 404 από την Ιταλία— σε 24 συμμετέχοντα κράτη. Επιπλέον, έως το τέλος του έτους σχεδόν 14 000 άτομα είχαν ασφαλή και νόμιμη πρόσβαση στην ΕΕ μέσω της επανεγκατάστασης σε 21 κράτη μετεγκατάστασης.

Τον Μάρτιο τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και οι Τούρκοι ομόλογοί τους συμφώνησαν να τερματίσουν την παράτυπη μετανάστευση από την Τουρκία στην ΕΕ, αντικαθιστώντας την με νόμιμες διόδους για την επανεγκατάσταση των προσφύγων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιτεύχθηκε συμφωνία με τη [δήλωση ΕΕ–Τουρκίας](#), στην οποία ανακοινώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι όλοι οι νέοι παράτυποι μετανάστες ή οι αιτούντες άσυλο που φτάνουν στα ελληνικά νησιά μέσω Τουρκίας θα επιστρέφονται στην Τουρκία ύστερα από εξατομικευμένη αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου, σύμφωνα με τη διεθνή και ενωσιακή

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΣΦΑΛΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΩΝ ΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΑΣΥΛΟ

Διευκόλυνση για τους πρόσφυγες στην Τουρκία

2,2 δισ. ευρώ
έχουν ήδη διατεθεί

0,8 δισ.
ευρώ

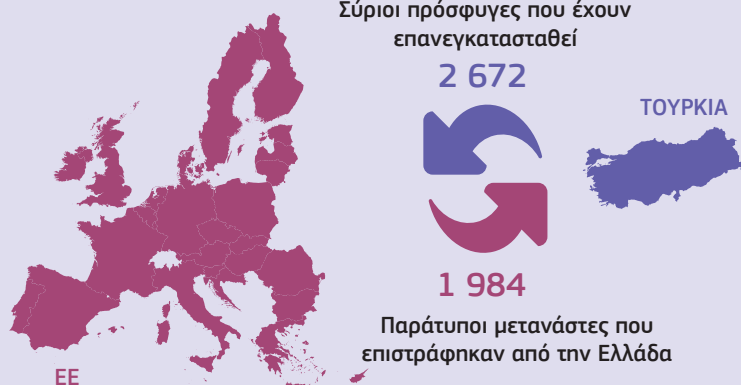
2,2 από τα 3 δισ. ευρώ έχουν ήδη χορηγηθεί για τη βελτίωση των συνθηκών των προσφύγων: υγεία, εκπαίδευση, κοινωνικοοικονομική στήριξη και ανθρωπιστική βοήθεια

1 984 παράτυποι μετανάστες που επιστράφηκαν από την Ελλάδα στην Τουρκία

Σύριοι πρόσφυγες που έχουν επανεγκατασταθεί

2 672

1 984

Παράτυποι μετανάστες που επιστράφηκαν από την Ελλάδα

Για κάθε Σύριο που γίνεται εκ νέου δεκτός στην Τουρκία από τα ελληνικά νησιά, ένας άλλος Σύριος επανεγκαθίσταται από την Τουρκία στην ΕΕ

νομοθεσία και με την προϋπόθεση ότι θα τύχουν προστασίας στην Τουρκία. Επιπλέον, για κάθε επιστροφή Σύριου στην Τουρκία από τα ελληνικά νησιά, ένας άλλος Σύριος θα επανεγκαθίσταται από την Τουρκία κατευθείαν στην ΕΕ. Έως τα τέλη του έτους 2 672 Σύριοι πρόσφυγες επανεγκαταστάθηκαν από την Τουρκία δυνάμει αυτής της διάταξης.

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή κατέγραψε σημαντική μείωση του αριθμού των ατόμων που διασχίζουν το Αιγαίο παράτυπα ή χάνουν τη ζωή τους στη θάλασσα. Από τον Ιούνιο και εξής σημειώνονταν 80 καθημερινές αφίξεις κατά μέσο όρο, συγκριτικά με περισσότερες από 10 000 αφίξεις που καταγράφηκαν σε μία μόνο ημέρα τον Οκτώβριο του 2015.

Μαρτυρίες από άτομα που έχουν επωφεληθεί από τη μετεγκατάσταση.

Η Επιτροπή συνεργάστηκε με την Ελλάδα και την Ιταλία για την ανάπτυξη των διαδικασιών που απαιτούνται για τη διευκόλυνση της μετεγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου ασφάλειας των υποψήφιων για μετεγκατάσταση με την υποστήριξη του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και της Ευρωπόλ. Τον Ιούνιο του 2016 όλα τα κράτη μέλη, η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο προσυπέγραψαν πρωτόκολλο μετεγκατάστασης, το οποίο αφορά τόσο την Ελλάδα όσο και την Ιταλία.

Επιστροφή και επανεισδοχή

Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για τη μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, η Επιτροπή πρότεινε την ενίσχυση της βάσης δεδομένων της ΕΕ για την ταυτοποίηση των αιτούντων άσυλο και εκείνων που διασχίζουν τα σύνορα παράτυπα. Η πρόταση θα δώσει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να αποθηκεύουν και να αναζητούν δεδομένα που ανήκουν σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε απάτριδες, οι οποίοι δεν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας και διαπιστώνεται ότι διαμένουν παράτυπα στην ΕΕ. Ένας νέος κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή ενίσχυσε τον υποστηρικτικό ρόλο του Οργανισμού προς τα κράτη μέλη κατά τις επιχειρήσεις επιστροφής παράτυπων μεταναστών. Επιπλέον, το Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση της Επιτροπής για το ευρωπαϊκό ταξιδιωτικό έγγραφο, με το οποίο καθιερώνεται ένας ενιαίος τύπος με ενισχυμένα χαρακτηριστικά ασφάλειας για τη διευκόλυνση της επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παράτυπα στην ΕΕ.

Στο πλαίσιο του [μηνιασμού αξιολόγησης Σένγκεν](#), η Επιτροπή, μαζί με εμπειρογνώμονες από χώρες του χώρου Σένγκεν, αξιολόγησε τα συστήματα επιστροφής σε 10 κράτη μέλη της ΕΕ και σε συνδεδεμένες χώρες μεταξύ του 2015 και του 2016. Η Επιτροπή ενέκρινε έξι εκθέσεις αξιολόγησης και διατύπωσε συστάσεις προς το Συμβούλιο για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν στα εθνικά συστήματα επιστροφής.

Η ενίσχυση της επιστροφής και της επανεισδοχής είναι επίσης ένας από τους βασικούς στόχους του νέου πλαισίου εταιρικής σχέσης για τη μετανάστευση, το οποίο εγκαινιάστηκε από την Επιτροπή τον Ιούνιο του 2016 για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και την καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης σε συνεργασία με τις τρίτες χώρες. (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πλαίσιο εταιρικής σχέσης βλ. κεφάλαιο 9).

Καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών

Τον Φεβρουάριο ιδρύθηκε το Ευρωπαϊκό Κέντρο κατά της Παράνομης Διακίνησης Μεταναστών στο πλαίσιο της Ευρωπόλ, ενώ επιτεύχθηκε συμφωνία για στενότερη επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και της Ευρωπόλ. Στη συνεργασία αυτή περιλαμβάνεται η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν συλλεγεί στη διάρκεια εθελοντικών συνεντεύξεων με μετανάστες στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων συντονισμένων από τον Οργανισμό Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, με σκοπό την καλύτερη διερεύνηση των δραστηριοτήτων των παράνομων διακινητών.

Διάσωση ανθρώπων στη θάλασσα και υλοποίηση της προσέγγισης των hotspots

Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή

Το 2016 ο Οργανισμός Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής συνέβαλε στη διάσωση περισσότερων από 169 000 ανθρώπων μόνο στην κεντρική Μεσόγειο.

Έως τα τέλη του 2016 η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή είχε διαθέσει περισσότερους από 1 550 υπαλλήλους για την υποστήριξη των κρατών μελών στα εξωτερικά σύνορα, συμπληρώνοντας έτσι το υπάρχον εθνικό δυναμικό των κρατών μελών, το οποίο υπερβαίνει τους 100 000 συνοριοφύλακες.

Με βάση την πρόταση του Δεκεμβρίου του 2015, τον Ιούνιο του 2016 επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία για τον κανονισμό περί Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ο οποίος άρχισε να ισχύει τον Οκτώβριο. Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή αποτελείται από δύο πυλώνες: τον ενισχυμένο Οργανισμό Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής που συστάθηκε από τον πρώην οργανισμό Frontex, και τις αρχές διαχείρισης των συνόρων των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των ακτοφυλακών στον βαθμό που αναλαμβάνουν καθήκοντα ελέγχου των συνόρων.

Δυνάμει της νέας εντολής, διευρύνθηκαν σημαντικά ο ρόλος και οι δραστηριότητες του Οργανισμού. Από τον Οκτώβριο έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά την πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία του νέου Οργανισμού, συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης υποχρεωτικών εφεδρειών ταχείας αντίδρασης σε επίπεδο συνοριοφυλάκων και εξοπλισμού, καθώς και της δημιουργίας νέων εφεδρειών για ομάδες επέμβασης στον τομέα των επιστροφών. Οι εφεδρείες αυτές μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη στήριξη των κρατών μελών, τα οποία έχουν πρωταρχικό ρόλο και αρμοδιότητα στην ενίσχυση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα.

Κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης (hotspots)

Η υλοποίηση της προσέγγισης των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης (hotspots) συνεχίστηκε στην Ελλάδα και την Ιταλία στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης. Η ΕΕ και οι σχετικοί οργανισμοί της (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, Οργανισμός Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για την Εξωτερική Ασφάλεια) παρείχαν επιχειρησιακή και οικονομική στήριξη, μεταξύ άλλων και μέσω της χρησιμοποίησης εμπειρογνομώνων και προσκεκλημένων υπαλλήλων των κρατών μελών.

Τα hotspots είναι χώροι υποδοχής σε καίρια σημεία άφιξης στα κράτη μέλη που έχουν πληγεί περισσότερο, όπως η Ιταλία και η Ελλάδα, όπου όλοι οι αφιχθέντες ταυτοποιούνται, καταγράφονται και υποβάλλονται στις υπόλοιπες σχετικές διαδικασίες. Η λειτουργία των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης και η διαδικασία μετεγκατάστασης περιλαμβάνουν επίσης ολοκληρωμένους και συστηματικούς ελέγχους ασφάλειας και απαιτούν την διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών υποδοχής ώστε να αποφεύγεται ο συνωστισμός, με ειδική προσοχή στις ευάλωτες ομάδες μεταξύ των οποίων και τα παιδιά.

Η υλοποίηση της προσέγγισης των hotspots είναι πρωταρχικά ευθύνη του οικείου κράτους μέλους. Ωστόσο, από τον Μάρτιο του 2016 προσωπικό της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο έχει διενεργήσει δευτερεύοντες ελέγχους ασφάλειας στα ελληνικά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης. Για να ενισχύσει τις διαδικασίες ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο συγκέντρωσε 116 προσκεκλημένους υπαλλήλους —εμπειρογνομόνες αποσπασμένους από τις εθνικές τους υπηρεσίες— για να στηρίξουν τα κράτη μέλη που χρειάζονται τη βοήθειά τους. Οι δύο πρώτες ομάδες προσκεκλημένων υπαλλήλων τοποθετήθηκαν στα ελληνικά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης για να υποστηρίξουν το προσωπικό της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο. Το 2016 πέντε κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης λειτουργούσαν στην Ελλάδα και τέσσερα στην Ιταλία, ενώ άλλοι λιμένες αποβίβασης στην Ιταλία επιτελούσαν παρεμφερείς λειτουργίες.

Καλύτερος έλεγχος των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ

Αποκατάσταση του χώρου Σένγκεν — χάρτης πορείας

Τον Μάρτιο η Επιτροπή παρουσίασε λεπτομερή [χάρτη πορείας](#) με τα συγκεκριμένα μέτρα που απαιτούνται για την αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του χώρου Σένγκεν, καθώς το σύστημα δοκιμάστηκε σκληρά από τη μεταναστευτική και προσφυγική κρίση.

Λόγω του υψηλού αριθμού παράτυπων μεταναστών και αιτούντων άσυλο που έφταναν στην Ελλάδα, τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ στη χώρα αυτή δέχτηκαν τεράστιες πιέσεις, γεγονός που αποκάλυψε σοβαρές ανεπάρκειες και είχε συνέπειες για το σύνολο του χώρου Σένγκεν. Με αυτά τα δεδομένα ζητήθηκε από την Ελλάδα να θεσπίσει και να εφαρμόσει σχέδιο δράσης το οποίο να ανταποκρίνεται στις συστάσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής και, παράλληλα, από άλλα κράτη μέλη να αναλάβουν τις ευθύνες τους παρέχοντας άμεση στήριξη στην Ελλάδα.

Τον Μάιο το Συμβούλιο εξέδωσε [σύσταση](#) προς την Αυστρία, τη Γερμανία, τη Δανία, τη Σουηδία και τη Νορβηγία η οποία επέτρεπε τη διενέργεια προσωρινών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Παρά τη σταδιακή σταθεροποίηση της γενικότερης κατάστασης στον χώρο Σένγκεν, η Επιτροπή [συνέστησε](#) τον Νοέμβριο στο Συμβούλιο να επιτρέψει στις εν λόγω χώρες να παρατείνουν τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα υπό αυστηρές προϋποθέσεις και για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

Δέσμη μέτρων για την έξυπνη διαχείριση των συνόρων

Τον Απρίλιο η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για [δέσμη μέτρων για την έξυπνη διαχείριση των συνόρων](#), η οποία αποσκοπεί στο να εκσυγχρονίσει τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων του χώρου Σένγκεν και να βοηθήσει τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις αυξημένες ροές ταξιδιωτών, συμβάλλοντας παράλληλα στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του σοβαρού εγκλήματος.

Στον πυρήνα αυτής της δέσμης μέτρων βρίσκεται η καθιέρωση του [συστήματος εισόδου-εξόδου](#) για τον εκσυγχρονισμό του ελέγχου των συνόρων και την παροχή ακριβών αυτοματοποιημένων πληροφοριών στους συνοριοφύλακες κατά τη διάρκεια των συνοριακών ελέγχων. Το σύστημα είναι επίσης προσβάσιμο από καθορισμένες εθνικές αρχές επιβολής του νόμου και την Ευρωπόλ, έτσι ώστε να συμβάλλει στην πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διερεύνηση τρομοκρατικών ενεργειών ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων.

Παράλληλα, η Επιτροπή εξέδωσε [ανακοίνωση με θέμα «Πιο ισχυρά και έξυπνα συστήματα πληροφοριών για τα σύνορα και την ασφάλεια»](#), στην οποία προτείνονται ενέργειες για τη βελτίωση της λειτουργίας και της διαλειτουργικότητας των υφιστάμενων και των πιθανών νέων συστημάτων πληροφοριών, ώστε να αντιμετωπιστούν τα κενά πληροφόρησης.

Τον Νοέμβριο η Επιτροπή πρότεινε τη θέσπιση του [ευρωπαϊκού συστήματος πληροφοριών και άδειας ταξιδίου](#) για να ενισχυθούν οι έλεγχοι ασφάλειας σε ταξιδιώτες που δεν υπάγονται στην υποχρέωση θεώρησης.

Τον Δεκέμβριο η Επιτροπή πρότεινε [να ενισχυθεί η επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν](#) προκειμένου να τονωθεί η ικανότητά του να καταπολεμά την τρομοκρατία και το διασυνοριακό έγκλημα, να βελτιωθεί η διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης και να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών, ώστε να αυξηθεί η ασφάλεια των πολιτών της ΕΕ.

Εβδομαδιαίες βιντεοδιασκέψεις των αρχηγών κρατών των Δυτικών Βαλκανίων

Οι εβδομαδιαίες βιντεοδιασκέψεις των αρχηγών κρατών των Δυτικών Βαλκανίων οδήγησαν στον στενό συντονισμό και τη βελτιωμένη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και των άμεσων γειτόνων τους κατά μήκος μιας άλλης σημαντικής μεταναστευτικής διαδρομής.

Βελτίωση των διόδων για τη νόμιμη μετανάστευση

Η [πρόταση για την αναθεώρηση της μπλε κάρτας](#), που υποβλήθηκε τον Ιούνιο από την Επιτροπή, αποσκοπεί στο να βελτιώσει την ικανότητα της ΕΕ να προσελκύει και να διατηρεί υπηκόους τρίτων χωρών με υψηλή κατάρτιση, ώστε να τονώσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της και να αντιμετωπίσει τις δημογραφικές προκλήσεις. Οι κάτοχοι της μπλε κάρτας θα έχουν πιο ευέλικτη πρόσβαση στην απασχόληση που απαιτεί υψηλές δεξιότητες σε όλη την ΕΕ, με δυνατότητα άσκησης μη μισθωτής παράλληλης δραστηριότητας, άμεσης οικογενειακής επανένωσης και ταχύτερης πρόσβασης στο καθεστώς διαμονής μακράς διάρκειας στην ΕΕ.

Ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών

Στον τομέα της ένταξης, η Επιτροπή ενέκρινε τον Ιούνιο το [σχέδιο δράσης για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών](#). Στόχος του είναι να υποστηρίξει τις προσπάθειες των κρατών μελών να εντάξουν τους

υπηκόους τρίτων χωρών. Το σχέδιο δράσης παρέχει κοινό πλαίσιο πολιτικής, το οποίο αναμένεται ότι θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και να ενισχύσουν τις εθνικές πολιτικές τους για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών. Απαριθμεί 50 συγκεκριμένες ενέργειες σε τομείς καίριας σημασίας όπως τα μέτρα που προηγούνται της αναχώρησης και της άφιξης, η εκπαίδευση, η απασχόληση και η επαγγελματική κατάρτιση, η πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, η ενεργός συμμετοχή και η κοινωνική ένταξη.

Θεωρήσεις

Στις αρχές του 2016 η Επιτροπή υπέβαλε προτάσεις για τη μεταφορά της Γεωργίας, του Κοσσυφοπεδίου [η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244 (1999) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου], της Τουρκίας και της Ουκρανίας στον κατάλογο των χωρών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης για βραχεία διαμονή, ύστερα από τη θετική αξιολόγηση των σχεδίων δράσης ή των χαρτών πορείας των χωρών αυτών όσον αφορά την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων. Οι προτάσεις για το Κοσσυφοπέδιο και την Τουρκία υποβλήθηκαν με την προϋπόθεση ότι οι αρχές των δύο αυτών χωρών θα εκπλήρωναν τα εναπομείναντα κριτήρια αξιολόγησης του οικείου χάρτη πορείας τους για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων πριν από την έγκριση της αντίστοιχης πρότασης από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Επιπλέον, η Επιτροπή πρότεινε νομοθετική τροποποίηση για την ενίσχυση του μηχανισμού αναστολής, με την οποία θα μπορεί η ΕΕ να αναστέλλει το καθεστώς απαλλαγής θεώρησης για υπηκόους τρίτης χώρας, σε περίπτωση σημαντικής αύξησης των κινδύνων που συνδέονται με τη μετανάστευση ή που αφορούν την ασφάλεια. Επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία μεταξύ του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την αναθεώρηση του μηχανισμού αναστολής και το καθεστώς απαλλαγής θεώρησης για τη Γεωργία.

Στη διάρκεια του έτους η ΕΕ υπέγραψε συμφωνίες απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης με το Κιριμπάτι, τις Νήσους Μάρσαλ, τη Μικρονησία, το Περού, τις Νήσους Σολομώντος και το Τουβαλού.

Τον Οκτώβριο ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις με την Τυνησία με αντικείμενο δύο συμφωνίες: η πρώτη θα διευκολύνει τη διαδικασία έκδοσης θεωρήσεων βραχείας διαμονής, ενώ η δεύτερη θα καθιερώσει διαδικασίες επανεισδοχής παράτυπων μεταναστών.

Τον Νοέμβριο ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις με την Ιορδανία για τη διευκόλυνση της έκδοσης θεωρήσεων και την επανεισδοχή.

Το 2016 η κυβέρνηση του Καναδά ανακοίνωσε την πρόθεσή της να άρει, από τον Δεκέμβριο του 2017, την υποχρέωση θεώρησης για όλους τους πολίτες της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας που ταξιδεύουν στον Καναδά.

Οικονομική στήριξη για την αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης

Η ΕΕ αύξησε επίσης την οικονομική της στήριξη —κυρίως μέσω του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας— προς τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη κοινής προσέγγισης της μετανάστευσης και την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Τα κονδύλια των ταμείων αυτών που προορίζονται για τη βοήθεια έκτακτης ανάγκης έδωσαν τη δυνατότητα στην ΕΕ να ανταποκριθεί με τρόπο ταχύ και ευέλικτο στις μεταναστευτικές προκλήσεις, χρηματοδοτώντας επιπρόσθετα εκείνα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν τεράστια μεταναστευτική πίεση. Τον Μάρτιο η Επιτροπή πρότεινε νέο μέσο βοήθειας έκτακτης ανάγκης προς χρήση εντός της ΕΕ για την επίτευξη ταχύτερης και πιο στοχευμένης αντιμετώπισης μεγάλων κρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της παροχής βοήθειας προς τα κράτη μέλη για να αντεπεξέλθουν σε μεγάλους αριθμούς προσφύγων. Μέχρι το 2018 το νέο αυτό μέσο θα διαθέσει περίπου 700 εκατ. ευρώ ενωσιακής χρηματοδότησης μέσω οργανώσεων-εταίρων όπως οι οργανισμοί των Ηνωμένων Εθνών, ο Ερυθρός Σταυρός και μη κυβερνητικές

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΥΛΟΥ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014-2020

Κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2016

* Κονδύλια του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης χορηγήθηκαν ως βοήθεια έκτακτης ανάγκης στα ακόλουθα κράτη μέλη: Βέλγιο, Βουλγαρία, Γερμανία, Ελλάδα, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Σλοβενία, Φινλανδία και Σουηδία. Κονδύλια του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας χορηγήθηκαν ως βοήθεια έκτακτης ανάγκης στα ακόλουθα κράτη μέλη: Βέλγιο, Βουλγαρία, Ελλάδα, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Ουγγαρία και Σλοβενία.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

οργανώσεις. Ήδη έχουν διατεθεί 198 εκατ. ευρώ σε οργανώσεις για προγράμματα που εφαρμόζονται στην Ελλάδα, σε στενή συνεργασία με τις ελληνικές αρχές.

Επιπλέον, η ΕΕ αύξησε τους προϋπολογισμούς της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο, του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και της Ευρωπόλ για την περίοδο 2015-2016, ενισχύοντας έτσι την ικανότητά τους για επιτόπια αντίδραση στις μεταναστευτικές προκλήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Η Ύπατη Εκπρόσωπος / αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Federica Mogherini και ο κ. Jens Stoltenberg, γενικός γραμματέας του NATO, παραχωρούν κοινή συνέντευξη Τύπου μετά τη συνάντηση των υπουργών εξωτερικών του NATO, Βρυξέλλες, 6 Δεκεμβρίου 2016.

«Χρειαζόμαστε μια ισχυρότερη Ευρώπη όσον αφορά την εξωτερική πολιτική. Η κρίση στην Ουκρανία και η ανησυχητική κατάσταση στη Μέση Ανατολή καταδεικνύουν ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να παρουσιάζει η Ευρώπη ενιαίο μέτωπο στο πλαίσιο των εξωτερικών της σχέσεων.»

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Ένας ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας

Η ΕΕ χρειάζεται μια ισχυρή κοινή εξωτερική πολιτική για να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις παγκόσμιες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των κρίσεων στην περιοχή γειτονίας της, να προβάλλει τις αξίες της και να συμβάλει στην ειρήνη και την ευημερία σε παγκόσμιο επίπεδο.

Με αυτό το σκεπτικό, η ΕΕ έθεσε την προώθηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, της αναπτυξιακής συνεργασίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανταπόκρισης σε ανθρωπιστικές κρίσεις στο επίκεντρο της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ σε όλη τη διάρκεια του 2016.

Σε διεθνές επίπεδο, η ΕΕ χρησιμοποίησε τη διπλωματική και οικονομική επιρροή της για να ασκήσει πίεση για πολιτική επίλυση των συγκρούσεων στη Συρία, τη Λιβύη και την Ουκρανία. Παράλληλα, συνέχισε να εργάζεται εντατικά για να προωθήσει την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ του Κοσσυφοπεδίου και της Σερβίας.

Την άνοιξη του 2016 η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Federica Mogherini και αρκετοί άλλοι Ευρωπαίοι επίτροποι επισκέφθηκαν το Ιράν για να δρομολογήσουν συζητήσεις σχετικά με τη συνεργασία στους τομείς του εμπορίου, των επενδύσεων, της ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής, καθώς και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τον Ιούνιο, η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης και αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Federica Mogherini παρουσίασε τη **συνολική στρατηγική για την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ**.

Η στρατηγική θέτει προτεραιότητες και στόχους για τη μεγιστοποίηση της ικανότητας της ΕΕ στην αντιμετώπιση των διεθνών προκλήσεων.

Η επακόλουθη ενέργεια στα θέματα ασφάλειας και άμυνας ήταν ιδιαίτερα γρήγορες, γεγονός που οδήγησε στην έγκριση σημαντικών συμπερασμάτων από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Νοέμβριο και προτάσεων για τη

συνεργασία ΕΕ-NATO τον Δεκέμβριο. Τον Νοέμβριο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε επίσης ένα σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή άμυνα με στόχο τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας. Αυτή η ολοκληρωμένη δέσμη για την άμυνα εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο, με συγκεκριμένες ενέργειες παρακολούθησης για το 2017.

Κατά τη διάρκεια του έτους η ΕΕ άρχισε την υλοποίηση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. Δημιουργήθηκε το Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική και συμφωνήθηκε στενότερη συνεργασία σε θέματα μετανάστευσης με πέντε χώρες της Αφρικής.

Οι ανθρωπιστικές κρίσεις συνέχισαν να στοιχίζουν ανθρώπινες ζωές, και το 2016 η ΕΕ χορήγησε βοήθεια ύψους άνω των 2,1 δισ. ευρώ για την παροχή τροφίμων, καταλυμάτων, προστασίας και υγειονομικής περίθαλψης σε 120 εκατομμύρια άτομα σε πάνω από 80 χώρες.

Οι γειτονικές χώρες της ΕΕ

Οι σχέσεις με τις χώρες που βρίσκονται στα νότια και τα ανατολικά της ΕΕ είναι μεγάλης σημασίας. Οι σχέσεις αυτές διέπονται από την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας, η οποία αναθεωρήθηκε το 2016. Η πολιτική αυτή προσφέρει πραγματικές εταιρικές σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και των γειτονικών της χωρών με βάση τη χρηστή διακυβέρνηση και τη συνεργασία σε θέματα πολιτικής, οικονομίας και ασφάλειας καθώς και στον τομέα της μεταναστευτικής πολιτικής.

Ανατολική γειτονία

Οι πολιτικές της ΕΕ προς τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης είναι ολοκληρωμένες και ειδικά προσαρμοσμένες στις ανάγκες των επιμέρους χωρών. Ως εκ τούτου, έχουν εκτενή αντίκτυπο και εστιάζονται σε μια σειρά τομέων προτεραιότητας, για παράδειγμα, στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, τη χρηστή διακυβέρνηση και την ενεργειακή απόδοση, και διευκολύνουν τα άτομα στην ΕΕ και στις χώρες ανατολικής γειτονίας να ταξιδεύουν από τη μία περιφέρεια στην άλλη για να συναντηθούν, να δουλέψουν ή να σπουδάσουν.

Η ΕΕ έχει συνάψει συμφωνίες σύνδεσης, οι οποίες περιλαμβάνουν ολοκληρωμένες και σε βάθος ζώνες ελεύθερων συναλλαγών, με τη Γεωργία, τη Μολδαβία και την Ουκρανία. Οι συμφωνίες με τη Γεωργία και τη Μολδαβία τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούλιο. Επιδιώχθηκαν επίσης στενότερες σχέσεις με την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν και τη Λευκορωσία. Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε ως προς τη συμφωνία για την έγκριση εισόδου στην ΕΕ χωρίς θεώρηση για τους πολίτες της Ουκρανίας και της Γεωργίας.

Η υποστήριξη των πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων στην [Ουκρανία](#) αποτέλεσε προτεραιότητα για την ΕΕ σε όλη τη διάρκεια του έτους, με την παροχή σημαντικής χρηματοδοτικής στήριξης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας (200 εκατ. ευρώ για τα νέα προγράμματα που εστιάζονται στη διαφανή και υπεύθυνη διακυβέρνηση), ανθρωπιστικής βοήθειας (22,4 εκατ. ευρώ) και μακροοικονομικής συνδρομής (2,21 δισ. ευρώ). Επίσης, Βρυξέλλες και Κίεβο πραγματοποίησαν συνομιλίες σχετικά με την παροχή φυσικού αερίου.

Η ΕΕ εξακολούθησε να επιμένει για την ειρηνική επίλυση της σύγκρουσης στην ανατολική Ουκρανία με την πλήρη εφαρμογή των συμφωνιών του Μινσκ. Συνέχισε δε την επιβολή κυρώσεων κατά της Ρωσίας για την παράνομη προσάρτηση της Κριμαίας και της Σεβαστούπολης και για τον ρόλο της στην αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας.

Ρωσία

Στις αρχές του 2016 τα κράτη μέλη της ΕΕ επιβεβαίωσαν τις αρχές που διέπουν την προσέγγιση της ΕΕ προς τη Ρωσία. Πρόκειται, μεταξύ άλλων, για την πλήρη εφαρμογή των συμφωνιών του Μινσκ, την ενίσχυση των σχέσεων με τις ανατολικές χώρες-εταίρους και άλλους γείτονες, ιδίως στην κεντρική Ασία, την ενίσχυση της εσωτερικής ανθεκτικότητας της ΕΕ, την επιλεκτική συνεργασία με τη Ρωσία σε θέματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ΕΕ, όπως παγκόσμια ζητήματα και ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, καθώς και την εντατικοποίηση της στήριξης της ΕΕ προς τη ρωσική κοινωνία των πολιτών και τις επαφές μεταξύ των πολιτών της ΕΕ και της Ρωσίας. Καθώς οι συμφωνίες του Μινσκ δεν εφαρμόστηκαν πλήρως, οι κυρώσεις οι οποίες επιβλήθηκαν το 2014 ως απάντηση στις ρωσικές ενέργειες στην Ουκρανία παρέμειναν σε ισχύ. Ζητήματα όπως η περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Ρωσία και οι αυξανόμενοι περιορισμοί στην κοινωνία των πολιτών παρέμειναν ψηλά στο θεματολόγιο της ΕΕ.

Νότια γειτονία

Στην περιφέρεια της νότιας γειτονίας της ΕΕ η πολιτική γειτονίας εστιάζεται στη στήριξη των επιμέρους χωρών σε τομείς όπου η ΕΕ μπορεί να έχει συγκεκριμένη και θετική συμβολή.

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε σε χώρες που πλήττονται από την προσφυγική κρίση. Η Επιτροπή εξακολούθησε να υλοποιεί το [Περιφερειακό Καταπιστευματικό Ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης](#) και δρομολόγησε δραστηριότητες στο πλαίσιο του [Καταπιστευματικού Ταμείου Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική](#) για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης. Μετά τη διάσκεψη «Στήριξη της

Συρίας και της ευρύτερης περιοχής» που πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο τον Φεβρουάριο, επιτεύχθηκαν συμφωνίες με την Ιορδανία και τον Λίβανο, ώστε οι εν λόγω χώρες να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τη μεγάλη εισροή Σύριων προσφύγων. Η ΕΕ αύξησε σημαντικά τις εμπορικές συναλλαγές με την Ιορδανία για να τη βοηθήσει στη δημιουργία θέσεων εργασίας, ιδίως για Σύριους πρόσφυγες εντός της χώρας.

Η Τυνησία ωφελήθηκε από την ιδιαίτερη προσοχή που έλαβε το 2016, καθώς η ΕΕ υποστήριξε τη δημοκρατική της μετάβαση.

Συρία

Η κρίση στη Συρία παραμένει μια από τις σοβαρότερες προκλήσεις που αντιμετώπισε η διεθνής κοινότητα το 2016. Η ΕΕ συνέχισε τις διπλωματικές και ανθρωπιστικές προσπάθειες σε στενή συνεργασία με τον ΟΗΕ και τον ειδικό απεσταλμένο του ΟΗΕ κ. Staffan de Mistura. Η ΕΕ αναβάθμισε τη χρηματοδοτική βοήθειά της, η οποία ξεπέρασε τα 9 δισ. ευρώ από την έναρξη της κρίσης. Η στήριξη της ΕΕ προς τη Συρία επιβεβαιώθηκε τον Οκτώβριο, όταν [οι ηγέτες της ΕΕ συναντήθηκαν για να συζητήσουν σχετικά με τη Συρία](#). Η Υπατη Εκπρόσωπος και αντιπρόεδρος κ. Federica Mogherini προσπάθησε επίσης να διευκολύνει τη διαμόρφωση μιας περιφερειακής συνεννόησης για το μέλλον της Συρίας, προωθώντας την περιφερειακή πρωτοβουλία της ΕΕ, η οποία αποσκοπεί στην ανεύρεση κοινού εδάφους στις μετασυγκρουσιακές ρυθμίσεις με τους περιφερειακούς παράγοντες, και διερευνώντας τις δυνατότητες συμφιλίωσης και ανασυγκρότησης μετά την οριστική δρομολόγηση μιας αξιόπιστης πολιτικής μετάβασης.

Λιβύη

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η ΕΕ παρέμεινε προσηλωμένη στη Λιβύη και τη μετάβαση της χώρας προς μια σταθερή και χωρίς αποκλεισμούς δημοκρατία και υποστήριξε τις προσπάθειες διαμεσολάβησης των Ηνωμένων Εθνών στην εν λόγω διαδικασία. Επί του παρόντος η ΕΕ παρέχει σημαντική χρηματοδότηση για έργα και δραστηριότητες στη Λιβύη σε έξι τομείς που αντιστοιχούν στις προτεραιότητες της διμερούς συνεργασίας: κοινωνία των πολιτών· δημοκρατική διακυβέρνηση· υγεία· νεολαία, ενεργή συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και κοινωνικοοικονομική ένταξη· μετανάστευση και προστασία· και πολιτική διαδικασία, ασφάλεια και διαμεσολάβηση.

Δυτικά Βαλκάνια και διαπραγματεύσεις για τη διεύρυνση

Η διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ είναι ζωτικής σημασίας για τη σταθερότητα στην περιοχή των [δυτικών Βαλκανίων](#). Η υποστήριξη της ασφάλειας και της ευημερίας στα δυτικά Βαλκάνια συνιστά επένδυση για το μέλλον της περιοχής και είναι προς το συμφέρον της ΕΕ. Η Βοσνία-Ερζεγοβίνη υπέβαλε αίτηση προσχώρησης στην ΕΕ και το Συμβούλιο αποφάσισε να προχωρήσει τη διαδικασία, ενώ η Αλβανία, με την υποστήριξη της ΕΕ, θέσπισε βασικούς νόμους για τη μεταρρύθμιση του δικαστικού της συστήματος. Αυτό θα βελτιώσει τη ζωή των Αλβανών και θα συμβάλει στην ώθηση της χώρας στον δρόμο προς την ΕΕ. Η ΕΕ και το Κοσσυφοπέδιο συνήψαν συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης. Στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας επιτεύχθηκε, χάρη στη διαμεσολάβηση της ΕΕ και άλλων διεθνών παραγόντων, συμφωνία που είχε ως αποτέλεσμα την ήρεμη και απρόσκοπτη διεξαγωγή βουλευτικών εκλογών τον Δεκέμβριο.

Πρόοδο σημείωσαν επίσης οι συνομιλίες μεταξύ του Κοσσυφοπεδίου και της Σερβίας για την εξομάλυνση των σχέσεών τους. Εν τω μεταξύ, σταθερά προχωρούν οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης στην ΕΕ με το Μαυροβούνιο και τη Σερβία.

Τουρκία

Το 2016 οι σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας εξελίχθηκαν σε πολλούς τομείς, όπως είχε συμφωνηθεί κατά τη σύνοδο κορυφής ΕΕ–Τουρκίας τον Νοέμβριο του 2015. Σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε η συμφωνία ΕΕ–Τουρκίας τον Μάρτιο, στο πλαίσιο της οποίας η ΕΕ επικεντρώθηκε στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων. Η διευκόλυνση για τους πρόσφυγες στην Τουρκία δημιουργήθηκε για να στηρίξει τους Σύριους πρόσφυγες και τις υπέρμετρα βεβαρημένες κοινότητες υποδοχής τους, συντονίζοντας χρηματοδότηση ύψους 3 δισ. ευρώ για τα έτη 2016 και 2017. Η ΕΕ υποστήριξε τη δημοκρατία στην Τουρκία μετά την απόπειρα πραξικοπήματος τον Ιούλιο, και κάλεσε στη συνέχεια τις αρχές να τηρήσουν τα υψηλότερα πρότυπα κράτους δικαίου και θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Ο επίτροπος κ. Johannes Hahn επισκέπτεται σούπερ μάρκετ για τους πρόσφυγες το οποίο διαχειρίζεται το Παγκόσμιο Επισιτιστικό Πρόγραμμα, Τουρκία, 26 Απριλίου 2016.

Επίσκεψη του προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κ. Martin Schulz, στην Τουρκία.

Δυτική Ευρώπη

Οι εκτός ΕΕ χώρες της δυτικής Ευρώπης συνδέονται στενά με την ΕΕ. Η Νορβηγία και η Ελβετία είναι από τους κυριότερους εμπορικούς και επενδυτικούς εταίρους και αποτελούν σημαντικούς εταίρους στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας. Ωστόσο, με την Ελβετία εξακολουθούν να υφίστανται προκλήσεις. Μολονότι η ψηφοφορία του Δεκεμβρίου από την Ελβετική Ομοσπονδιακή Βουλή σχετικά με τις τροποποιήσεις του νόμου περί αλλοδαπών αποτέλεσε ένα βήμα στη σωστή κατεύθυνση, εξακολουθεί να λείπει μια θεσμική συμφωνία-πλαίσιο για τη διαχείριση και την επικαιροποίηση του πολυσύνθετου συστήματος συμφωνιών ανά τομέα για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού των διμερών σχέσεων.

Βόρεια Αμερική

ΗΠΑ

Το 2016 οι προτεραιότητες στις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και των Ηνωμένων Πολιτειών περιλάμβαναν την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, την ενίσχυση της οικονομικής μεγέθυνσης και την αντιμετώπιση της παγκόσμιας προσφυγικής κρίσης. Τα εν λόγω θέματα συζητήθηκαν και στη συνάντηση του προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών, κ. Barack Obama, του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, κ. Donald Tusk, και του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Jean-Claude Juncker, τον Ιούλιο στη Βαρσοβία.

Πραγματοποιήθηκαν πολλοί γύροι συνομιλιών σχετικά με τη διατλαντική εταιρική σχέση εμπορίου και επενδύσεων.

Τον Ιούνιο η ΕΕ και οι ΗΠΑ υπέγραψαν συμφωνία-πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων που διαβιβάζονται προς τις Ηνωμένες Πολιτείες στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας και της συνεργασίας για την επιβολή της νομοθεσίας. Τον Δεκέμβριο το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση που εξουσιοδοτεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να συνάψει τη συμφωνία.

Τον Ιούλιο θεσπίστηκε η ασπίδα προστασίας της ιδιωτικής ζωής ΕΕ–ΗΠΑ με στόχο την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών και την εξασφάλιση σαφήνειας για τις επιχειρήσεις.

Βρυξέλλες και Ουάσινγκτον συνεργάστηκαν επίσης σχετικά με την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης.

Τον Δεκέμβριο οι Ηνωμένες Πολιτείες και η ΕΕ υπέγραψαν συμφωνία αγορών και ανταλλαγής υπηρεσιών με στόχο την παροχή υλικοτεχνικής υποστήριξης για στρατιωτικές επιχειρήσεις της εκάστοτε άλλης πλευράς.

Ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Maroš Šefčovič, η Υπάτη Εκπρόσωπος / αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Federica Mogherini, ο κ. John Kerry, υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, και ο δρ. Ernest Moniz, υπουργός Ενέργειας των ΗΠΑ, σε συνεδρίαση του Συμβουλίου Ενέργειας ΕΕ–ΗΠΑ στο Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ στην Ουάσινγκτον, ΗΠΑ, 4 Μαΐου 2016.

Καναδάς

Η χρονιά ήταν επίσης πολύ σημαντική για τις **σχέσεις της ΕΕ με τον Καναδά**, με την υπογραφή δύο πρωτοποριακών συμφωνιών: της συμφωνίας στρατηγικής εταιρικής σχέσης και της συνολικής οικονομικής και εμπορικής συμφωνίας. Από τη στιγμή που θα τεθούν σε ισχύ οι δύο αυτές συμφωνίες, θα αναβαθμίσουν το γενικό πλαίσιο συνεργασίας της ΕΕ και του Καναδά. Η συμφωνία στρατηγικής εταιρικής σχέσης θα ενισχύσει τον πολιτικό διάλογο σε ευρύ φάσμα τομέων, μεταξύ άλλων της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, της οικονομικής και βιώσιμης ανάπτυξης, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας. Η συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία θα ενισχύσει την απασχόληση και την ανάπτυξη και θα αποφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, προωθώντας την ανάπτυξη εμπορικών συναλλαγών και επενδύσεων, παράλληλα με τη θέσπιση παγκόσμιων προτύπων για την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων και του περιβάλλοντος.

Κίνα

Τον Ιούλιο εγκρίθηκε μια νέα στρατηγική της ΕΕ για την Κίνα. Η συνεργασία της ΕΕ με την Κίνα θα βασίζεται σε αρχές, θα χαρακτηρίζεται από πραγματισμό και ρεαλισμό και θα παραμένει πιστή στα συμφέροντα και τις αξίες της Ένωσης —ιδίως στους διεθνείς κανόνες και πρότυπα και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η σύνοδος κορυφής ΕΕ–Κίνας του Ιουλίου στο Πεκίνο έδωσε την ευκαιρία για στρατηγικές συζητήσεις πάνω σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών μεταρρυθμίσεων και της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας στον τομέα του χάλυβα.

Από το 2013 το στρατηγικό θεματολόγιο συνεργασίας ΕΕ–Κίνας για το 2020 αποτελεί τη βάση για τις σχέσεις, ενώ από το 2005 διεξάγεται διάλογος για θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής.

Ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Xi Jinping, πρόεδρος της Κίνας, και ο κ. Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη 18η Διάσκεψη Κορυφής ΕΕ-Κίνας, Πεκίνο, Κίνα, 12 Ιουλίου 2016.

Μέση Ανατολή

Ιράν

Μετά την ιστορική συμφωνία για την πυρηνική ενέργεια που επιτεύχθηκε τον Ιούλιο του 2015 μεταξύ της διεθνούς κοινότητας και του Ιράν, η Υπατη Εκπρόσωπος και αντιπρόεδρος κ. Federica Mogherini επισκέφτηκε την Τεχεράνη τον Απρίλιο του 2016 με επτά επιτρόπους για να εντείνουν τη συνεργασία σε τομείς όπως οι οικονομικές σχέσεις, οι μεταφορές, οι επιστήμες, τα ανθρωπιστικά θέματα, η ενέργεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η Υπατη Εκπρόσωπος / αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Federica Mogherini και ο κ. Mohamad Javad Zarif, Ιρανός πρωθυπουργός Εξωτερικών, σε κοινή συνέντευξη Τύπου στην Τεχεράνη, Ιράν, 16 Απριλίου 2016.

Ιράκ

Οι προσπάθειες της ΕΕ στο Ιράκ επικεντρώθηκαν στη στήριξη της κυβέρνησης στην υλοποίηση των επείγοντως αναγκαίων πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων καθώς και των μεταρρυθμίσεων στον τομέα των ανθρωπινων δικαιωμάτων, ιδίως στο πλαίσιο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας ΕΕ-Ιράκ. Η συνεργασία με το Ιράκ συνεχίστηκε στο πλαίσιο του αγώνα κατά του ΙΚΙΛ/Da'esh. Η ΕΕ παρέχει ανθρωπιστική βοήθεια για να καλυφθούν οι πιο επείγουσες ανάγκες των εσωτερικά εκτοπισμένων Ιρακινών και υποστηρίζει την σταθεροποίηση των απελευθερωμένων περιοχών.

Λατινική Αμερική

Το 2016 η ΕΕ σύσφιξε τις σχέσεις της με τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική. Η ΕΕ και το Μεξικό ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις για τον εκσυγχρονισμό της συνολικής συμφωνίας με στόχο, μεταξύ άλλων, την αναβάθμιση του πλαισίου του διμερούς διαλόγου για παγκόσμια θέματα (ιδίως όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, την ενέργεια, την επισιτιστική ασφάλεια, την παγκόσμια οικονομία και την ασφάλεια)

και την προσαρμογή των σχέσεων ΕΕ–Μεξικού στα νέα δεδομένα του παγκόσμιου εμπορίου και των επενδυτικών πολιτικών και ροών. Η ΕΕ και η Κούβα συνέχισαν τον επίσημο πολιτικό διάλογο και, τον Δεκέμβριο, υπέγραψαν συμφωνία πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας, η οποία συνιστά το νέο νομικό πλαίσιο για τη σχέση. Τον Μάιο η ΕΕ και η Κοινή Αγορά του Νότου (Mercosur) προέβησαν στην αναθέρμανση των διαπραγματεύσεων για μια διπεριφερειακή συμφωνία σύνδεσης, με την πρώτη ανταλλαγή προσφορών από το 2004.

Η ΕΕ παρείχε πολιτική στήριξη στην ειρηνευτική διαδικασία στην Κολομβία. Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ που δρομολογήθηκε τον Δεκέμβριο του 2016 θα αποτελέσει βασικό στοιχείο στις προσπάθειες που καταβάλλει η ΕΕ για να στηρίξει την υλοποίηση της ειρηνευτικής συμφωνίας.

Τον Οκτώβριο, στον Άγιο Δομίνικο της Δομινικανής Δημοκρατίας πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση των υπουργών Εξωτερικών της ΕΕ και της Κοινότητας των κρατών της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής. Η συνεδρίαση συνέβαλε στην ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης και άνοιξε το δρόμο για μια διάσκεψη κορυφής μεταξύ της ΕΕ και της Κοινότητας των κρατών της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής το 2017.

Εταιρική σχέση ΕΕ–Αφρικής

Ο επίτροπος κ. Neven Mimica συναντά κατοίκους του Matam, Σενεγάλη, 27 Απριλίου 2016.

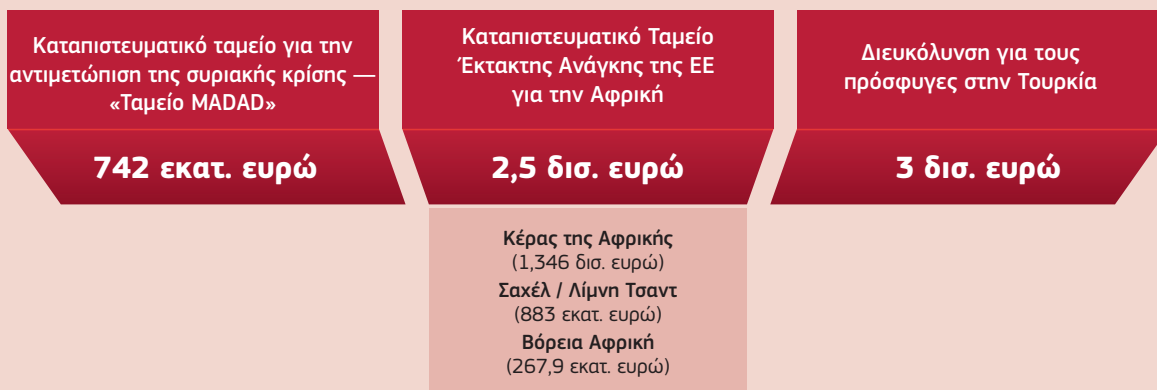
Στο Κέρας της Αφρικής η ΕΕ ενέκρινε μια νέα πολιτική και οικονομική συμφωνία με την Αιθιοπία και ήταν βασικός υποστηρικτής των εκλογών στη Σομαλία. Η ΕΕ εξακολούθησε να υποστηρίζει τον αγώνα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στην περιοχή, καθώς και στην περιοχή του Σαχέλ. Η χρονιά χαρακτηρίστηκε από την υπογραφή και την έναρξη ισχύος της [συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης](#) μεταξύ της ΕΕ και της Κοινότητας για την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής.

Μετανάστευση

Το 2016 η ΕΕ επιδίωξε την οικοδόμηση εξατομικευμένων εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες καταγωγής και διέλευσης χρησιμοποιώντας όλες τις πολιτικές που είχε στη διάθεσή της. Τον Ιούνιο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση της Ύπατης Εκπροσώπου και αντιπροέδρου, και της Επιτροπής να δρομολογηθεί ένα νέο πλαίσιο εταιρικής σχέσης για τη μετανάστευση με βασικούς εταίρους στην Αφρική για την από κοινού καλύτερη διαχείριση της κατάστασης.

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού θεματολογίου για τη μετανάστευση, οι προτεραιότητες είναι να σώζονται ανθρώπινες ζωές στη θάλασσα, να αυξηθούν οι επιστροφές, να δοθεί στους μετανάστες και τους πρόσφυγες η δυνατότητα να παραμείνουν κοντά στις εστίες τους και, μακροπρόθεσμα, να λάβουν οι χώρες βοήθεια ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις γενεσιουργές αιτίες της παράτυπης μετανάστευσης.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ ΣΕ ΧΩΡΕΣ-ΕΤΑΙΡΟΥΣ ΕΚΤΟΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Βάσει του πλαισίου της εταιρικής σχέσης, ξεκίνησαν εργασίες με πέντε χώρες προτεραιότητας: Αιθιοπία, Μάλι, Νίγηρας, Νιγηρία και Σενεγάλη. Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι συνομιλίες για τη μετανάστευση με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης προκειμένου να υλοποιηθούν τα αποτελέσματα της διάσκεψης κορυφής της Βαλέτας του 2015.

Κατά τη διάρκεια του έτους το Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική ξεκίνησε την υλοποίηση συγκεκριμένων σχεδίων και η συνεργασία με τους εταίρους της ΕΕ παρουσίασε τα πρώτα αποτελέσματά της.

Ανθρώπινα δικαιώματα

NON. NO. NEIN. Say No! Stop violence against women #SayNoStopVAW

Το 2016, τη Διεθνή Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών (25 Νοεμβρίου), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε εκστρατεία για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών..

Το 2016 σημαδεύτηκε από σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και από ολοένα και περισσότερες παρενοχλήσεις και επιθέσεις εναντίον υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μη κυβερνητικών οργανώσεων σε διεθνές επίπεδο. Η συνολική στρατηγική για την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της ΕΕ, η οποία δρομολογήθηκε τον Ιούνιο, επισήμανε εκ νέου ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα βρίσκονται στο επίκεντρο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ και συνάδουν πλήρως με τα συμφέροντα της ΕΕ. Η Υπάτη Εκπρόσωπος και αντιπρόεδρος κ. Federica Mogherini εγκαινίασε την εκστρατεία ενημέρωσης [#EU4HumanRights](#) για τις προσπάθειες της ΕΕ και των κρατών μελών να συνεχίσουν την επιδίωξη των προτεραιοτήτων που προσδιορίζονται στο σχέδιο δράσης 2015-2019 για

τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία. Σε αυτές περιλαμβάνονται η υποστήριξη, η προάσπιση και η προώθηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο.

Ατζέντα 2030: στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης

Η ΕΕ είναι προσηλωμένη στο θεματολόγιο του 2030 και στην εφαρμογή των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Ο επίτροπος κ. Karmenu Vella και η υπουργός των Κάτω Χωρών κ. Sharon Dijksma συμμετείχαν τον Μάιο στη δεύτερη συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον στην Κένυα. Οι υπουργοί συμφώνησαν την υλοποίηση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης σχετικά με θέματα όπως η βιώσιμη παραγωγή, η κατανάλωση, οι χημικές ουσίες, τα απόβλητα, η κλιματική αλλαγή και οι ωκεανοί.

Η Επιτροπή παρουσίασε μια στρατηγική προσέγγιση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης στην ΕΕ και σε ολόκληρο τον κόσμο. Οι [προτάσεις παρουσιάστηκαν στις 22 Νοεμβρίου](#) από την Ύπατη Εκπρόσωπο και αντιπρόεδρο κ. Federica Mogherini, τον πρώτο αντιπρόεδρο κ. Frans Timmermans και τον επίτροπο κ. Neven Mimica. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τα επόμενα βήματα για ένα βιώσιμο ευρωπαϊκό μέλλον που θα συνδέει τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του θεματολογίου του 2030 με το ενωσιακό πλαίσιο πολιτικής και τις προτεραιότητες της Επιτροπής. Σ' αυτό το πλαίσιο θα αξιολογούνται τα επίπεδα της προόδου, θα εντοίζονται τα σημαντικότερα προβλήματα αειφορίας και θα διασφαλίζεται ότι όλες οι δράσεις και πρωτοβουλίες πολιτικής, τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, συμπεριλαμβάνουν εξ αρχής τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης.

Διεθνής ανάπτυξη

Το 2016, η ΕΕ ξεκίνησε την υλοποίηση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας.

Τον Σεπτέμβριο η ΕΕ δρομολόγησε το ευρωπαϊκό [εξωτερικό επενδυτικό σχέδιο](#) για την υλοποίηση των δεσμεύσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης και του θεματολογίου του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Τον Νοέμβριο η Επιτροπή πρότεινε μια αναθεωρημένη [ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη](#), υποβάλλοντας ένα κοινό όραμα και πλαίσιο δράσης για την αναπτυξιακή συνεργασία της ΕΕ και των κρατών μελών της. Αυτό περιλαμβάνει ένα πρότυπο σχέδιο για την ευθυγράμμιση της αναπτυξιακής πολιτικής της Ένωσης με το θεματολόγιο του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και αποτελεί μέρος της συμφωνηθείσας ανταπόκρισης της διεθνούς κοινότητας στις νέες τάσεις και προκλήσεις που συνεπάγεται η παγκοσμιοποίηση. Το φόρουμ των [Ευρωπαϊκών Ημερών Ανάπτυξης](#) ήταν η πρώτη μεγάλη διεθνής συνάντηση όπου συζητήθηκαν τα εν λόγω θέματα. Η ΕΕ συνέχισε επίσης τις προσπάθειές της για μια [νέα εταιρική σχέση με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού μετά το 2020](#). Πρότεινε μια συμφωνία-πλαίσιο, η οποία θα συμπληρώνεται από ειδικά προσαρμοσμένες περιφερειακές συμπράξεις για την Αφρική, την Καραϊβική και τον Ειρηνικό για τη διαχείριση των ειδικών περιφερειακών ευκαιριών και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν.

Η ΕΕ κατέδειξε την αδιάλειπτη στήριξή της στο Αφγανιστάν με μια μεγάλη διεθνή διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο στις Βρυξέλλες. Τον Νοέμβριο πραγματοποιήθηκε μια διάσκεψη δωρητών για την [Κεντροαφρικανική Δημοκρατία](#) κατά την οποία οι διεθνείς δωρητές υποσχέθηκαν να διαθέσουν πάνω από 2 δισ. ευρώ.

Έρευνα και καινοτομία

Η επιστημονική διπλωματία αποτελεί σημαντικό κομμάτι των διεθνών δραστηριοτήτων της ΕΕ. Κατά τη διάρκεια του έτους δημοσιεύτηκε η κοινή ανακοίνωση με τίτλο «Μια ολοκληρωμένη ενωσιακή πολιτική

για την Αρκτική», στην οποία μνημονεύεται η έρευνα για την Αρκτική και υπογραμμίζεται ο ρόλος της επιστήμης στον τομέα της διεθνούς συνεργασίας.

Η παγκόσμια ερευνητική συνεργασία για ετοιμότητα έναντι των μολυσματικών νόσων κινητοποίησε χρηματοδότες απ' όλο τον κόσμο με στόχο τη διενέργεια επείγουσας έρευνας για την καταπολέμηση του ιού Zika. Μετά από [ειδική έκκληση](#) το 2016, επιλέχτηκαν για χρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» ερευνητικά σχέδια για τον ιό Zika αξίας 30 εκατ. ευρώ.

Η αξιοπρεπής εργασία στο παγκόσμιο θεματολόγιο της ΕΕ

Στο πλαίσιο της Διεθνούς Διάσκεψης Εργασίας που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Jean-Claude Juncker [δεσμεύτηκε](#) να δώσει προτεραιότητα στην κοινωνική Ευρώπη, την απασχόληση των νέων και τον κοινωνικό διάλογο. Επίσης, προώθησε την πρωτοβουλία της Επιτροπής για έναν [ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων](#). Μαζί με την επίτροπο κ. Marianne Thyssen υπογράμμισε τη σημασία των προτύπων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και τόνισε την ανάγκη προβληματισμού σχετικά με το μέλλον της εργασίας. Η ΕΕ συνέβαλε σημαντικά στις εργασίες και τα αποτελέσματα της διάσκεψης. Εκπόνησε διεξοδικές οδηγίες σχετικά με την [αξιοπρεπή εργασία στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού](#), με επίκεντρο τη δέουσα επιμέλεια, τον διακρατικό [κοινωνικό διάλογο](#), το εμπόριο και τη διαφάνεια.

Ασφάλεια και άμυνα

Τον Νοέμβριο οι υπουργοί εξωτερικών και άμυνας της ΕΕ συμφώνησαν να εφαρμόσουν τη συνολική στρατηγική για την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας. Τα συμπεράσματα αυτά βασίστηκαν στην εφαρμογή ενός σχεδίου για την ασφάλεια και την άμυνα, το οποίο παρουσιάστηκε στους υπουργούς από την Ύπατη Εκπρόσωπο και αντιπρόεδρο και επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας κ. Federica Mogherini.

Η στρατηγική περιλαμβάνει προτάσεις για την ενίσχυση των στρατιωτικών και μη στρατιωτικών δυνατοτήτων, την εμβάθυνση της συνεργασίας στον τομέα της άμυνας, τη βελτίωση της ταχείας απόκρισης της ΕΕ σε κρίσεις, τον καθορισμό μόνιμου κλιμακίου σχεδιασμού και διεξαγωγής επιχειρήσεων σε στρατηγικό επίπεδο για μη εκτελεστικές στρατιωτικές αποστολές, τη διερεύνηση της δυνατότητας για ευρύτερη συνεργασία με τις χώρες εταίρους στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας και την περαιτέρω προώθηση των εργασιών σχετικά με την ανάπτυξη ικανοτήτων για την υποστήριξη της ασφάλειας και της ανάπτυξης.

Αυτό ήταν το πρώτο από τα τρία στοιχεία της νέας δέσμης μέτρων της ΕΕ στον τομέα της άμυνας που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Το δεύτερο στοιχείο ήταν το σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή άμυνα που προτάθηκε από την Επιτροπή με στόχο τη σύσταση ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας για την υποστήριξη των επενδύσεων σε κοινή έρευνα και την από κοινού ανάπτυξη εξοπλισμού και τεχνολογιών άμυνας. Προτάθηκαν επίσης μέτρα για την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς στον τομέα της άμυνας. Το τρίτο στοιχείο περιλαμβάνει τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του NATO για την υλοποίηση της κοινής τους δήλωσης που υπεγράφη τον Ιούλιο του 2016 στη Βαρσοβία.

Τον Απρίλιο τα κράτη μέλη της ΕΕ συμφώνησαν να βελτιώσουν τον συντονισμό τους [για την ενίσχυση της ανταπόκρισης της ΕΕ σε υβριδικές απειλές](#) όπως είναι οι επιθέσεις στον κυβερνοχώρο, η διαταραχή του ενεργειακού εφοδιασμού ή των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, η υπονόμηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους δημόσιους φορείς και η εκμετάλλευση των κοινωνικών εντάσεων.

Αντιμετώπιση ανθρωπιστικών κρίσεων και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

Αναμόρφωση της ανθρωπιστικής βοήθειας στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ανθρωπιστικής Διάσκεψης Κορυφής.

Η ΕΕ συνέχισε να βοηθά όσους επλήγησαν από φυσικές καταστροφές και ανθρωπογενείς κρίσεις σε όλον τον κόσμο, παρέχοντας ανθρωπιστική βοήθεια ύψους 2,1 δισ. ευρώ για την παροχή τροφίμων, καταλυμάτων, προστασίας και υγειονομικής περίθαλψης για περισσότερους από 120 εκατομμύρια ανθρώπους σε πάνω από 80 χώρες.

Η ΕΕ βρίσκεται στην πρώτη γραμμή όσον αφορά τη χρηματοδότηση της ανθρωπιστικής βοήθειας σε όλες τις περιοχές μεγάλων συγκρούσεων όπου έχει εκτοπιστεί τεράστιος αριθμός ατόμων —από το Ιράκ και τη Συρία ως την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, το Νότιο Σουδάν και την Υεμένη.

Με την παροχή στήριξης στην Ελλάδα για την αντιμετώπιση της εισροής προσφύγων, η ΕΕ χορήγησε, για πρώτη φορά, ανθρωπιστική βοήθεια εντός των συνόρων της. Για την περίοδο από το 2016 έως το 2018, 700 εκατ. ευρώ ενωσιακής χρηματοδότησης θα διατεθούν μέσω ανθρωπιστικών εταιριών.

Διαμορφώθηκαν επίσης νέες πρωτοβουλίες. Ως άμεση συνέχεια στα διδάγματα που αντλήθηκαν από την κρίση του Έμπολα που έπληξε τη Δυτική Αφρική το 2014, η ΕΕ ίδρυσε το Ευρωπαϊκό Ιατρικό Σώμα,

ΠΑΡΟΧΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ Σ' ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

65,3 εκατομμύρια

άνθρωποι έχουν εκτοπιστεί βιαιώς σε παγκόσμιο επίπεδο

53 % των προσφύγων παγκοσμίως προέρχεται από τη Συρία, το Αφγανιστάν και τη Σομαλία

21,3 εκατομμύρια είναι πρόσφυγες

40,8 εκατομμύρια έχουν εκτοπιστεί στο εσωτερικό της χώρας τους

1,8 εκατομμύρια άτομα ζητούν άσυλο

© Ευρωπαϊκή Ένωση / ECHO / Caroline Gluck

Η ΕΕ χορηγεί πάνω από **1 δισ. ευρώ** ετησίως για να βοηθήσει τους πρόσφυγες

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της αποτελούν τους μεγαλύτερους χορηγούς ανθρωπιστικής βοήθειας στον κόσμο: το 2016 διέθεσαν πάνω από **6,3 δισ. ευρώ**

το οποίο δημιουργήθηκε με στόχο την ταχεία αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης με επιπτώσεις για την υγεία, τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ.

Περίπου το 4 % του συνολικού προϋπολογισμού της ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ διατέθηκε για την εκπαίδευση παιδιών που έχουν πληγεί από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, πεδίο το οποίο αποτελεί έναν από τους πλέον υποχρηματοδοτούμενους τομείς της ανθρωπιστικής βοήθειας. Πάνω από 3,8 εκατομμύρια παιδιά σε 47 χώρες απέκτησαν πρόσβαση σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Ο επίτροπος κ. Χρήστος Στυλιανίδης ανακοίνωσε επίσης περαιτέρω αύξηση της βοήθειας σε 6 % το 2017.

Διεθνής συνεργασία

ΕΕ-Ηνωμένα Έθνη

Μια υψηλού επιπέδου αντιπροσωπεία της ΕΕ συμμετείχε στην υπουργική εβδομάδα της Γενικής Συνέλευσης και τη σύνοδο κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για την αντιμετώπιση μεγάλων μετακινήσεων προσφύγων και μεταναστών, όπου η ΕΕ τάχθηκε σθεναρά υπέρ της παγκόσμιας ευθύνης. Στις συζητήσεις κυριάρχησαν η συριακή κρίση, η αλλαγή του κλίματος και η εφαρμογή του θεματολογίου του 2030. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η συνεργασία [Ηνωμένων Εθνών-ΕΕ](#) εξασφάλισε τον συντονισμό σε ευρύ πεδίο δραστηριοτήτων από ειρηνευτικές αποστολές μέχρι διπλωματικές προσπάθειες, ανθρώπινα δικαιώματα, καταπολέμηση της πείνας, οικοδόμηση κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς, χρηστή διακυβέρνηση, καθώς και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας. Οι στενοί δεσμοί μεταξύ των δύο οργανισμών υπογραμμίστηκαν, επίσης, από την Ύπατη Εκπρόσωπο και αντιπρόεδρο, κ. Federica Mogherini, κατά την ομιλία της τον Ιούνιο στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Ο κ. Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο κ. Ban Ki-moon, γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, και ο πρώτος αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Frans Timmermans στην 71η ολομέλεια της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ, 18 Σεπτεμβρίου 2016.

ΕΕ-NATO

Τον Ιούλιο, στη Βαρσοβία, ο κ. Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και ο κ. Jens Stoltenberg, γενικός γραμματέας του NATO, υπέγραψαν την πρώτη στα χρονικά κοινή δήλωση [ΕΕ-NATO](#), δίνοντας νέα ώθηση στην εταιρική τους σχέση. Με τον τρόπο αυτό υπογραμμίστηκε η κοινή τους δέσμευση για συνεργασία στους εξής τομείς: αντιμετώπιση υβριδικών απειλών· επιχειρησιακή συνεργασία, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων ζητημάτων· ασφάλεια και άμυνα στον κυβερνοχώρο· έρευνα στο πλαίσιο της αμυντικής βιομηχανίας· ασκήσεις και άμυνα· και ανάπτυξη ικανοτήτων στον τομέα της ασφάλειας. Τον Δεκέμβριο η ΕΕ και το NATO ενέκριναν, στο πλαίσιο παράλληλης διαδικασίας, κοινή δέσμη προτάσεων για την υλοποίηση της κοινής δήλωσης.

Συνεργασία στη διεθνή σκηνή

Η ΕΕ συνεργάστηκε στενά με παγκόσμιους εταίρους σε φόρουμ όπως το G7 και το G20 για την αντιμετώπιση παγκόσμιων πολιτικών και οικονομικών προκλήσεων. Στο ανακοινωθέν της συνόδου κορυφής στο Hangzhou τον Σεπτέμβριο, οι ηγέτες της G20 υπογράμμισαν την ανάγκη για μείωση των αποκλεισμών, ώστε η οικονομική ανάπτυξη να εξυπηρετεί τις ανάγκες όλων των πολιτών και να αποβαίνει προς όφελος όλων των χωρών και όλων των ατόμων.

(με τη φορά των δεικτών του ρολογιού ξεκινώντας από αριστερά) Ο κ. François Hollande, πρόεδρος της Γαλλίας, ο κ. David Cameron, πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου, ο κ. Justin Trudeau, πρωθυπουργός του Καναδά, ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Donald Tusk, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο κ. Matteo Renzi, πρωθυπουργός της Ιταλίας, η κ. Angela Merkel, καγκελάρια της Γερμανίας, ο κ. Barack Obama, πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών, και ο κ. Shinzo Abe, πρωθυπουργός της Ιαπωνίας, στη σύνοδο κορυφής της Ομάδας G7, Ise, Ιαπωνία, 26 Μαΐου 2016.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Ο κ. Martin Schulz, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (δεξιά), απονέμει το βραβείο Ζαχάρωφ 2016 για την ελευθερία της σκέψης στην κ. Nadia Murad Basee Taha και την κ. Lamiya Aji Bashar, Στρασβούργο, Γαλλία, 13 Δεκεμβρίου 2016.

«Η υποψηφιότητα και η εκλογή του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπό το πρίσμα του αποτελέσματος των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι ασφαλώς σημαντικές, αλλά αποτελούν μόνο ένα μικρό βήμα για να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση πιο δημοκρατική στο σύνολό της. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπό την ηγεσία μου θα είναι προσηλωμένη στην εκπλήρωση της ειδικής εταιρικής σχέσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [...] Δεσμεύομαι επίσης ως προς την ενίσχυση της διαφάνειας όσον αφορά τις επαφές με ενδιαφερόμενα μέρη και εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων.»

Jean-Claude Juncker, Πολιτικές κατευθύνσεις, 15 Ιουλίου 2014

Ένωση δημοκρατικής αλλαγής

Τον Σεπτέμβριο του 2016, στην ομιλία του σχετικά με την κατάσταση της Ένωσης, ο πρόεδρος κ. Juncker προέβη σε απολογισμό των επιτευγμάτων του παρελθόντος έτους και παρουσίασε τις προτεραιότητές του για το επόμενο έτος. Σκιαγράφησε τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή θα χειριστεί τις πιο επιτακτικές προκλήσεις, όπως τη μετανάστευση, την τρομοκρατία, την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση. Ο διπλασιασμός της διάρκειας και της αξίας του επενδυτικού σχεδίου ήταν στην πρώτη γραμμή των προτεινόμενων από την Επιτροπή ενεργειών και υποστηρίχτηκε ευρέως από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Δύο ημέρες αργότερα, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, εκτός από το Ηνωμένο Βασίλειο, συγκεντρώθηκαν στην Μπρατισλάβα της Σλοβακίας με σκοπό να ξεκινήσει ένας πολιτικός προβληματισμός για την περαιτέρω εξέλιξη της ΕΕ των 27 κρατών μελών. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε μετά το εθνικό δημοψήφισμα για την παραμονή του Ηνωμένου Βασιλείου στην ΕΕ, που έγινε τον Ιούνιο και είχε ως αποτέλεσμα να πλειοψηφήσουν οι υποστηρικτές της αποχώρησης από την ΕΕ.

Το έγγραφο **δήλωση και οδικός χάρτης της Μπρατισλάβας**, επί του οποίου συμφώνησαν οι ηγέτες της ΕΕ, θέτει τους στόχους έως τον Μάρτιο του 2017. Στο έγγραφο περιλαμβάνεται η αποκατάσταση του πλήρους ελέγχου των εξωτερικών συνόρων, η διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η ενίσχυση της συνεργασίας της ΕΕ για την εξωτερική ασφάλεια και την άμυνα, η τόνωση της ενιαίας αγοράς και η παροχή καλύτερων ευκαιριών για τους νέους.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκφωνεί την ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης το 2016 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Στρασβούργο, Γαλλία, 14 Σεπτεμβρίου 2016.

Το 2016 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέτασε όλα τα σημαντικά θέματα της πολιτικής της ΕΕ και συζήτησε θέματα που εκτείνονται από την προσφυγική και τη μεταναστευτική κρίση έως το δημοψήφισμα στο Ηνωμένο Βασίλειο και από την ασφάλεια και την απειλή της τρομοκρατίας έως την φορολόγηση των εταιρειών. Χρειάστηκαν σημαντικές νομοθετικές αποφάσεις για να καταστεί δυνατή η ανάληψη δράσης της ΕΕ σε τομείς όπως **οι καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών, η προστασία των δεδομένων** και **η ενιαία ψηφιακή αγορά**. Πολλοί σημαίνοντες επισκέπτες απηύθυναν λόγο στο Κοινοβούλιο κατά τη διάρκεια του έτους, μεταξύ άλλων, ο βασιλιάς των Κάτω Χωρών Γουλιέλμος-Αλέξανδρος, ο πρόεδρος της Εσθονίας κ. Toomas Hendrik Ilves, ο πρόεδρος της Βουλγαρίας κ. Rosen Plevneliev, ο πρόεδρος του Ισραήλ κ. Reuven Rivlin, ο πρόεδρος της Παλαιστινιακής Αρχής κ. Mahmoud Abbas, καθώς και οι επικεφαλές των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Το 2016 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απένειμε το βραβείο Ζαχάρωφ για την ελευθερία της σκέψης στην κ. Nadia Murad Bazei Taha και την κ. Lamiya Aji Bashar, δύο γυναίκες Γιαζίντι, θύματα των βαιοπραγιών του ΙΚΙΛ/Da'esh.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Το 2016 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδρίασε τον **Φεβρουάριο**, τον **Μάρτιο**, τον **Ιούνιο**, τον **Οκτώβριο** και τον **Δεκέμβριο**. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων εξέτασαν και παρείχαν προανατολισμούς για βασικά θέματα, όπως η τόνωση της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας, η ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, η εμπορική πολιτική της ΕΕ, οι εσωτερικές και εξωτερικές πτυχές της πολιτικής για τη μετανάστευση, η ασφάλεια, η ενέργεια και η κλιματική αλλαγή. Οι ηγέτες συναντήθηκαν επίσης σε άτυπη συνεδρίαση στη Μπρατισλάβα για να συζητήσουν την κατάσταση της Ένωσης και το κοινό τους μέλλον μετά το δημοψήφισμα του Ηνωμένου Βασιλείου.

ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΜΠΡΑΤΙΣΛΑΒΑΣ

Σύνοδος κορυφής
της Μπρατισλάβας

16 Σεπτεμβρίου 2016

Ευρωπαϊκό
Συμβούλιο

15 Δεκεμβρίου 2016

Ευρωπαϊκό
Συμβούλιο

9 και 10 Μαρτίου 2017

Ευρωπαϊκό
Συμβούλιο

20 και 21 Οκτωβρίου

Σύνοδος κορυφής
της Μάλτας

3 Φεβρουαρίου 2017

Σύνοδος κορυφής
της Ρώμης

25 Μαρτίου 2017

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

- ✓ Παροχή βοήθειας στη Βουλγαρία για τη διαφύλαξη των συνόρων της με την Τουρκία
- ✓ Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή — ενεργοποίηση της εφεδρείας ταχείας αντίδρασης
- ↻ Συμφωνίες με χώρες εκτός ΕΕ:
 - περιορισμός της παράνομης μετανάστευσης
 - αύξηση των επιστροφών
- ↻ Εφαρμογή της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας
- ↻ Στήριξη χωρών των Δυτικών Βαλκανίων
- ↻ Συμφωνία για τη μακροχρόνια μεταναστευτική πολιτική και την αρχή της αλληλεγγύης

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

- ✓ Νέο σχέδιο για την ασφάλεια και την άμυνα
- ✓ Βελτίωση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ
- ✓ Ενίσχυση της συνεργασίας ΕΕ-NATO
- ↻ Ευρωπαϊκό σύστημα πληροφοριών και άδειας ταξιδιού (ETIAS)
- ↻ Αποτελεσματικότερη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών ασφαλείας
- ↻ Καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- ✓ Επέκταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων
- ↻ Καταπολέμηση της ανεργίας των νέων
- ↻ Ανανεωμένη συναίνεση για μια πολιτική ελεύθερου και δίκαιου εμπορίου
- ↻ Επανεξέταση της υλοποίησης της ενιαίας αγοράς

ΚΛΙΜΑ

Κύρωση της
συμφωνίας του
Παρισιού

ΣΥΝΟΡΑ

Δημιουργία του
Οργανισμού
Ευρωπαϊκής
Συνοριοφυλακής και
Ακτοφυλακής

BREXIT

Αρχές της ΕΕ-27 κατά
τις διαπραγματεύσεις για
το Brexit

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Βελτίωση των
μεθόδων εργασίας
και της επικοινωνίας

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το 2016 η εκ περιτροπής προεδρία του Συμβουλίου ασκήθηκε από τις [Κάτω Χώρες](#) και τη [Σλοβακία](#). Η συνεχιζόμενη μεταναστευτική κρίση, οι ένοπλες συγκρούσεις ανά τον κόσμο και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, ήταν τα κύρια θέματα που συζητήθηκαν στο Συμβούλιο κατά τη διάρκεια του έτους. Το Συμβούλιο σημείωσε πρόοδο σε ορισμένους τομείς, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της φορολογίας, της ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής, της χρηματοδότησης της οικονομίας και της εμβάθυνσης της ενιαίας αγοράς.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών

Ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (δεξιά), υποδέχεται τον κ. Γιώργο Ντάση, πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, Βρυξέλλες, 26 Σεπτεμβρίου 2016.

Το 2016 η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έλαβε μια σημαντική θέση για την [προσφυγική κρίση](#). Κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η ΕΟΚΕ παρέιχε επίσης μια διερευνητική γνωμοδότηση σχετικά με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Τον Σεπτέμβριο, κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η ΕΟΚΕ εξέδωσε μια διερευνητική γνωμοδότηση σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Τον Ιούλιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών διοργάνωσε Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Κορυφής των Περιφερειών και των Πόλεων στη Μπρατισλάβα της Σλοβακίας. Ενέκρινε δήλωση με την οποία ζητά ένα μακρόπνοο όραμα για την Ευρώπη που να βασίζεται στην ενίσχυση των επενδύσεων για την προώθηση της συνοχής, της βιώσιμης ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας στις πόλεις και τις περιφέρειες της ΕΕ. Επίσης, τον Οκτώβριο η ΕτΠ φιλοξένησε την [Ευρωπαϊκή Εβδομάδα των Περιφερειών και των Πόλεων](#).

Η επίτροπος κ. Corina Crețu με τον κ. Markku Markkula, πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη 14η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα των Περιφερειών και των Πόλεων, Βρυξέλλες, 10 Οκτωβρίου 2016.

Βελτίωση της νομοθεσίας

Διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου

Τον Απρίλιο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέγραψαν μια νέα **διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου**, με βάση πρόταση της Επιτροπής, για να ενισχυθεί η εφαρμογή των αρχών για καλύτερη νομοθεσία από όλα τα θεσμικά όργανα. Αυτό συνεπάγεται την ανάληψη φιλόδοξης δράσης, όταν αυτό απαιτείται, για την επίλυση προβλημάτων στην ΕΕ και το σχεδιασμό αυτής της δράσης κατά τον πλέον αποτελεσματικό, αποδοτικό και ανοιχτό τρόπο. Η συμφωνία προάγει την τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής σε όλη τη διάρκεια του νομοθετικού κύκλου, παράλληλα με τη συστηματική αξιολόγηση του τρόπου λειτουργίας της νομοθεσίας στην πράξη. Η συμφωνία θα καταστήσει τη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ διαφανέστερη, ανοιχτή σε προτάσεις ενδιαφερόμενων μερών και ευκολότερα κατανοητή.

ΑΠΛΟΥΣΤΕΡΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ, ΑΛΛΑ ΤΑ ΙΔΙΑ ΥΨΗΛΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

 Μείωση των κανονιστικών επιβαρύνσεων και της γραφειοκρατίας	 Πλατφόρμα για την καταλληλότητα του κανονιστικού πλαισίου
Αναθεωρημένη πρόταση για τα «έξυπνα σύνορα» Μείωση του κόστους: 1,1 δισ. ευρώ → 480 εκατ. ευρώ	 Συνάντηση εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη με φορείς της κοινωνίας των πολιτών
Σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ Αύξηση των εσόδων κατά 7 δισ. ευρώ Μείωση του κόστους συμμόρφωσης κατά 55 %	
Καλύτερη υποβολή στοιχείων σχετικά με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου Εξοικονόμηση 345 000 έως 460 000 ευρώ ετησίως	 Εξέταση των προτάσεων που υπέβαλαν οι πολίτες ηλεκτρονικά και συστάσεις στην Επιτροπή για τη μείωση των επιβαρύνσεων
Νέοι κανόνες για τα ενημερωτικά δελτία Εξοικονόμηση 130 εκατ. ευρώ ετησίως	
Εξορθολογισμένη κοινή γεωργική πολιτική 250 κανονισμοί → Περίπου 40 πράξεις	
Προστασία των δεδομένων Ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων: Οφέλη 2,3 δισ. ευρώ ετησίως	 Εξασφάλιση της καταλληλότητας του εγχειριδίου της ΕΕ για τον σκοπό που εξυπηρετεί

Το πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2017

Τον Οκτώβριο η Επιτροπή ενέκρινε το [ετήσιο πρόγραμμα εργασίας για το 2017](#), στο οποίο καθορίζεται ένας κατάλογος δράσεων που θα αναλάβει η Επιτροπή κατά το επόμενο έτος και εντοπίζονται οι τομείς στους οποίους προτίθεται να αποσύρει ήδη κατατεθείσες προτάσεις ή να αναθεωρήσει την κείμενη νομοθεσία. Το πρόγραμμα εργασίας για το 2017 ακολουθεί τις 10 πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής.

Πίνακας αποτελεσμάτων REFIT

Το έργο της Επιτροπής σε ένα ευρύ φάσμα ενεργειών για την αξιολόγηση, την επανεξέταση και την απλούστευση της νομοθεσίας της ΕΕ, καθώς και για τη μείωση των κανονιστικών επιβαρύνσεων, αντικατοπτρίζεται στον [πίνακα αποτελεσμάτων REFIT](#) που υποβλήθηκε μαζί με το πρόγραμμα εργασίας για το 2017. Ο πίνακας αποτελεσμάτων REFIT κατέδειξε την πορεία των εργασιών 231 πρωτοβουλιών για την απλούστευση και τη μείωση του διοικητικού φόρτου στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας. Επίσης, η Επιτροπή δημοσίευσε [σύνοψη του πίνακα αποτελεσμάτων](#), στην οποία περιγράφονται τα κύρια στοιχεία του πίνακα αποτελεσμάτων REFIT και παρέχονται λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις πρώτες 22 γνωμοδοτήσεις της πλατφόρμας REFIT και για τη συνέχεια που προτίθεται να δώσει η Επιτροπή.

Πλατφόρμα REFIT

Στην [πλατφόρμα REFIT](#) συμμετέχουν 48 εμπειρογνώμονες υψηλού επιπέδου από διάφορες ομάδες ενδιαφερομένων, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών και τις κυβερνήσεις όλων των κρατών μελών. Συμβουλεύει την Επιτροπή για τον τρόπο με τον οποίο οι κανονισμοί της ΕΕ μπορούν να γίνουν πιο αποδοτικοί και αποτελεσματικοί, με παράλληλη μείωση του διοικητικού φόρτου, χωρίς να υπονομεύονται οι στόχοι της πολιτικής. Ένα μεγάλο μέρος των εργασιών της πλατφόρμας βασίζεται σε προτάσεις των ενδιαφερόμενων μερών (διαβιβάζονται συνήθως μέσω του δικτυακού τόπου [Βοηθήστε μας να μειώσουμε τον φόρτο — Πείτε τη γνώμη σας](#)). Συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν τον Ιανουάριο, τον Απρίλιο, τον Μάιο, τον Ιούνιο, τον Σεπτέμβριο και τον Νοέμβριο και εκδόθηκαν 24 γνώμες σε ένα ευρύ φάσμα πολιτικών που καλύπτονται από τη νομοθεσία της ΕΕ.

Επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου

Η [Επιτροπή Ρυθμιστικού Ελέγχου](#) είναι ανεξάρτητος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή φορέας που ελέγχει την ποιότητα των προκαταρκτικών εκτιμήσεων επιπτώσεων και των σημαντικότερων εκ των υστέρων αξιολογήσεων και των ελέγχων καταλληλότητας. Δημιουργήθηκε τον Ιούλιο του 2015, αντικαθιστώντας την επιτροπή εκτίμησης επιπτώσεων. Κατά τη διάρκεια του 2016 το διοικητικό συμβούλιο επανεξέτασε και εξέδωσε γνώμες για 60 εκτιμήσεις επιπτώσεων και επτά αξιολογήσεις.

Νέα διαδικτυακή παρουσία και μηχανισμοί ανάδρασης

Κατά τη διάρκεια του έτους η [Επιτροπή έλαβε περαιτέρω μέτρα για να ανοίξει η διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ σε προτάσεις των ενδιαφερόμενων μερών και των πολιτών](#). Από τα τέλη Ιουνίου, τα σχέδια κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων ήταν [διαθέσιμα για δημόσια ανάδραση, για περίοδο 4 εβδομάδων](#). Μέχρι το τέλος του έτους είχαν δημοσιευτεί 106 σχέδια κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων.

Από τον Ιούλιο του 2015 και μετά, χάρτες πορείας ή αρχικές εκτιμήσεις επιπτώσεων για νέες πρωτοβουλίες, αξιολογήσεις και νομοθετικές προτάσεις ήταν ανοιχτές για παρατηρήσεις και προτάσεις ενδιαφερόμενων μερών. Έως το τέλος του 2016, 338 χάρτες πορείας και αρχικές εκτιμήσεις επιπτώσεων δημοσιεύτηκαν για ανάδραση. Κατά την ίδια περίοδο, 147 νομοθετικές προτάσεις δημοσιεύτηκαν για ανάδραση.

Έλεγχος της εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου

Τον Ιούλιο η Επιτροπή εξέδωσε την [33η ετήσια έκθεση για τον έλεγχο της εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου](#), η οποία εξετάζει τις επιδόσεις των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου και τις κύριες τάσεις της πολιτικής επιβολής το 2015. Η έκθεση έδειξε ότι ο συνολικός αριθμός των διαδικασιών επί παραβάσει κυμαίνονταν σε σταθερά χαμηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με πριν από 5 χρόνια.

Η Επιτροπή έχει ενισχύσει την προληπτική της δράση για την υποστήριξη των κρατών μελών κατά τη διαδικασία εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας. Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη αδυνατούν να μεταφέρουν μια οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο εντός της συμφωνηθείσας προθεσμίας, η Επιτροπή εξακολουθεί να εφαρμόζει πλήρως το σύστημα χρηματοοικονομικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της διάταξης που εισήγαγε η Συνθήκη της Λισαβόνας για την καθυστερημένη μεταφορά οδηγιών στο εθνικό δίκαιο.

Τον Δεκέμβριο, στην ανακοίνωσή της με τίτλο [«Δίκαιο της ΕΕ: Καλύτερη εφαρμογή για καλύτερα αποτελέσματα»](#), η Επιτροπή εκθέτει τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να εντείνει τις προσπάθειές της σχετικά με την εφαρμογή και την επιβολή του δικαίου της ΕΕ προς όφελος όλων των πολιτών, των καταναλωτών και των επιχειρήσεων στην ΕΕ.

Διαφάνεια και λογοδοσία

Πρόταση για υποχρεωτικό μητρώο διαφάνειας

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή πρότεινε την καθιέρωση ενός υποχρεωτικού μητρώου διαφάνειας που θα καλύπτει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και, για πρώτη φορά, το Συμβούλιο.

Πρόσβαση σε έγγραφα

Το δικαίωμα της πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα αποτελεί σημαντικό εργαλείο στον τομέα της διαφάνειας. Τον Αύγουστο η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεσή της για το 2015, σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα. Οι αιτήσεις αυξήθηκαν κατά περισσότερο από 8 % (6 752 αιτήσεις το 2015 σε σύγκριση με 6 227 το 2014). Τα ζητηθέντα έγγραφα δημοσιοποιήθηκαν πλήρως ή εν μέρει στο 84 % των περιπτώσεων.

Έλεγχος του προϋπολογισμού της ΕΕ

Μετά τη θετική σύσταση του Συμβουλίου, το Κοινοβούλιο έδωσε τον Απρίλιο την τελική του έγκριση στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή υλοποίησε τον προϋπολογισμό της ΕΕ το 2014.

Τον Ιούλιο η Επιτροπή παρουσίασε μια [ενοποιημένη δέσμη δημοσιονομικών εκθέσεων](#) σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ, στην οποία συγκεντρώνονται όλες οι διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα έσοδα της ΕΕ, τις δαπάνες, τη διαχείριση και τις επιδόσεις το 2015. Οι εκθέσεις κατέδειξαν ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ απέφερε αποτελέσματα σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Επιτροπής και ότι εκτελέστηκε ορθά. Επίσης, παρείχαν σημαντικά στοιχεία για την ετήσια [διαδικασία απαλλαγής](#) για το 2015.

Όταν αποφασίζει αν πρέπει να χορηγήσει, να αναβάλει ή να αρνηθεί την απαλλαγή, το Κοινοβούλιο λαμβάνει υπόψη την ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τον Οκτώβριο το Ελεγκτικό Συνέδριο υπέβαλε την ετήσια έκθεση για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2015. Ο εξωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής ενέκρινε για ένατη συνεχή χρονιά τους λογαριασμούς της ΕΕ, και επιβεβαίωσε επίσης ότι τόσο τα έσοδα όσο και οι διοικητικές δαπάνες παρέμεναν απαλλαγμένες από ουσιώδη σφάλματα. Επιπλέον, το Ελεγκτικό Συνέδριο υπολόγισε μείωση του συνολικού ποσοστού σφάλματος (3,8 %) για τρίτο συναπτό έτος.

Ο κ. Klaus-Heiner Lehne, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (δεξιά), παρουσιάζει την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 2015 στην Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Βρυξέλλες, 13 Οκτωβρίου 2016.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι όσον αφορά το 80 % περίπου του ετήσιου προϋπολογισμού της ΕΕ, κυρίως στους τομείς της γεωργίας και της πολιτικής συνοχής, τα κράτη μέλη είναι εκείνα που φέρουν την κύρια ευθύνη για την καθημερινή διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ, με την Επιτροπή να ασκεί σημαντική λειτουργία ελέγχου.

Εθνικά κοινοβούλια

Τον Ιούλιο η Επιτροπή εξέδωσε δύο ετήσιες εκθέσεις για το 2015 σχετικά με την [επικουρικότητα και την αναλογικότητα](#) και τις [σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια](#).

Ζητήματα επικουρικότητας το 2016

Κατά τη διάρκεια του έτους, η Επιτροπή έλαβε 68 αιτιολογημένες γνώμες από εθνικά κοινοβούλια στο πλαίσιο του [μηχανισμού ελέγχου της επικουρικότητας](#), στις οποίες προβαλλόταν ο ισχυρισμός ότι νομοθετικές πράξεις που πρότεινε η Επιτροπή δεν συμμορφώνονταν με την αρχή της επικουρικότητας. Συνολικά, 14 από αυτές τις αιτιολογημένες γνώμες αφορούσαν στην πρόταση της Επιτροπής για την αναθεώρηση της [οδηγίας για την απόσπαση των εργαζομένων](#). Ύστερα από προσεκτική ανάλυση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας και αποφάσισε να τη διατηρήσει, [αιτιολογώντας την απόφασή της](#) τον Ιούλιο.

Σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια

Το 2016 η Επιτροπή εξακολούθησε να ενισχύει τις σχέσεις της με τα εθνικά κοινοβούλια. Ο αριθμός των γνωμών που υποβλήθηκαν από τα εθνικά κοινοβούλια αυξήθηκε από 350 το 2015 σε 613 το 2016, αύξηση της τάξης του 75 %. Οι επίτροποι συναντήθηκαν με τους βουλευτές των εθνικών κοινοβουλίων κατά τη διάρκεια των πολλών επισκέψεών τους στα κράτη μέλη, σε διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις και άλλες εκδηλώσεις.

Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής

Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής εξετάζει καταγγελίες για θέματα κακοδιοίκησης στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι έρευνες που πραγματοποιήθηκαν το 2016 αφορούσαν θέματα όπως η σύνθεση ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής, οι κανόνες πρόσβασης εκπροσώπων των συμφερόντων της καπνοβιομηχανίας στην Επιτροπή, οι ειδικοί σύμβουλοι της Επιτροπής, ο κώδικας δεοντολογίας των Επιτρόπων και η διαφάνειας στους τριμερείς διαλόγους μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής κατά τη νομοθετική διαδικασία.

Ο κ. Pascal Diethelm, πρόεδρος της OxyRomandie, ο επίτροπος κ. Vytenis Andriukaitis, ο κ. James Crisp, δημοσιογράφος του Euractiv, η κ. Emily O'Reilly, Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια, και ο κ. Roberto Bertollini, επικεφαλής ειδικός επιστήμονας και αντιπρόσωπος στην ΕΕ του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, συμμετέχουν στην εκδήλωση της Διαμεσολαβήτριας για τη βελτίωση της διαφάνειας όσον αφορά την άσκηση πιέσεων από ομάδες συμφερόντων στον τομέα του καπνού, Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 2016.

Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών

Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών επιτρέπει σε 1 εκατομμύριο πολίτες από το ένα τέταρτο, τουλάχιστον, των κρατών μελών της ΕΕ να ζητήσουν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για νομοθετικές πράξεις σε τομείς στους οποίους η Επιτροπή έχει την σχετική εξουσία. Το 2016 η Επιτροπή δέχτηκε τρεις νέες πρωτοβουλίες και ανακοίνωσε ότι στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας της για το 2017 σκοπεύει να νομοθετήσει επί των θεμάτων που έθετε μια προηγούμενη πρωτοβουλία [Δικαίωμα στο Νερό (Right2Water)].

Διάλογοι με τους πολίτες

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η Επιτροπή συνέχισε την επαφή με την κοινή γνώμη, μέσω των διαλόγων με τους πολίτες. Ο πρόεδρος της Επιτροπής, οι αντιπρόεδροι και οι επίτροποι, μαζί με ορισμένα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και πολιτικούς σε εθνικό επίπεδο, συμμετείχαν στους διαλόγους που διοργανώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους. Οι 73 διάλογοι παρείχαν στους πολίτες μια μοναδική

Ο κ. Jean-Claude Juncker, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συνομιλεί με τους πολίτες, St. Vith, Βέλγιο, 15 Νοεμβρίου 2016.

ευκαιρία να συζητήσουν απευθείας με τους υπεύθυνους για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το τι συμβαίνει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το πώς αντιμετωπίζει η ΕΕ τις σημαντικότερες προκλήσεις και το πώς οι πολίτες επωφελούνται από τις ενέργειές της, ενώ παράλληλα έδωσαν τη δυνατότητα στους πολιτικούς σε εθνικό επίπεδο να ακούσουν και να αντλήσουν ιδέες από πολίτες σε ολόκληρη την Ένωση για ένα ευρύ φάσμα θεμάτων.

Επικοινωνήστε με την ΕΕ

ΜΕΣΩ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες διατίθενται από τον δικτυακό τόπο Europa: europa.eu

ΜΕ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ

Σε όλη την Ευρώπη υπάρχουν εκατοντάδες τοπικά κέντρα πληροφοριών της ΕΕ. Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πλησιέστερου σε σας κέντρου στον δικτυακό τόπο: europedirect.europa.eu

ΜΕΣΩ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ Ή ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που απαντά στα ερωτήματά σας σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με αυτή την υπηρεσία τηλεφωνικά, με ατελή κλήση στον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (ορισμένοι φορείς κινητής τηλεφωνίας δεν παρέχουν πρόσβαση σε αριθμούς 00 800 ή χρεώνουν τις κλήσεις αυτές) ή, πληρώνοντας την κλήση εφόσον βρίσκεστε εκτός ΕΕ, στον αριθμό +32 22999696, ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μέσω του δικτυακού τόπου: europedirect.europa.eu

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Οι εκδόσεις για την ΕΕ είναι προσιτές απλώς με το χτύπημα ενός πλήκτρου στον ιστοχώρο του EU Bookshop: bookshop.europa.eu

Για πληροφορίες και δημοσιεύματα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση στα ελληνικά, μπορείτε να απευθυνθείτε:

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα
Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 2
106 74 Αθήνα/Athens
ΕΛΛΑΔΑ/GREECE
Τηλ. +30 2107251000
Δικτυακός τόπος: ec.europa.eu/greece/
Email: comm-rep-athens@ec.europa.eu

Αντιπροσωπεία στην Κύπρο
Σηίτι της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Λεωφόρος Βύρωνος 30
1096 Λευκωσία/Nicosia
ΚΥΠΡΟΣ/CYPRUS
Τηλ. +357 22817770
Δικτυακός τόπος: ec.europa.eu/cyprus
Email: comm-rep-cy@ec.europa.eu

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Γραφείο ενημέρωσης στην Ελλάδα
Λεωφόρος Αμαλίας 8
105 57 Αθήνα/Athens
ΕΛΛΑΔΑ/GREECE
Τηλ. +30 2103278900
Δικτυακός τόπος: www.europarl.gr/
Email: epathinai@europarl.europa.eu

Γραφείο ενημέρωσης στην Κύπρο
Σηίτι της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Λεωφόρος Βύρωνος 30
1096 Λευκωσία/Nicosia
ΚΥΠΡΟΣ/CYPRUS
Τηλ. +357 22870500
Δικτυακός τόπος: www.europarl.europa.eu/nicosia/
Email: epnicosia@ep.europa.eu

Αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και γραφεία ενημέρωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπάρχουν σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει αντιπροσωπείες και σε άλλα μέρη του κόσμου.

Βρήκατε χρήσιμη αυτή την έκδοση; Πείτε μας: comm-publi-feedback@ec.europa.eu

Η Ευρωπαϊκή Ένωση

